

ΤΑ ΤΡΟΓΛΙΔΙΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΡΟΠΑΙΑΤΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ 3

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
- ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1976

**ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΡΟΠΑΙΑΤΩΝ**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Γιαννακόπουλος Θεόδωρος του 'Ηλ., Δικηγόρος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Βεργέτης 'Αλέξης του Βασιλ., 'Ιατρός

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Κιντής 'Ιωάννης του Γεωρ., Δικηγόρος

ΤΑΜΙΑΣ

Γεωργίου Κωνσταντίνος του Δ., Λογιστής

ΜΕΛΗ

Πάσης Χρήστος του 'Ιωάν., Φυσικός

Στασινόπουλος Χρήστος του Π., 'Ιδ. υπάλληλος

Στούγιος Γεώργιος του Στ., Γεωπόνος

Σωτηρόπουλος Πάνος του Βασ., Τραπεζικός

Τσιατάς 'Ιωάννης του 'Αγγ., Αύτοκινητιστής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

'Η Γεν. Συνέλευση του Συλλόγου	1
Τὸ Χρονογράφημά μας	3
Προβλήματα τοῦ χωριοῦ	4
'Ιστορία τοῦ τόπου μας	5
'Ελεύθερο Βῆμα	7
Καυτὰ θέματα	8
Σελίδα τῆς Γυναίκας	9
'Η γωνιά τῆς Νεολαίας	10
'Απὸ τὰ περασμένα	11
Ποίηση - Λαογραφία - Λογοτεχνία	12
Κοὺς - Κοὺς	14
Τὰ Νέα τοῦ Χωριοῦ	16
Τροπαιάτες τῆς 'Αθήνας	17
Κοινωνικά	17
Σ' ἐκείνους ποὺ ἔφυγαν	18
'Απὸ τὴν ἱστορία τοῦ 21	19
Σκέψεις καὶ θέματα	20
Τὸ Δῶρο τῶν Χριστουγέννων	21
'Ο 'Αἱ Βασιλεῖς στὸ Τμήμα	23
'Απὸ τὴν ζωὴ τοῦ Χωριοῦ	26
Γράμματα στὸν Σύλλογο	27
'Ο τρόπος διενεργείας τῶν 'Αρ- χαιρεσιῶν	28
Προσφορὲς - Συνδρομὲς	29
Γορτυνιακοὶ 'Αντίλαλοι	31
Τεχνδρομεῖο - Κοιζ	32

“ΤΑ ΤΡΟΠΑΙΑ,”

ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΡΟΠΑΙΑΤΩΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΙΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΡΟΠΑΙΑΤΩΝ
ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 7
ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 5220423

ΕΤΟΣ 1ον
ΤΕΥΧΟΣ 3ον

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 100
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ \$ 10
ΤΡΑΠΕΖΑΙ - ΣΥΛΛ. ΔΡΧ. 500
ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΧ. 20

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: ΑΛΕΞΗΣ ΒΕΡΓΕΤΗΣ, Δελαπόρτα 50 - 54
Λ. 'Αλεξάνδρας, Τ.Τ. 702 - ΤΗΛ. 6421995

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΚΩΣΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ, 'Αδριανείου 'Υδρα-
γωγείου 1-3, Χαλάνδρι - Τηλ. 6827562

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Κ. ΠΟΥΡΝΑΤΖΗΣ, Κύπρου 10 Βύρων
Τηλ. 607938

Τὰ ἐνυπόγραφα ἄρθρα δὲν δεσμεύουν κατ' ἀνάγκην τὶς ἀπόψεις τοῦ Συλλόγου

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΡΟΠΑΙΑΤΩΝ

Εύχεται σ' όλους τους
Τροπαιάτες και φίλους τους
Χρόνια Πολλά
κι' Εύτυχημένα.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Με απόφαση του Δ.Σ. καλούνται όλα τα μέλη του Συλλόγου να πάρουν μέρος στην ετήσια τακτική γενική συνέλευση, η οποία θα γίνει στις 9-1-1977. Τα θέματα τα οποία θα συζητηθούν και διά τα οποία θ' αποφασίσει ή συνέλευση είναι κυρίως ο απολογισμός της δραστηριότητας του άπερχόμενου Δ.Σ. και η διενέργεια αρχαιρεσιών για την ανάδειξη νέου. Η διαδικασία, η προβλεπόμενη από τον νόμο και το καταστατικό, για την άσκηση των εξουσιών της Συνέλευσης πάνω στα θέματα αυτά, είναι σ' όλους γνωστή. "Όλοι μας γνωρίζουμε πώς γίνονται οί εκλογές.

"Όμως ο τρόπος διεξαγωγής των εργασιών της Συνέλευσης, που ακολουθείται μέχρι τώρα, και από το δικό μας Σύλλογο και από άλλους συλλόγους, δεν είναι ο σωστός.

Ειδικότερα μέχρι τώρα παρατηρείται το εξής φαινόμενο: Δεν υπάρχει καθολική συμμετοχή των μελών. Τα θέματα συζητούνται επί τροχάδην. Κατά κανόνα ή έγκριση της δραστηριότητας του Δ.Σ., χωρίς προηγούμενον έλεγχο και διεξοδική συζήτηση, έγκρίνεται διά βοής. "Όχι δέ λίγες φορές και ή εκλογή νέας διοίκησης γίνεται και αυτή διά βοής.

"Ο τρόπος αυτός που ακολουθείται, πέρα από το γεγονός ότι δεν βοηθάει στην ουσιαστική αντιμετώπιση των προβλημάτων του Συλλόγου, και αφήνει ανέπαφα και άθικτα τα ζητήματα που θα δώσουν ώθη-

ση στην πραγματοποίηση τῶν σκοπῶν τοῦ συλλόγου, ἀποτελεῖ καί παράβαση τῆς τυπικῆς διαδικασίας ποῦ ὀρίζεται ἀπό τὸ καταστατικό. Καί ἀκόμα ἀποδεικνύει ὅτι δὲν γίνεται σωστὴ δουλειὰ στὸ Σύλλογο καί ὅτι ἡ ἀνάμιξη τῶν μελῶν του στὶς διαδικασίες αὐτὲς γίνεται περιστασιακά καί περισσότερο ἀπὸ μιὰ διάθεση ἐκπλήρωσης τυπικοῦ καθήκοντος.

Μὲ τὰ δεδομένα αὐτὰ εἶναι φανερό ὅτι ὁ Σύλλογος δὲν πρόκειται νὰ πάη μπροστά, καί θὰ παραμείνῃ ἕνα σωματεῖο νεκρὸ μὲ τυπικὴ ὑπαρξή.

Πρέπει λοιπὸν ἡ κατάσταση αὐτὴ ν' ἀλλάξῃ καί ἔχουμε ὅλοι χρέος νὰ βοηθήσουμε πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτὴ. Πιστεύουμε δὲ ὅτι ὁ στόχος αὐτὸς θὰ γίνῃ πραγματικότητα ἂν στὶς Γενικὲς Συνελεύσεις, μὲ ἀρχὴ ἀπὸ τὴν ἐρχόμενη Συνέλευση στὶς 9 - 1 - 77, ἐπικρατήσουν οἱ ἀκόλουθες, ἐνδεικτικὰ ἀναφερόμενες, ἀρχές:

1. Σὲ κάθε Γενικὴ Συνέλευση πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ παίρνουν μέρος ὅλοι γενικά οἱ Τροπαιάτες καί οἱ καταγόμενοι ἀπὸ τὰ Τρόπαια. Ἡ μεγάλη συμμετοχὴ τῶν μελῶν ἐξασφαλίζει τὴν ἀνταλλαγὴ καί προβολὴ περισσότερων σκέψεων καί λύσεων στὰ θέματα ποῦ ἀπασχολοῦν τὸ Σύλλογο καί τὴν κατάληξη σὲ ὀρθὰ συμπεράσματα καί σωστὲς ἀποφάσεις. Ταυτόχρονα δὲ ἡ μεγάλη συμμετοχὴ δίνει καί λύση εἰς τὸ οἰκονομικὸ πρόβλημα τοῦ Συλλόγου μὲ τὴν καταβολὴ τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς τῶν μελῶν.

2. Εἰς τὴν Γενικὴ Συνέλευση θὰ πρέπει νὰ γίνεται ἀπὸ τὰ μέλη αὐστηρὴ καί ἀντικειμενικὴ κριτικὴ τῆς δραστηριότητος τῆς διοικήσεως, νὰ ἐπισημαίνονται οἱ σημειωθεῖσες παραλείψεις καί σὲ σπουδαίας σημασίας θέματα νὰ λαμβάνονται ἀποφάσεις δεσμευτικὲς διὰ τὸ Δ.Σ.

3. Στὰ ὄργανα τῆς διοικήσεως πρέπει νὰ ἐκλέγονται ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴ διάθεση καί τὴς ἱκανότητες νὰ προσφέρουν τὴς ὑπηρεσίες τους. Ὁ τρόπος ἐκλογῆς, ὁ προβλεπόμενος ἀπὸ τὸ καταστατικό, ἐξασφαλίζει τὴν ἀνάδειξη τῶν καλλιτέρων. Διότι ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα ὑποψηφιότητος σὲ ὅλα τὰ μέλη καί ἐκλέγονται ὅσοι λάβουν τοὺς περισσότερους ψήφους. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἀρκεῖ. Πρέπει ἀκόμη νὰ ὑπάρχει μεγάλη συμμετοχὴ ὑποψηφίων καί οἱ ὑποψήφιοι οἱ ἴδιοι πρέπει νὰ ἐπιζητοῦν τὴν ἐκλογὴ τους ὑπεύθυνα καί μὲ συνείδηση τῆς σημασίας καί τῆς σπουδαιότητος τῆς ὑποψηφιότητος καί τῆς ἐκλογῆς τους. Μόνον ἔτσι ὁ Σύλλογος θ' ἀποκτήσῃ ὄργανα ἄξια καί ἱκανὰ νὰ πραγματοποιήσουν τοὺς σκοπούς του.

4. Μετὰ τὴ Γενικὴ Συνέλευση δὲν πρέπει νὰ σταματᾷ κάθε ἐπαφὴ μὲ τὸ Σύλλογο καί νὰ περιμένουμε τὴς νέες ἐκλογές γιὰ νὰ ἐνδιαφεροῦμε γι' αὐτόν. Ἀντίθετα ἡ ἐπαφὴ τῶν μελῶν μὲ τὸ Δ.Σ. πρέπει νὰ εἶναι συνεχῆς. Τὰ μέλη ὀφείλουν νὰ παρακολουθοῦν ἀπὸ κοντὰ τὴν ἐξέλιξη καί τὴν πορεία τῶν ὑποθέσεων τοῦ Συλλόγου, νὰ προσφέρουν, ὅταν χρειαστεῖ, τὴν βοήθειά τους καί νὰ συμμετέχουν σὲ ὅλες τὴς ἐκδηλώσεις καί τὴς δραστηριότητες τοῦ σωματείου.

Αὐτὲς εἶναι ὀρισμένες σκέψεις ποῦ πιστεύουμε ὅτι μποροῦν νὰ βοηθήσουν στὴν κατανόηση τῶν προβλημάτων τοῦ Συλλόγου μας καί ὅτι ἀποτελοῦν μιὰ καλὴ ἀρχὴ ὥστε ὁ Σύλλογός μας νὰ πάρῃ τὸ σωστὸ δρόμο καί νὰ πετύχῃ τὸν προορισμό του.

Γι' αὐτὸ καί οἱ ἐρχόμενες ἐκλογές ἄς γίνουν ἡ ἀφειρητὴ νέου ξεκινήματος τοῦ σωματείου μας.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο

Τὸ χρονογράφημά μας

Γράφει ὁ Ἄλκης Τροπαιάτης

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ

Γέμισε πάλι, ὅπως κάθε χρόνο τέτοιον καιρό, ὁ τόπος ἀπὸ Ἄι - Βασίληδες κάθε τύπου καὶ κάθε μορφῆς. Κοντοί, ψηλοί, παχουλοί, ἀδύνατοι, ξερακιανοί, σουλουπωμένοι κι ἀσουλούπωτοι, περιφέρονται στοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας φορώντας τίς κλασικές μακριές κόκκινες ρόμπες τους καὶ μέ ψεύτικα ἄσπρα μαλλιά καὶ γένια. Πολλοί ἀπ' αὐτοὺς εἶναι καθαροὶ καὶ ἀξιοπρεπεῖς — ἰδίως ἐκεῖνοι πού... ὑπηρετοῦν σέ μεγάλα καταστήματα, σέ σουπερ μάρκετ — ἀλλὰ οἱ πῖο πολλοὶ Ἄι - Βασίληδες τοῦ εἴδους, εἶναι νὰ τοὺς συμπονᾶς, νὰ τοὺς λυπᾶσαι, Λεροί, λιγδιάρηδες οἱ πῖο πολλοί, μέ κιτρινωμένα τ' ἄσπρα τους μαλλιά καὶ γένια. Καὶ ἐννοοῦν νὰ περιφέρουν τὴν κακομοιριά τους σέ κέντρα καὶ σέ ἀπόκεντρα, σέ μεγάλους δρόμους ἀλλὰ καὶ σέ ἀπίθανα στενορόμια. Κάπου φυλάγανε ὅλο τὸ χρόνο τὴν ἀγιοβασιλιάτικη μεταμφιέσή τους — κόκκινες ρόμπες καὶ σκούφιας, γένια καὶ μουστάκια — καὶ μόλις σιμώνουν οἱ μέρες πού προμηνοῦν τὸν καινούριο χρόνο, ξεθάβουν ἀπὸ κάποιο σεντούκι τὰ σύνεργά τους, τὰ κοιτάζουν σὲ ἄψυχο σῆμα καὶ ξεχώνονται... ἀκάθεκτοι στοὺς δρόμους, παρασταίνοντας τὸν καλὸν ἐκεῖνον Ἅγιο ἀπὸ τὴν Καισάρεια.

Τὶ τρομερὴ, μὰ τὴν ἀλήθεια, παραποίηση τοῦ θρύλου του... Γιά νὰ μὴν πῶ, δολοφονία του. Ἀπὸ ὑπερκόσμιο, τὸν μετατρέψαν σέ γήινο, τοῦ πρόσδωσαν μίαν ἀπαράδεκτη καθημερινότητα. Κι αὐτὰ τὰ παραποιημένα, τὰ κακέτυπα ἀντίτυπα τοῦ Καισαρείτη Ἁγίου, κυκλοφοροῦν ἀνεμπόδιστα στοὺς δρόμους κι ἄλλο δὲν κάνουν ἀπὸ τὸ νὰ πληγώνουν τὴ φαντασία μας. Αὐτὴ πού τὸν ἔχει πλάσει ἄσπιλο κι ἀμόλυγτο, νὰ κατεβαίνει ἀπὸ τίς καμινάδες τῶν σπιτιῶν, χαρωπός, γελαστός, καλοσυνάτος, καὶ μέ μιά κόφα στὴν πλάτη, γεμάτη ἀπὸ κάθε λογῆς δῶρα, γιά νὰ τὰ

μοιράζει ἀπλόχερα στὰ παιδιά. Στὰ παιδιά — γιὰτί σ' αὐτὰ ἀνήκει, δικός τους, ὀλοδικός τους εἶναι — πού περιμένουν κάθε χρόνο μέ λαχτάρα τὸν ἔρχομό του ἀπὸ τὴ μακρινὴ Καισάρεια.

Δὲν ξέρω πῶς τὸν βλέπουν σήμερα τὰ παιδιά αὐτὸν τὸν σύγχρονο Ἄι - Βασίλη, καθὼς πάει καὶ ἐνσαρκιώνεται σέ ἕνα ἀπὸ τὰ πολλαπλά αὐτὰ κακέτυπά του. Ἄν αὐτὴ ἡ ἐξοικείωση μαζί του εἶναι ὑφέλιμη ἢ βλαβερή. Ἀλλιώτικος ὁ Ἄι - Βασίλης πού γνωρίσαμε ἐμεῖς, οἱ... κάποιος ἡλικίας σήμερα, στὰ ἄλλοτινὰ παιδικὰ μας χρόνια. Δὲν τὸν βλέπαμε, θὰ πεῖτε, τὸν ἴδιον, τὸν πλάθαμε μέ τὴ φαντασία μας. Καὶ κάθε παραμορφωμένη Πρωτοχρονιάς, στήνομασταν μπροστά σὲ τζάκι καὶ τὸν περιμέναμε, πῶς τὸν περιμέναμε... Ὅσοι σφαλνοῦσαν τὰ μάτια μας ἀπὸ τὴ νύστα καὶ τὴ μάταιη προσμονή καὶ μᾶς πῆγαιναν στὰ κρεβάτια μας. Μὰ τὸ ἄλλο πρωί, ἀνήμερα Πρωτοχρονιάς, πού ξυπνοῦσαμε, βρῖσκουμε τὰ δῶρα πού μᾶς εἶχε... φέρει ὁ Ἄι - Βασίλης σέ περασμένες ὥρες τῆς νύχτας, πού ἐμεῖς κοιμόμασταν καὶ ἴσως τὸν βλέπαμε καὶ στὰ ὄνειρά μας.

Ἐέραμε πῶς ὁ Ἄι - Βασίλης μας κουβαλοῦσε στὴν πλάτη του μιά κόφα γεμάτη δῶρα, εἰδικὰ γιά μᾶς! Οἱ σημερινοὶ Ἄι - Βασίληδες, αὐτοί, ἀντίθετα, τριγυροῦν στοὺς δρόμους δίχως κόφες στὴν πλάτη. Γιατί δὲν ἔρχονται γιά νὰ δώσουν, ἀλλὰ γιά νὰ... πάρουν. Οἱ Ἄι - Βασίληδες, μάλιστα, πού πᾶνε καὶ στήνονται στὰ μεγάλα καταστήματα καὶ τὰ σουπερ μάρκετ, αὐτοὶ γίνονται καὶ... κράχτες, διαλαλώντας τὰ δῶρα τῶν καταστημάτων πού προορίζονται γιά τὰ παιδιά, ἀλλὰ μονάχα ἐπὶ... πληρωμῆ. Ὅσο γιά τοὺς ἄλλους Ἄι - Βασίληδες τῶν δρόμων, ἔτσι φτωχοὶ καὶ κακομοιριασμένοι καθὼς εἶναι, δὲν δικάζουν ν' ἀπλώνουν καὶ τὸ χέρι γιά

ζητιανὰ — μεροκάματο πᾶνε νὰ ἐβάλουν οἱ δόλιοι... Μεταβάλλουν, μ' ἄλλα λόγια, τὸν εὐλογημένο αὐτὸ δωρητὴ τοῦ θρύλου, τὸν Ἄι - Βασίλη ἀπὸ τὴν Καισάρεια, σέ ἀπαράδεχτο ζήτουλα, πού κατεβαίνει στὴ γῆ ἀπὸ τὴ μακρινὴ του πατρίδα, ὄχι γιά ν' ἀδειάσει τὴν ἀκένωτη κόφα του μέ τὰ δῶρα, ἀλλὰ γιά νὰ γεμίσει τίς δικές του ἄδειες τσέπες.

Μὴ μέ πεῖτε γκρινιάρη καὶ ἀναχρονιστικό. Ἴσως, ἀκόμα, καὶ ἀπροσάρμοστο. Στὴν ἐποχὴ πού ζοῦμε, κοιτεύουν νὰ καταργηθοῦν οἱ καμινάδες στὰ σπίτια, γιά νὰ μπορεῖ νὰ κατεβαίνει ἀπὸ κεῖ ὁ καλὸς Καισαρείτης Ἅγιος. Καὶ πῶς νὰ χωρέσει ἔτσι παχουλό καὶ καλοθερμιμένο πού τὸν ξέρουμε, ἀπὸ τίς σωληνώσεις τῶν καλοριφέρ; Ἀκόμα χειρότερα, σέ ὅσα ἀπ' αὐτὰ χρησιμοποιοῦν τὸ φοβερό ἐκεῖνο μαζούτ. Γιά φανταστεῖτε, ἀλήθεια, ἕναν Ἄι - Βασίλη νὰ βρωμολογᾶει πετρέλαιο...

Λοιπὸν, ἐξοικείωση μαζί του ἢ νοσταλγικὴ ἀναδρομὴ στὴν παλιὰ φαντασία, πού τὴν σκοτῶνει ἀνάληγτα ὁ πληθωρισμὸς τοῦ εἴδους — οἱ ἀμέτρητοι Ἄι - Βασίληδες τοῦ δρόμου, τῆς πεζῆς καθημερινότητας; Τὸ τε νὰ ἦταν καλύτερα ἢ τὴν ὥρα; Δὲν τὸ ξέρω. Ὅστόσο, ἐμεῖς πού ἔχουμε ζήσει ἐδῶ καὶ πολλὰ, πάρα πολλὰ χρόνια — δυστυχῶς... — τὴν χερουδικὴ ἐκείνη ἡλικία τῶν παιδικῶν μας χρόνων, ἐξακολουθοῦμε νὰ τὸν ζοῦμε τὸν Καισαρείτη αὐτὸν Ἅγιο ἔτσι ὅπως τὸν ξέραμε τὸ τε, τὸν παλιὸν ἐκεῖνο καιρό. Ἄσπιλο καὶ ἀμόλυγτο, πνιγμένον στὰ ἄσπρα του τὰ γένια καὶ τὴν ἀφθαστὴ καλοσύνη του. Καὶ συνεχίζουμε — ἀθεράπευτοι νοσταλγοί... — ν' ἀδειάζουμε τὴν κόφα του μέ τὰ πλούσια δῶρα τῆς. Ἴσως γιά νὰ γεμίζουμε μ' αὐτὰ, τὰ κατάλοιπα τῆς παλιᾶς ἐκείνης παιδικῆς μας φαντασίας...

προβλήματα του χωριού

ΟΙ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Μετά τα Γυμνάσια της Τριπόλεως, το μεγαλύτερο σε αριθμό μαθητών απ' όλα τ' άλλα Γυμνάσια της Ἀρκαδίας έρχεται το Γυμνάσιο Τροπαίων. Και όταν λέμε ότι είναι το μεγαλύτερο, δεν είναι σχήμα λόγου αλλά είναι πληροφορίες από καλά έξηκριτωμένες πηγές του Υπουργείου Παιδείας.

Το Γυμνάσιο τούτο εξυπηρετεί τους μαθητές δέκα πέντε τουλάχιστον χωριών της γύρω περιφέρειας. Κάθε χρόνο εισάγεται στις παιδαγωγικές ακαδημίες και σε άλλα ανώτατα πνευματικά ιδρύματα μεγάλο ποσοστό μαθητών που αποφοιτούν απ' αυτό. Πρὸ ολίγων ετών μάλιστα είχε έλθει πρώτο σε σειρά επιτυχίας απ' όλα τα Γυμνάσια της χώρας.

Κι' όμως το Γυμνάσιο τούτο στερείται μέχρι σήμερα του απαραίτητου επιστημονικού προσωπικού. Δικαίως οι γονείς και κηδεμόνες των μαθητών διαμαρτύρονται διά την έλλειψη καθηγητών. Διότι ενώ φθάσαμε ήδη στη μέση του χρόνου, δεν έχουν ακόμη τοποθετηθῆ Γυμνασιάρχης και Λυκειάρχης. Ἄλλα και ὁ ἀριθμὸς των καθηγητῶν που ήδη υπηρετεί δεν είναι ἀρκετὸς για να καλύψῃ ὅλες τις κενές θέσεις. Και όχι μόνο αυτό αλλά βλέπουμε και τούτο τὸ ἀνορθόδοξο, καθηγηταὶ π.χ. μᾶς εἰδικότερος να διδάσκουν μαθήματα ἄλλης εἰδικότητος με ἀποτέλεσμα στις εξετάσεις τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἀπολυτηρίου οἱ διαγωνιζόμενοι μαθηταὶ να ὑστεροῦν αἰσθητὰ στὰ μαθήματα αὐτά. Νομίζουμε ότι οἱ ἀρμόδιοι θὰ πρέπει να δείξουν ἔστω και τώρα τὸ ἐνδιαφέρον τους για τοὺς ἐξακόσιους περίπου μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου - Λυκείου που φοιτοῦν σ' αὐτά, και να φροντίσουν να τοποθετηθῆ τὸ ἀπαραίτητο προσωπικό.

ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΤΑ ΤΡΟΠΑΙΑ ΘΕΡΕΤΡΟ ;

Τὰ Τρόπαια και γενικώτερα τὰ ὄρεινά χωριά της Ἀρκαδίας δεν ἔχουν να μᾶς προσφέρουν σχεδὸν τίποτε ἄλλο, παρὰ καθαρή ἀτμόσφαιρα και πράσινο. Κι' ὅσον ἀφορᾷ τὸ χωριὸ μας τὴν μὲν καθαρή ἀτμόσφαιρα μᾶς τὴν παρέχει ἀνετα, τὸ πράσινο ὅμως δεν είναι ἀρκετὸ ὥστε να μᾶς τραβάει σὰν κάτι τὸ ἰδιαιτερο. Τὰ Τρόπαια είναι γεγονός ότι δεν ἔχουν τὸ πλούσιο πράσινο που θὰ ἔπρεπε να ἔχουν. Κι' ὅμως θὰ πρέπει να καταβληθῆ κάθε προσπάθεια, τόσον ἀπὸ τὰ συλλογικά ὄργανα ὅσον κι' ἀπὸ τὸν καθένα μας χωριστὰ ὥστε να μὴν μείνει καμμιά γωνιά τοῦ χωριοῦ χωρὶς πράσινο. Ὅλοι οἱ δρόμοι πρέπει να φυτευθοῦν με καλλωπιστικά δέντρα, ὅλοι οἱ κήποι να χουν τὰ δέντρα τους κι' ὅλα τὰ σπῖπα να φαίνωνται πνιγμένα στὸ πράσινο.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ συλλόγου ἔχει προβεί σε ἀποτελε-

σματικές ἐνέργειες πρὸς δημοσίαν ὑπηρεσίαν και ἐλπίζουμε ἢ μᾶλλον εἴμαστε βέβαιοι ότι πολὺ σύντομα θὰ προμηθευθοῦμε μεγάλο ἀριθμὸ δενδρυλλίων ὥστε συνεργαζόμενοι με τις τοπικές ἀρχές τοῦ χωριοῦ να τ' ἀξιοποιήσουμε κατὰ τὸν καλύτερον δυνατόν τρόπο. Τὰ χωράφια και οἱ λόφοι που βρίσκονται γύρω ἀπὸ τὸ χωριὸ πρέπει να δενδροφυτευθοῦν και ν' ἀποτελέσουν πραγματικούς τόπους ἀναψυχῆς. Φαντάσθηκε κανεὶς μας ἄραγε πόσο διαφορετική και εὐχάριστη θὰ εἴτανε ἡ θέα, όταν θγαίνοντας περίπατο πρὸς τὸν Ἅγιο Νεκτᾶριο ἀντὶ να βλέπουμε τὴν σημερινὴ ξεραῖλα ν' ἀντικρύζουμε, ὅλη ἐκείνη τὴν ἔκταση που ἀρχίζει ἀπὸ τὸ τζιάρινο προχωράει πρὸς τὴ χούνη τῆς Πογιῶς και φθάνει σχεδὸν μέχρι τὴν Καρβουνοῦ, ἕνα καταπράσινο δάσος ἀπὸ ἐλιές, μυγδαλιές, συκιές ὅτι δῆποτε δένδρο

Γράφει και επιμελείται: ο Πάνος Πυριοβολής

ΤΡΟΠΑΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

1.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όσakis ξεστρεψα τὸ βλέμμα εἰς τὸ βάθος τοῦ ὀρίζοντος, διὰ νὰ ἴδω, ἔσιω καὶ ἀπὸ μακρὰν, τὴν πατρίδα τοῦ νόστου μου, τὰ *τερπνὰ* καὶ ἔρατεινὰ Τρόπαια, ὁ νοῦς μου μετεφέρθη αὐτομάτως εἰς τὸν χώρον τῆς πνευματικῆς Ἀρκαδίας, ἢ, διὰ νὰ ἐκφρασθῶ κατὰ τρόπον διάφορον, εἰς τὴν ιδέαν τῆς Ἀρκαδίας, τὴν πικρὰν ἀλλ' ὠραίαν ιδέαν, ὅπως ἔζησαν καὶ διεμόρφωσαν αὐτὴν οἱ μεγάλοι μῦθαι τοῦ ἀρκαδικοῦ λόγου καὶ τῆς τέχνης, τοῦ μύθου καὶ τοῦ εἰδυλλίου, ὁ Σίντνεϋ, ὁ Σαννατσάρω, ὁ Λόπε ντὲ Βέγκα, ὁ Γκέονερ, ὁ Πουσσέν, ὁ Κουήν, κ.ά.

Εἰς τὸν χώρον αὐτόν, τὰ ἡλύσια πεδία τοῦ πνευματικοῦ ἰδεαλισμοῦ, συναντιῶνται, πράγματι, ἡ ὑψηλὴ διανόσις καὶ ἡ ἀπλότης τοῦ ἀγροτικοῦ βίου. «Λίαν διαδεδομένη ἐν τοῖς γράμμασι τῶν ἔθνῶν τῆς Εὐρώπης — λέγει ὁ Δανιὴλ Κουήν¹ — εἶναι ἡ ἀξιωματικὴ μνημόνευσις δοξασία, ὅτι πάντων τῶν *τερπνῶν* χωρῶν τῆς ὑψηλίου γλυκυτάτη καὶ θελκτικωτάτη εἶναι ἡ Ἀρκαδία», ὁ δὲ Ἀλέξανδρος Φιλαδελφεὺς γράφει,² ὅτι ἡ Ἀρκαδία εἶναι «ώρα κατ' ἔξοχὴν γεωργικὴ ἢ τὸ ὄνομα κατέστη τελείως παρεμφερὲς ἐν τῇ γαλλικῇ ἰδίῳς (Arcadie), ἐνθα ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο δηλοῦται πᾶσα ἀγροτικὴ εὐτυχία καὶ τὸ τοῦ ὀρεινοῦ καὶ φυσικοῦ βίου ἰδεῶδες».

Τὰ Τρόπαια εἶναι μοῖρα τῆς Ἀρκαδίας ὑπὸ τριπλῆν ἔποψιν πολιτιστικῆς ἐκδηλώσεως· διότι:

α) Κατέχουν μίαν θέσιν ἐπίζηλον, κείμενα ἐπὶ τοῦ κόμβου πολλῶν ἀρχαίων διαδρομῶν, ἄλλων μὲν διασχιζουσῶν ταῦτα ἀπὸ Α πρὸς Δ, ἄλλων δὲ ἀπὸ Β πρὸς Ν. Ἐδῶ ἀκριβῶς, ἐνθεν τῆς ἡρέμου κοιλάδος τοῦ μέσου Λάδωνος, ὁ ἀρκαδικὸς μῦθος, τὰ ἀμάλαμα τοῦτο τῆς παλαιᾶς ἐθνικῆς μας κληρονομίας, ἀνεπτύχθη εἰς τὸ μέγιστον δυνατὸν σημεῖον, συνυφανθεὶς κατόπιν μετὰ σπουδαίων ἱστορικῶν ἐπεισοδίων.

β) Οἱ κάτοικοί των — πρὸ πάντων οἱ μὴ δυνάμενοι ν' ἀνεύρουν ἰσχυρὰ οἰκονομικὰ κίνητρα εἰς τὴν γενέθλιον γῆν — ἀναζητοῦν καταφυγὴν εἰς τὰ γράμματα, τὴν ἐπιστήμην καὶ τὰς τέχνας. Οὕτως ἐρμηνεύεται τὸ γεγονός, ὅτι ἡ πλειονότης τῶν νέων τῶν Τροπαίων κινεῖται πάντοτε εἰς τὴν σφαιραν τοῦ πνεύματος. Ὅτι δὲ οὐδεὶς ἐκ τῶν Τροπαιατῶν στερεῖται ἐργασίας, εἴτε ἔχουν ἀνάγκην αὐτῆς, εἴτε ὄχι, εἴτε διαμένουν εἰς τὴν γενέτειράν των, εἴτε ζοῦν εἰς τὰ ἀστικά κέντρα καὶ ἰδίᾳ τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν ξένην, τοῦτ' αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι, εἰς τὸ σύνολόν των, εἶναι φιλόπονοι. Οἱ Τροπαιᾶται εἶναι, ὅμως, συνάμα, φιλήσυχοι, φιλότιμοι καὶ φιλόξενοι.

γ) Παρ' ὅτι ἡ περιοχή, ὅπου τὸ χωρίον τὰ Τρόπαια, εἶναι φορτισμένη μετὰ τεσσάρων περίπου χιλιάδων ἐτῶν πολιτιστικὸν βίον, αὐτὴ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελῇ τὸ ἐπίκεντρον τοῦ ἀγροτικοῦ ἐνδιαφέροντος, χωρὶς κἄν, οὔτε οὐσιώδεις μεταλλαγαὶ ἐπὶ τῶν διαφερόντων καὶ τῆς ψυχοσυνθέσεως τῶν κατοίκων νὰ ἔχουν δημιουργηθῆ, οὔτε ἡ πρόσδος των νὰ ἔχη ἀνακοπῆ. Βεβαίως, τὰ Τρόπαια εἶναι μία πολίχνη μεσαιωνικὴ, τῆς ὁποίας μάλιστα ἡ ἀρχὴ εὐρίσκεται ἀκόμη εἰς τὸ σκότος. Θὰ ἦτο πολὺ ἐνδιαφέρον ἐπιστημονικῶς, ἂν ἐδίδοτο ποτὲ ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρώτημα: ὁ ἀρχικὸς οἰκισμὸς τοῦ χωρίου προῆλθεν ἐκ τίνος ἀρχαιοελληνικοῦ ἢ παλααιοχριστιανικοῦ ἢ βυζαντινοῦ πολιέματος τῆς περιοχῆς; Διότι, ὡς γνωστόν, τὰ πλεῖστα τῶν σημερινῶν χωρίων τοῦ ὑψηπέδου τῶν Τροπαίων, τῆς ἄλλοτε Ἰλκοβας, ἐμφανίζονται εἰς γραπτὰς πηγὰς καὶ ἄλλας ἀναφορὰς μόλις ἀπὸ τοῦ 17ου μ.Χ. αἰῶνος, χωρὶς τοῦτο νὰ σημαίνῃ ὅτι δὲν προϋπήρχον τὰ χωρία. Οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν δὲ πρέπει νὰ ἀμφιβάλλῃ κανεὶς, ὅτι εἰς τοὺς χρόνους τῆς Ἑνετικῆς κατακτίσεως καὶ τῆς Τουρκικῆς δουλείας ἦτο εὐρὸν καὶ βαθὺ τὸ φάσμα τοῦ βυζαντινοῦ πληθυσμοῦ, τὸ ὁποῖον ἐπεκάλυψε τὰ διάφορα ἀρχαιοελληνικὰ πληθυσμακὰ ὑπόλοιπα καὶ ὅτι ὁ βυζαντινὸς αὐτὸς πληθυσμὸς ἀπετέλεσε τὴν ζύμην τοῦ νεοελληνισμοῦ τῆς περιοχῆς.

Εἰδικῶς πρὸς τὰ Τρόπαια, τὸ ὄνομα τῶν ὁποίων διεδέχθη ἀντιστοίχως τὸ τῆς Ἰλκοβας καὶ τῆς Βερβίτσας, ἐκ παραδόσεως μόνον γνωρίζομεν, ὅτι ὑπήρχον ἤδη τὸν 14ον αἰ-

ῶνα. Καί, ἐφ' ὅσον οὕτως ἔχουν τὰ πράγματα, τὸ χωρίον θὰ πρέπει νὰ φέρῃ τὴν διαδοχὴν ἐνὸς βυζαντινοῦ πολιέματος, ὑφισταμένου κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ἐνετοκρατίας, ἴσως δὲ μέχρι καὶ τῆς καταστροφῆς τοῦ κάστρου τῆς Ἄκοβας ὑπὸ τῶν Τούρκων, ὁπότε πάντα τὰ ὄμορα πρὸς τὸ κάστρον χωρία εὐρίσκοντο εἰς ἀκμὴν. Δὲν ἦτο, ἄλλωστε, δυνατόν νὰ κρατηθῇ ἐπὶ μακρὸν ἡ Βαρωνία τῆς Ἄκοβας εἰς τὴν αἰχμηρὰν κορυφὴν τοῦ Μεταγρίφου, ἄνευ τῆς παρουσίας εἰς τὴν περιοχὴν σφύζοντος ἑλληνικοῦ στοιχείου. Δύναμαι, ὅθεν, νὰ εἴπω ἄνευ ἀμφιβολίας, ὅτι τὸ μὲν Κάστρον τῆς Ἄκοβας ἦτο ἐκτισμένον ἐπὶ ἐνὸς φυσικοῦ ἐρείσματος καὶ ἐπὶ μιᾶς παλαιᾶς διαβάσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἀνέτως ἠδύνατο κανεῖς νὰ ὀδεύσῃ καὶ πρὸς τὴν λοιπὴν Ἀρκαδίαν καὶ τὴν Ἀχαΐαν καὶ τὴν Ἥλιδα καὶ τὴν Μεσσηνίαν, ὁ δὲ πληθυσμὸς φύσει πρὸς αὐτὸ ἀντιδίκος.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω θέλω νὰ καταδείξω, ὅτι α) τὰ Τρόπαια, εἴτε ὡς ἀρχαία τις θέσις — κατωκισμένη ἢ ἀκατοίκητος, ἀδιάφορον —, εἴτε ὡς βυζαντινὸν πόλισμα, εἴτε ὑπὸ τὰ ὀνόματα Ἄκοβα καὶ Βερβίτσα, κατέχουν ἐν ὑψίστης σημασίας στρατηγικὸν σημεῖον, ἀπὸ ὅπου εἶναι δεδεμένα πᾶσαι αἱ περαιτέρω διευθύνσεις, β) ὁ πληθυσμὸς τῶν ἦτο πάντοτε γηγενής. Ὡς πρὸς δὲ τὰ παλαιὰ ἑλληνικὰ στοιχεῖα, τὰ ὑπολειφθέντα ὑπὸ τοῦ χρόνου εἰς τὴν περιοχὴν, μεγίστην ἀξίαν ἔχουν ὁ ὑποβόσκων μῦθος, τὰ ἀνθρωπολογικὰ, γλωσσολογικὰ κ.ά. δεδομένα, τὰ ὁποῖα, ὅπωςδήποτε, εἶναι κοινὰ εἰς πολλὰ ἀρκαδικὰ μέρη, ὡς καὶ αἱ ποικίλαι λαϊκαὶ παραδόσεις καὶ ψυχολογικαὶ ἀντιδράσεις, αἱ ὁποῖαι ἐπιζοῦν ἀκόμη εἰς τοὺς νεωτέρους.

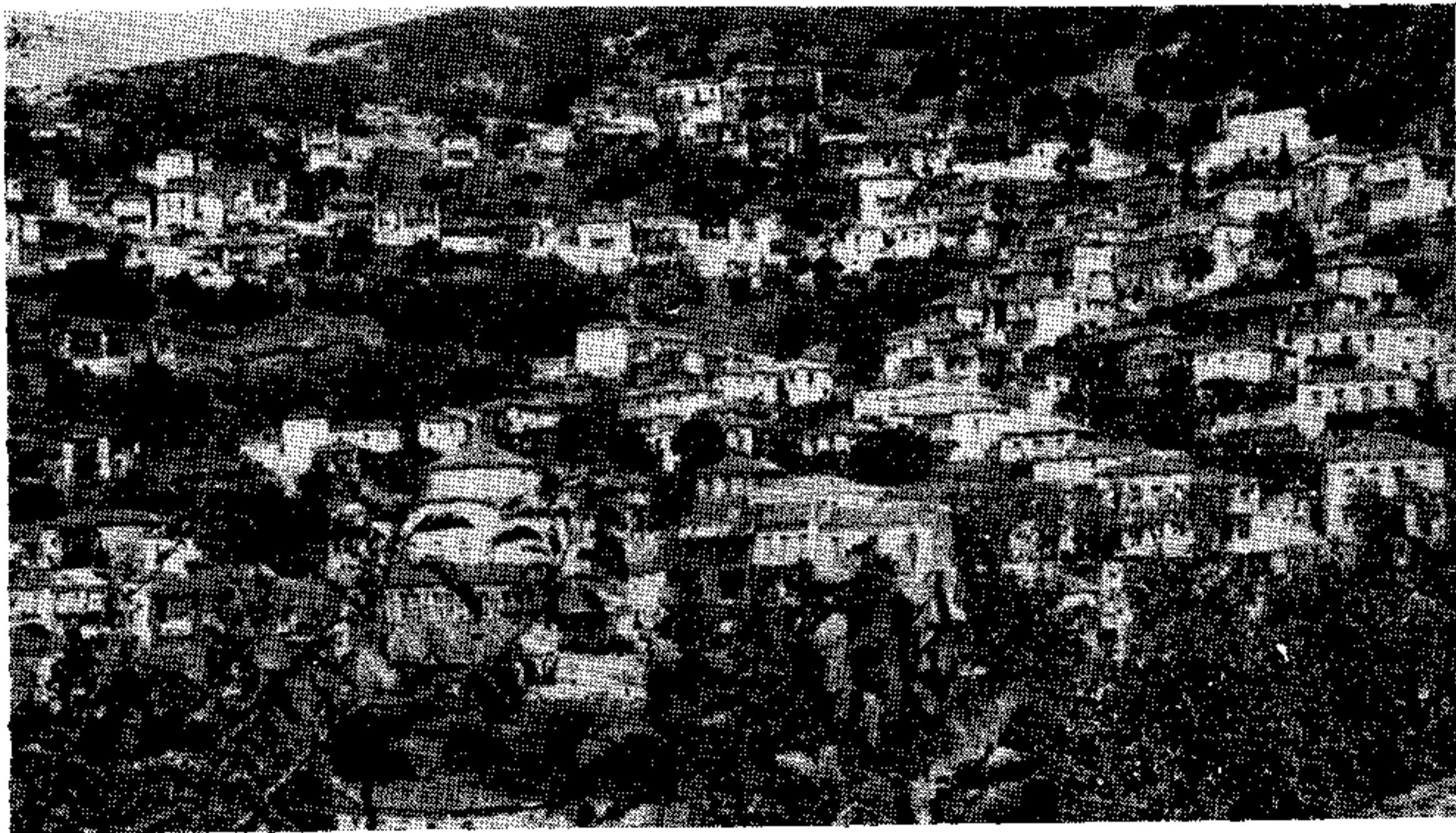
Γενικῶς εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Τροπαίων, μέχρι

καὶ τοῦ Τοιμπιτίου, εἶναι ἐμφανῆς ἡ ὑπαρξίς παλαιοπελασγικῶν στοιχείων ὡς καὶ ἐπιβιώσεις μυθικῶν παραδόσεων ποὺ ἀνήκουν εἰς τὸ κύκλωμα τοῦ λεγομένου μεσοελλαδικοῦ πολιτισμοῦ (2.000/1.800 - 1.600 π.Χ.), ἀδιάφορον ἂν αἱ παραδόσεις αὗται εἶναι αὐτοχθόνων κατάλοιπα ἢ ἄλλοθεν προελθοῦσαι μεταφυτεύσεις. Θεωρῶν ὡς δεδομένην τὴν μεταφυτεύσιν μυθολογικῶν καὶ ἰδίᾳ λατρευτικῶν στοιχείων εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ μέσου Λάδωνος, ὅπου τὰ Τρόπαια, ἐκ τινος ἄλλης περιοχῆς κατὰ τὴν Μεσοελλαδικὴν περίοδον, εὐρίσκω ὅτι ἡ Βοιωτία, μάλιστα δὲ αἱ Θῆβαι, κατέχουν τὴν πρώτην θέσιν. Ἡ ἀποψίς μου αὕτη ἐνισχύεται ἐκ τῆς ἐπιβιώσεως εἰς τὸ Τοιμπίτι τοῦ τοιωνυμίου καὶ ἐπωνύμου Ὀγκεῖον - Ὀγκος, ὡς ἐπίσης, ἐκ τῆς ἐδῶ τελουμένης λατρείας τοῦ Ἀπόλλωνος Ὀγκαιάτου. Ἡ λατρεία, ὅμως, τοῦ Ἀσκληπιοῦ εἰς τὴν πόλιν Θέλπουσαν καὶ τὴν πέριξ περιοχὴν ὀδηγεῖ εἰς περισσότερον παρωχημένην ἐποχὴν· διότι ὁ θεὸς αὐτὸς εἶναι αὐτόχρημα παλαιοπελασγικός.³ Τὸ στοιχεῖον τοῦτο καθὼς καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα διειρηθήσαν εἰς μίαν ἀρκετὰ σημαντικὴν ὁμάδα κατοίκων τῆς περιοχῆς τῶν Τροπαίων, εἶναι ἀρκετὰ πειστικὰ περὶ τῆς ὑπάρξεως ἐδῶ παλαιοπελασγικῶν ὑπολειμμάτων. Ἐκ τῶν λειψάνων τῆς Θελοῦσης καὶ μόνον, ἂν κρίνωμεν, ἡ ζωὴ εἰς ὀλόκληρον τὴν περιοχὴν συνεχίζεται ἀδιακόπως τοῦλάχιστον ἀπὸ τοῦ 19ου π.Χ. μέχρι καὶ τοῦ 7ου μ.Χ. αἰῶνος, ὅτε καὶ παρήκμασεν ἡ χριστιανικὴ κοινότης τῆς Θελοῦσης.

1. Ἡ Ἀρκαδία ὡς τὸ ἰδανικὸν τοῦ εἰδυλλιακοῦ βίου, Ἀρκαδική Ἐπετηρίς 1903, σ. 2.

2. Ἀὐτόθι, σ. 66

3. Βλ. προχείρως Curtius, Pelop. I, 371.

Μία ἀποψη ἀπὸ τὰ σημερινὰ Τρόπαια

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

ΟΙ ΕΠΑΡΧΙΩΤΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ

Οι φοιτητές αντιμετωπίζουν μια σειρά από προβλήματα, τα οποία είναι συνέπεια του αναχρονιστικού χαρακτήρα της εκπαίδευσης στον τόπο μας. Το περιεχόμενο των σπουδών της Ανώτατης Εκπαίδευσης είναι αναχρονιστικό και αντιεπιστημονικό, λόγω της χαμηλής επιστημονικής και τεχνολογικής στάθμης της. Η ανεπάρκεια κτιρίων, εργαστηρίων, βιβλιοθηκών, συγγραμμάτων και διδακτικού προσωπικού κάνουν ακόμα πιο δύσκολες τις συνθήκες σπουδών. Οι δαπάνες για την παιδεία είναι απαράδεκτα χαμηλές. Το ποσοστό δαπανών είναι το μικρότερο που διατίθεται από όλες τις χώρες του Ο.Ο.Σ.Α. (Όργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης), και στον προϋπολογισμό του 1977 μειώνεται ακόμα.

— Εκτός από τα γενικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές στη χώρα μας, οι επαρχιώτες αντιμετωπίζουν και άμεσα ειδικά προβλήματα, κύρια επειδή το μεγαλύτερο ποσοστό προέρχεται από φτωχές οικογένειες.

— Πρώτο πρόβλημα που απασχολεί τον επαρχιώτη φοιτητή είναι το πρόβλημα της στέγης. Τα ένοικια άρκετά μεγάλα, με τις σημερινές συνθήκες κυμαίνονται στις 1800 - 2.000 δραχ. για ένα μικρό δωμάτιο, το οποίο μπορεί να βρίσκεται μακριά από το Πανεπιστήμιο. Εκτός απ' το ένοικιο ο Ε.Φ. θα πρέπει να πληρώσει φως, νερό, κοινόχρηστα κ.λ.π. Επειδή τα έξοδα αυτά είναι μεγάλα, αναγκάζονται να νοικιάζουν ανθυγιεινά δωμάτια, ή να συγκατοικούν με άλλους φοιτητές. Πολλές φορές αντιμετωπίζουν και τη νοοτροπία των ιδιοκτητών να μη νοικιάζουν τα σπίτια τους σε φοιτητές ή να ζητάνε μεγαλύτερες εγγυήσεις.

Οι Φοιτητικές Έστίες εξυπηρε-

τούν ένα πολύ μικρό ποσοστό φοιτητών. Δεν φτάνει δε αυτό, αλλά για να σε δεχτούν πέρα από την οικονομική κατάσταση ελέγχονται και οι πολιτικές πεποιθήσεις. Πέρα από αυτά αν τελικά σε δεχτούν θα πρέπει να ανεχθής την άστυνόμευση της προσωπικής σου ζωής από τους κ.κ. υπευθύνους των εστιών.

Για να λυθώ αυτό το πρόβλημα πρέπει να δημιουργηθούν νέες Φοιτητικές έστιες με μικρή επιδάρυση στους επαρχιώτες φοιτητές και δωρεάν στέγαση στους άπορους. Επίσης να χορηγηθούν στεγαστικά δάνεια στους επαρχιώτες φοιτητές.

— Άλλο άμεσα πρόβλημα του Ε.Φ. είναι η σίτιση. Το πρόβλημα αυτό στην ουσία είναι άλυτο. Δίδονται κουπόνια σε εκείνους που χαρακτηρίζονται άποροι από τον παπᾶ του χωριού και την Νομαρχία. Αν δεν έχεις εξασφαλίσει έτος δεν δικαιούσαι κουπόνια. Δεν παίρνεις επίσης κουπόνια τις Κυριακές και τις αργίες. Τις μέρες αυτές δεν είσαι φοιτητής, δεν πρέπει να φας.

Η αξία του κουπονιού είναι 40 δραχ. και φυσικό είναι να μην επαρκεί για μια σωστή σίτιση. Επάνω δε γράφει: «ΓΕΥΜΑ - ΔΕΙΠΝΟΝ». Μά που τέλος πάντων θα φθάσει ο έμπαιγμός της πολιτείας; Δεν έρχοσαστε έσείς κύριοι υπεύθυνοι να φάτε μεσημέρι - βράδυ με 40 δραχ.

Στις λέσχες έχεις να αντιμετωπίσεις (πέρα από την εκμετάλλευση του επιχειρηματία) την έλλειψη καθαριότητας, μπαγιάτικα φαγητά, μικρές μερίδες κ.λ.π.

— Θα πρέπει το κουπόνι να αυξηθώ στις 80 δραχ. και να καθιερωθώ για όλες τις ημέρες. Αυτό σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να γίνει με μείωση του αριθμού των φοιτητών που παίρνουν κουπόνια (κ ά τ ι π ο ύ μ ε θ ο δ ε ύ ε ι ή Κ υ -

β έ ρ ν η σ η), αλλά αντίθετα θα πρέπει να γίνεται έλεγχος ή να διαχειρίζονται οι ίδιοι οι φοιτητές τις Φοιτητικές Λέσχες και τις Έστιες.

— Πρέπει να κατανοηθώ ότι δωρεάν παιδεία δεν σημαίνει μόνο ότι δεν θα πληρώνω ο φοιτητής για έγγραφα και για βιβλία αλλά το ότι θα παρέχεται στέγαση και σίτιση στους επαρχιώτες και άπορους φοιτητές, γιατί στην ουσία δεν είναι δωρεά αλλά επένδυση για την κοινωνία.

— Εκτός από τα παραπάνω προβλήματα, ο Ε.Φ. αντιμετωπίζει και άλλα μικρότερης ίσως σημασίας, όπως το «Φοιτητικό» εισιτήριο, που ισχύει μόνο κατά την διάρκεια του πανεπιστημιακού έτους και όχι για όλα τα μεταφορικά μέσα και δρομολόγια, προβλήματα προσαρμογής, ψυχαγωγίας, ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως κ.ά.

— Για να αντιμετωπίσουν τα παραπάνω προβλήματα οι Ε.Φ. και οι άποροι είναι αναγκασμένοι να δουλεύουν, φυσικά σε βάρος των σπουδών τους. Η χώρα μας έχει το μεγαλύτερο ποσοστό εργαζομένων φοιτητών από τις χώρες του Ο.Ο.Σ.Α. (30% του συνολικού αριθμού των φοιτητών εκτός από αυτούς που απασχολούνται εποχιακά). Διευκολύνσεις για εργασία δεν παρέχονται ούτε από την πολιτεία ούτε από τις επιχειρήσεις. Υποτροφίες με κριτήριο την οικονομική κατάσταση δεν δίνονται με αποτέλεσμα τα φτωχότερα στρώματα του λαού μας να μην έχουν τις ίδιες δυνατότητες για μόρφωση.

— Η πολιτεία έχει υποχρέωση να βοηθά στην λύση των προβλημάτων — γενικών και ειδικών — των φοιτητών, και όχι να έρχεται σ' αντίθεση μ' αυτούς.

Γ. Μ.

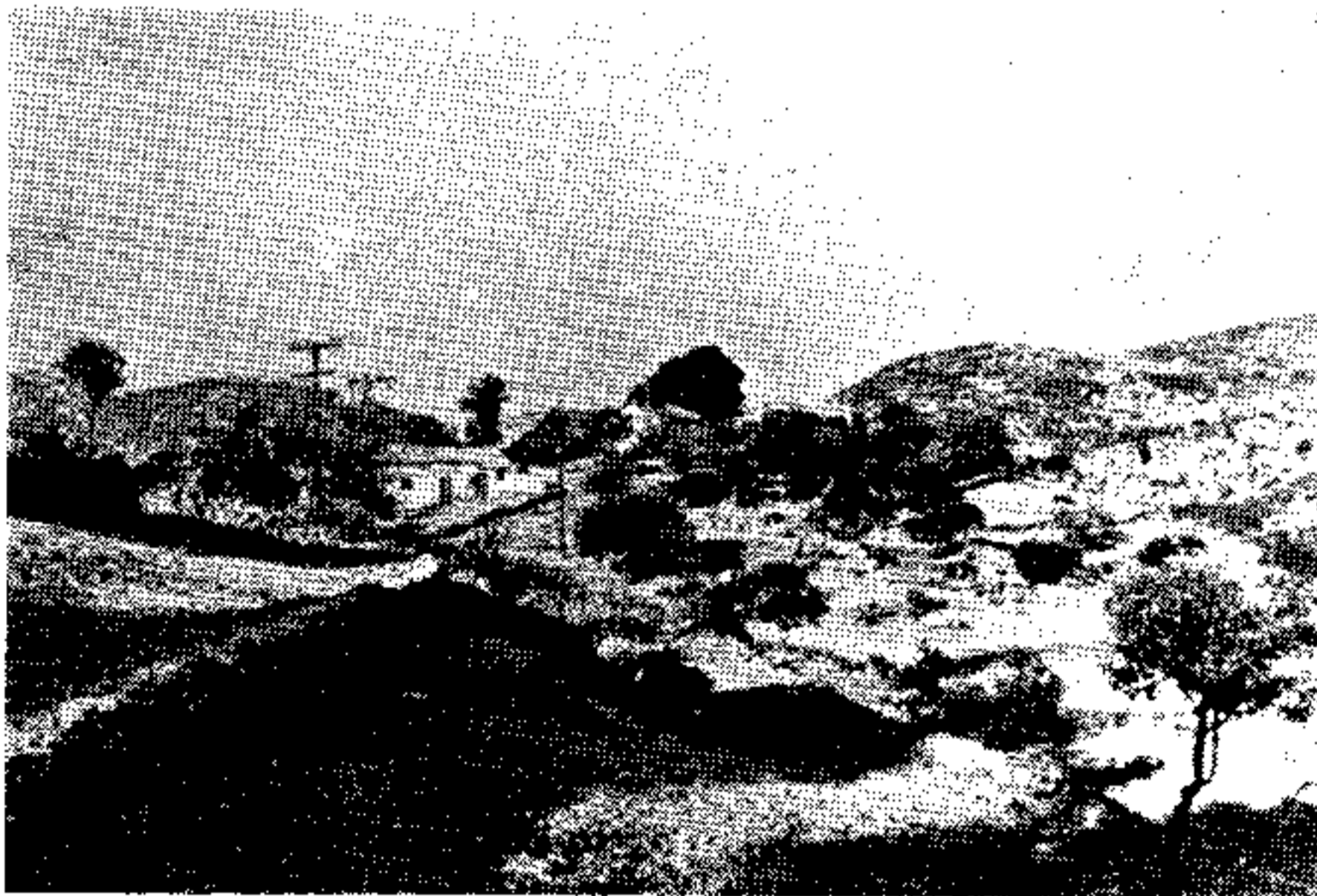
(ΚΑΥΤΑ ΘΕΜΑΤΑ)

Ἡ μεταφορὰ τῶν σφαγείων

Ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος κ. Στασινόπουλος, ἀπὸ ἀρκετοῦς μῆνες τώρα, προβαίνει στὶς ἀπαραίτητες ἐνέργειες, μέσω τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, προκειμένου νὰ πετύχῃ τὴν μεταφορὰ τῶν σφαγείων ἀπὸ τὴν σημερινή τους θέσιν εἰς ἄλλην, πλέον κατάλληλη. Στὴν προσπάθεια αὐτὴ τοῦ Προέδρου, τὸ Διοικητικὸν

σκοπὸ. Ἡ ἐνέργεια αὐτὴ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου εἶναι ἡ πλέον ἐνδεδειγμένη, καὶ ὀρθή, διότι ἐπιβάλλεται ἡ ἄμεσος ἀπομάκρυνση τῶν σφαγείων ἀπὸ τὴν σημερινή τους τοποθεσία εἰς τὴν νέαν ἐπιλεγείσαν.

Οἱ λόγοι ποὺ ἐπιβάλλουν τὴν ἀπομάκρυσή τους εἶναι καλαισθητικοὶ ἀλλὰ προπάντων λόγοι ὑγιεινῆς.

Ἀποψὲς τοῦ Ἁγίου Λιά στὴν ὁποία φαίνεται ἡ σημερινή θέσις τῶν σφαγείων ἀπέναντι ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν δίπλα στὴν παιδικὴ χαρὰ (δὲν διακρίνεται στὴν φωτογραφία)

Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου, βοήθησε ἀποτελεσματικὰ τὴν προώθησιν τῆς μεταφορᾶς των, καὶ ἤδη ἔχουμε πετύχει τὴν ἐγκρίσιν πιστώσεως, γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτό, τοῦ ποσοῦ τῶν 240.000 δραχμῶν.

Προσφάτως, τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο ἔλαβε ἀπόφασιν, ὅπως ἡ μεταφορὰ τῶν σφαγείων γίνῃ εἰς τὴν τοποθεσίαν Ἐγκαλὸ καὶ εἰς τὸ χωράφι τῶν ἀδελφῶν Χαραλάμπους Κουτσιαρᾶ καὶ τοῦ ἱερέως Φιλάρητου Κουτσιαρᾶ, τὸ ὁποῖον ἐδώρησαν εἰς τὴν Κοινότητα γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ

Ἡ ἀνέγερση σφαγείων πάνω στὸ λόφο τοῦ Ἁγίου Λιά, ἦταν ἡ πλέον ἀστοχος ἐνέργεια, διότι κατὰ πρῶτον ὁ Ἁγίου Λιάς κατ' ἄλλον τρόπον θὰ ἔπρεπε καὶ πρέπει νὰ ἀξιοποιηθῇ καὶ κατὰ δεύτερον λόγον, δὲν νοεῖται ἡ ὑπαρξὴ σφαγείων ὅταν αὐτὰ συνορεύουν μὲ παιδικὴν χαρὰ, ὅταν λίγα μέτρα πρὸ πέρα εὑρίσκεται τὸ κτηνιατρεῖο, ὅταν δέκα βήματα ἀπέναντι τους εὑρίσκονται ἔκκλησιὰ καὶ κατοικήσιμον σπιτί καὶ ὅταν τέλος, σὲ ἀπόστασιν ὀλίγων μόνο μέτρων, εὑρίσκεται ἡ ἔκτασις πά-

νω στὴν ὁποία ἀργὰ ἢ γρήγορα θ' ἀνεγερθῇ σχολικὸ κτίριον.

Τελειώνοντας, θὰ ἦτανε παράλειψις ἐὰν καὶ μέσω τῶν σπυλῶν τοῦ περιοδικοῦ μας, δὲν συγχαροῦμε τοὺς ἀδελφοὺς Κουτσιαρᾶ καὶ τὸν κ. Φιλάρητο, διὰ τὴν εὐγενική τους χειρονομίαν τῆς δωρεᾶς τοῦ κτήματός των, ποὺ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διευκολύνουν τὸ ἔργον τῆς Κοινότητος. Τοὺς συγχαίρουμε καὶ εὐχόμεθα καὶ ἄλλοι συμπατριῶτες μας νὰ μιμηθοῦν τὸ παράδειγμα τους.

ΤΟ ΙΚΑ ΑΠΑΞΙΟΙ!

Στὸ προηγούμενον τεῦχος τοῦ Περιοδικοῦ (τεῦχος 2, Σεπτέμβριος - Νοέμβριος 1976) εἶχαμε ἀναφερθῆ στὶς ἀέλιες συνθήκες λειτουργίας τοῦ Ιατρείου τοῦ ΙΚΑ στὰ Τρόπαια. Οἱ ἀρμόδιοι οὐδεμίαν προσπάθειαν βελτιώσεως ἔκαναν ἀλλὰ καὶ οὐδεμίαν ἀπαντήσασαν ἐτύχαμε.

Εἶναι ὅπωςδήποτε ἀσήμαντον τὸ γεγονός (ἡ τ α λ α ι π ω ρ ῖ α τ ο ὕ κ ο σ μ ᾶ κ η) γιὰ νὰ ἀπασχολήσῃ τοὺς κ.κ. διεθύνοντας!

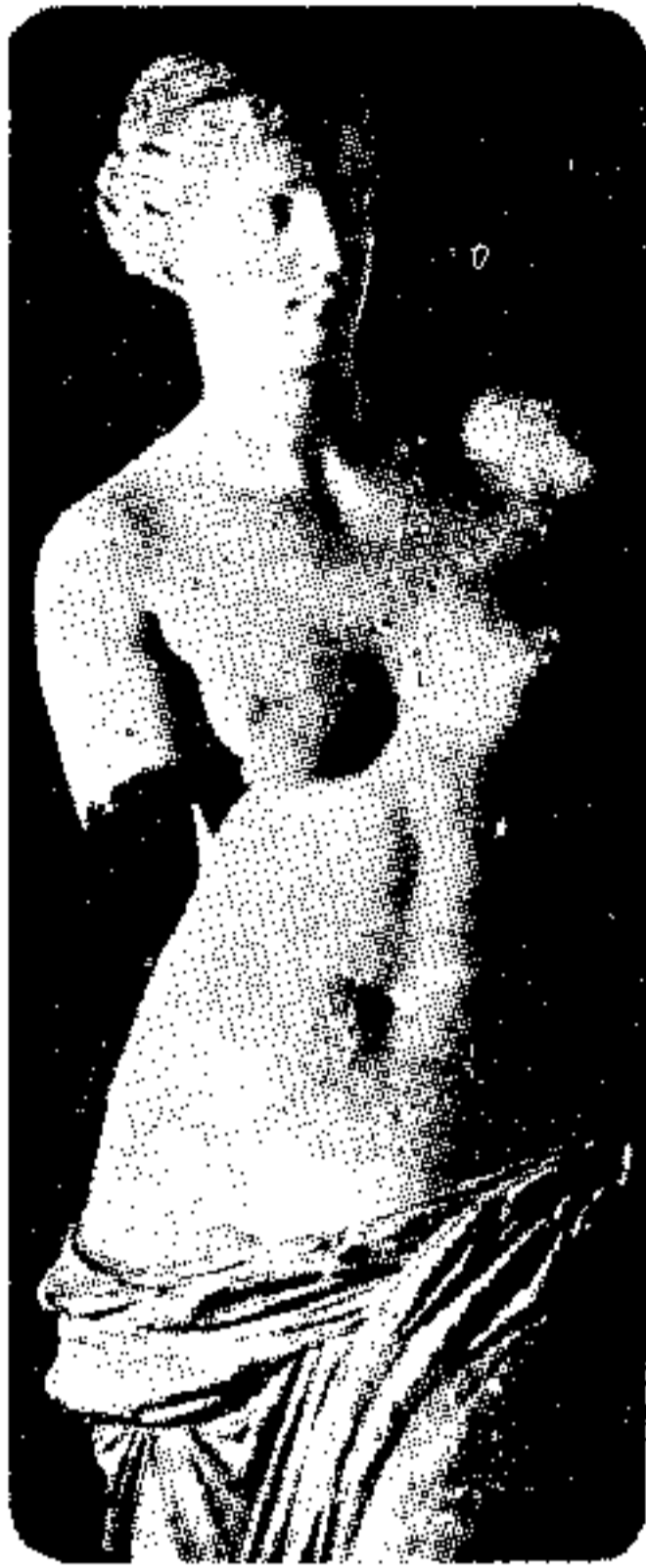
Ἐμεῖς, βέβαια, θὰ ἐπανέλθουμε καὶ πάλι.

Εἶναι τόσο δύσκολο;

Ἡ Κοινότητα Τροπαίων διαθέτει αὐτοκίνητο γιὰ τὴν περισυλλογὴν τῶν σκουπιδιῶν.

Παρατηρεῖται ὅμως τὸ ἐξῆς περίεργον, ὀρισμένες νοικοκυρῆς δὲν μποροῦνε νὰ ξεχάσουν τὴν παλιὰ κακὴ συνήθειαν νὰ πετᾶνε τὰ ἀπορρήματα ὅπου δεῖ, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀποτελοῦν αὐτὰ ἐστία μόλυνσεως καὶ νὰ παρουσιάζουν μίαν ἀπαράδεκτη ἀσχήμια στοὺς κήπους καὶ στοὺς δρόμους.

Εἶναι τόσο δύσκολη ἡ προσαρμογὴ στοὺς κανόνες τῆς ὑγιεινῆς καὶ στὸν πολιτισμὸ γιὰ ὀρισμένες συμπατριώτισσες;

Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Από τὸ Τεύχος αὐτὸ τοῦ περιοδικοῦ μας, ἐγκαινιάζομε μιά καινούργια σελίδα. Τὴ σελίδα τῆς γυναίκας.

Θὰ προσπαθήσωμε τὰ θέματά μας νὰ εἶναι ποικίλα καὶ νὰ ἐνδιαφέρουν κάθε γυναίκα.

Καλὴ ἀρχὴ λοιπόν, καὶ θὰ περιμένωμε τίς ὑποδείξεις σας, σχετικὰ μὲ τὴ νέα μας σελίδα. Μπορεῖτε ἐπίσης νὰ ζητάτε, μέσω τῆς σελίδας αὐτῆς, τὴν λύση σὲ ὀρισμένα θέματα (π.χ. παιδαγωγικά, διακοσμητικά κ.ἄ.) καὶ ἐμεῖς θὰ φροντίζωμε νὰ ἔχωμε τὴ σωστὴ ἀπάντηση σὲ κάθε σας θέμα.

Πρῶτο θέμα μας, εἶναι ἡ προετοιμασία τῆς γυναίκας τοὺς δύσκολους μῆνες ποὺ περιμένει τὸν . . . πελαργό.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΓΚΥΟ

Μεταπολεμικὰ διεθνῶς γίνεται προσπάθεια ἀναπτύξεως τῆς προληπτικῆς Ἰατρικῆς.

Στὰ πλαίσια τῆς προληπτικῆς Ἰατρικῆς ἔχουν ἀναπτυχθεῖ καὶ οἱ συμβουλευτικοὶ σταθμοί, οἱ ὁποῖοι σάν σκοπὸ ἔχουν τὴν καθοδήγηση τῆς ἐγκύου καὶ τὴν πρόληψη, τυχόν ἀνωμαλιῶν ἢ ἐπιπλοκῶν κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐγκυμοσύνης, τοῦ τοκετοῦ ἢ καὶ τῆς λοχείας.

Ἐκινώντας ἀπὸ τίς παραπάνω σκέψεις ἀναφέρωμε μερικὲς ὁδηγίες σκιαγραφικῶς πρὸς τὴν ἔγκυον.

Δηλαδή τί πρέπει καὶ τί δὲ πρέπει νὰ κάνη ἡ γυναίκα ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ μείνη ἔγκυος μέχρι τοῦ τοκετοῦ.

Δίαιτα. Βασικὴ προϋπόθεσις γιὰ τὴν ὀμαλὴ ἐξέλιξη τῆς ἐγκυμοσύνης καὶ τοῦ τοκετοῦ εἶναι ἡ δίαιτα.

Ἡ παλιὰ ἀποψη ὅτι ἡ ἔγκυος πρέπει νὰ τρώγη γιὰ δύο εἶναι τόσο ξεπερασμένη ὅσο καὶ καταστροφικὴ ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνη (ἢ πολυφαγία εὐθύνεται γιὰ τὴν δυστοκία τὴν τοξιναιμία, ἐκλαμψία κλπ.).

Ἡ αὔξεις τοῦ βάρους τῆς ἐγκύου δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνη τὰ 12 κιλά.

Ἡ διατροφή πρέπει νὰ εἶναι μεικτὴ (κρέας, ἀγά, φρούτα, λαχανικά) κλπ. μὲ κανονικὰ γεύματα καὶ

λιγοστὲς ποσότητες.

Πρέπει νὰ ἀποφεύγωνται τὸ ἀλάτι, τὸ βούτυρο, τὰ λίπη, τὰ γλυκά, ἡ ὑπερβολικὴ λήψις γάλακτος, κρέατος, ζυμαρικῶν καὶ μπαχαρικῶν.

Ἀντίθετα λαχανικά καὶ φρούτα μπορεῖ νὰ παίρνη ἡ ἔγκυος σὲ μεγαλύτερες ποσότητες. Ἐπίσης κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐγκυμοσύνης ἡ γυναίκα πρέπει νὰ παίρνη καὶ ὀρισμένους βιταμίνες, ἀσβέστιο, σίδηρο ποὺ θὰ τίς δώσῃ θέβαια ἡ μαῖα ἢ ὁ γιατρός της.

Ἡ ὑπερβολικὴ χρῆση οἰνοπνεύματος πρέπει νὰ ἀποφεύγεται ὅπως ἔπίσης καὶ τὸ κάπνισμα.

Ἐνδυμασία. Τὰ φορέματα πρέπει νὰ εἶναι εὐρύχωρα.

Τὰ παπούτσια χαμηλά καὶ ἄνετα (ὄχι ψηλά τακούνια).

Ἀπαγορεύονται οἱ καλτσοδέτες γιατί κάνουν κισσοῦς.

Κατὰ τοὺς πρώτους μῆνες ἡ γυναίκα μπορεῖ νὰ φοράη ἓνα κοινὸ λαστέξ. Μετὰ τὸν ὄον μῆνα εἶναι ἀπαραίτητη ἡ εἰδικὴ ζώνη ἐγκυμοσύνης (προλαμβάνει τὰ ἀνώμαλα σχήματα τοῦ ἐμβρύου τὴν χαλάρωση τῶν κοιλιακῶν τοιχωμάτων καὶ τίς ραβδώσεις τῆς κοιλιάς).

Περιποίηση τοῦ σώματος. Τὸ καθημερινὸ λουτρό, ἐ-

πιβάλλεται, τοὺς δύο τελευταίους ὁμῶς μῆνες, μόνο ντους.

(Δὲν πρέπει δηλαδή μετὰ τὸν 7ο μῆνα νὰ μπαίνει ἡ γυναίκα μέσα στὴν μπανιέρα).

Ἀπὸ τὸν 5ον μῆνα ἡ ἔγκυος πρέπει νὰ περιποιητῆ τὸ δέριμα τῆς κοιλιάς μὲ βαζελίνη ἢ ἄλλες παρόμοιες ἀλοιφές κάθε μέρα μετὰ τὸ μπάνιο.

Ἐπίσης καὶ τίς θηλές τῶν μαστῶν.

Σ' αὐτὲς ὁμῶς μετὰ τὸν 5ον μῆνα ἀντὶ γιὰ ἀλοιφή κάθε βράδυ θὰ πρέπει νὰ γίνεται καθαρισμὸς μὲ καθαρὸ οἰνόπνευμα. (Γιὰ νὰ σκληρύνουν οἱ θηλές, καὶ νὰ γίνη εὐκόλος ὁ θηλασμός).

Τὰ ταξίδια πρέπει νὰ ἀποφεύγονται ὅπως ἔπίσης ἡ ποδηλασία τὸ κολύμβι, ὁ χορὸς καὶ γενικῶς οἱ ἀποτομικὲς κινήσεις, καὶ ἡ κοπιαστικὴ ἐργασία.

Ἐνῶ ἀντίθετα ἡ ἄνετος ἐργασία, καὶ ὁ καθημερινὸς περίπατος εἶναι χρήσιμα καὶ βοηθοῦν εἰς τὴν κανονικὴ λειτουργία τοῦ ἐντέρου καὶ γιὰ τὴν ἀποφυγὴν τῆς χαλαρώσεως τῶν κοιλιακῶν τοιχωμάτων.

Σεξουαλικὲς σχέσεις: τοὺς δύο τελευταίους μῆνες τῆς ἐγκυμοσύνης θὰ (συνέχεια στὴν σελ. 30)

η γωνία της νεολαίας

Ἡ Σελίδα αὐτὴ ἀνήκει στοὺς νέους μας. Στὴν ἐργαζόμενη καὶ σπουδάζουσα νεολαία, τοῦ χωριοῦ μας, εἴτε κατοικεῖ στὰ Τρόπαια εἴτε καὶ ἐκτὸς Τροπαιῶν. Εἶναι δική της σελίδα. Πρόθυμη νὰ δεχθῆ τοὺς προβληματισμοὺς της νὰ ἐκφράσῃ τοὺς πόθους καὶ τίς ἀνησυχίες της, στὶς σκέψεις καὶ ὄραματισμοὺς της. Ἄς γίνῃ λοιπὸν μιὰ ζωντανὴ σελίδα, μιὰ σελίδα μὲ παλμό, γεμάτη νειάτα.

Χριστούγεννα

Σὲ λίγες μέρες θὰ σημάνουν καὶ πάλι οἱ Χριστουγεννιάτικες καμπάνες γιὰ νὰ φέρουν μὲ τὸ μελωδικό τους καμπάνισμα τὸ ἀδιατίμητο μήνυμα τῆς χαρᾶς σ' ὅλη τῆς Γῆς.

Φωνὲς Θεῖες καὶ πάλι θὰ σκορπίσουν στὶς κουρασμένες καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων τὸ κήρυγμα τῆς ἀγάπης.

Ἀμέτρητα ἀγγελικὰ στόματα θὰ ψάλλουν χαιρετώντας τὴ Γέννηση τοῦ Λυτρωτῆ τοῦ κόσμου, τὸ «Δόξα ἐν Ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ Γῆς Εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Ἀπὸ τότε, ἀπὸ κείνη τὴν παγερὴ καὶ σιωπηλὴ βραδυά, ποὺ στὴν ἀπόμειρη Βηθλεὲμ, γεννήθηκε ὁ Χριστὸς, ἀκούγονται τὰ ἴδια λόγια κάθε χρονιά ἀπ' ὅλη τὴν οἰκουμένη γιὰ νὰ γαληνέψουν κάπως τὴν ἀνήσυχη ψυχὴ μας, τὸ θολωμένο νοῦ μας, τὰ τρεμάμενο σῶμα μας ποὺ μὲ δέος ἀντικρίζουμε καὶ ζοῦμε τὰ δραματικὰ γεγονότα... Κι' ὅμως αὐτὴ ἡ δοξολογία, αὐτὸς ὁ ὕμνος δίνει ἐλπίδες. Ποτὲ δὲν θέλει νὰ πιστέψῃ ὁ σκεφτόμενος ἄνθρωπος πὺς θὰ συνεχίζεται τὸ ἀνθρωπομακελλεῖο ἀδιάκοπα. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κακοπραγεῖ ἡ ἀνθρωπότητα, γιατί τὸ θέλουν μερικοὶ ἀσυνείδητοι κι ἀδίστακτοι, κακόβουλοι καὶ πορωμένοι. Μπορεῖ νὰ μὴν ἀπλώθηκε ἀκόμη σ' ὀλόκληρη τὴν καμένη γῆ ἡ καλωσύνη, ἡ ἀγάπη, ἡ χαρά, ἡ γαλήνη, ἡ ἡσυχία, ἡ συμπόνια καὶ ἡ συνεννόηση, μὰ δὲν θ' ἀργήσει νὰ φανεῖ κείνη ἡ αὐγινὴ Ἁγία Μέρα, ποὺ θὰ ἐμπεδώσει τὴν Εἰ-

ρήνη καὶ κατ' ἀκολουθία τὴν Ἀνθρώπινη Προκοπή. Ὁ ἄνθρωπος θὰ ἀναζητεῖ ὄλο καὶ πιὸ ἐπίμονα τὴν «Ἀνατολὴ τῶν Ἀνατολῶν» καὶ θὰ ἐπιμένει νὰ οἰκειωθεῖ μὲ τὸ φῶς τῆς Ἀγάπης καὶ θὰ γεμίσει τὸ εἶναι του γιὰ νὰ τὸν καταστήσει πιὸ σφριγηλό, πιὸ ἀποφασιστικό καὶ πιὸ ρωμαλέο ἔτσι ποὺ νὰ φτάσει πιὸ κοντὰ στοὺς Μεγάλους του στόχους. Ἡ λαμπάδα ποὺ πλημμύρισε τὴν ταπεινὴ φάτνη τῆς Βηθλεὲμ θὰ κατευθύνει τὰ περπατήματα τοῦ ἀνθρώπου πιὸ σταθερὰ γιὰ νὰ ξεκουράσει τὴ χιλιοπαιδεμένη φλούδα τῆς Γῆς. Ἄς γίνῃ ὁ ἀντίλαλος αὐτὸς τῆς Ἀγάπης, τὸ κήρυγμα τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου σύμβουλος καὶ ὁδηγητὴς στὴν καθημερινή μας συμβίωση μὲ τοὺς συνανθρώπους μας καὶ γιὰ τὴν ἐπιβίωση ὅλων μας κάτω ἀπὸ συνθήκες δημιουργικότητας καὶ προκοπῆς, χαρᾶς κι εὐτυχίας. Εἶναι τὸ πιὸ ἐλάχιστο δείγμα εὐγνωμοσύνης σὲ Κεῖνον ποὺ ἔδειξε τὴν Ἀγάπη του σὲ μᾶς μὲ τὴ θυσία του, μὲ τὸ μαρτυρικό του Γολγοθᾶ. Στὸ ὄνομα τῆς Εἰρήνης λοιπὸν ἄς πάψῃ ὁ πόλεμος νὰ τροφοδοτεῖ τὸν Ἄδην μὲ ἀνθρώπινες σάρκες, ἄς σταματήσῃ νὰ ποτίζει πληθωρικὰ μὲ ποτάμια αἵματα τὴ Γῆ μας, ἄς σταματήσῃ τὸ αἶμα νὰ σχηματίζει ἄλικες κορδέλλες στὰ φαράγγια καὶ στὶς καταπράσινες πεδιάδες μας.

Μὲ καρδιὰ ὀλόγιον ἀπὸ εὐλάβεια κι ἐλπίδα θερμῆ, ἄς στρέψουμε τὰ μάτια κατὰ τὸ μέγα φῶς ποὺ ὑψώνεται ἀπ' τὴν ταπεινὴ φάτνη.

Κι' οἱ φλογέρες τῶν τσοπάνηδων εἶναι ἡ μουσικὴ ποὺ διαλαλεῖ γιὰ τὸ τι μπορεῖ νὰ καταξιωθεῖ τὸ Ἀνθρώπινο Γένος, ὅταν ἀφήσῃ τὰ πορτοπαράθυρα τοῦ Ναοῦ καὶ τῆς Καρδιάς του γιὰ νὰ εἰσχωρήσει βαθειὰ τὸ φῶς τῆς Ἀγάπης. Δὲν εἶναι δύσκολο οὔτε ἀκατόρθωτο. Αὐτὸ διδάσκει ἡ Χριστουγεννιάτικη Ἁγία Μέρα, αὐτὸ ποθεῖ κι ἡ ἠθικὴ, ἀνθρώπινη συνείδηση. Ἄς βασιλεύει πὰ στὴν ταραγμένη ἀτμόσφαιρα ἡ «Ἐπὶ γῆς Εἰρήνη». Καὶ ὁ μέγας μας ποιητὴς Παλαμᾶς ἐπλέγει, μιλώντας γιὰ τὸ μάγο φῶς.

«Ἀγάπες, ὦ! φανῆτε πάλι ἐμπρός μου,
Λύγες τῆς Πίστης, χρυσαυγές τοῦ Κόσμου
Κι ἄς βλέπει μὲ τὸ μάγο Σας τὸ φῶς
ὁ ἄνθρωπος τὸν ἄνθρωπο ἀδερφός».

Β. ΑΒΔΕΛΛΑ

Μαθήτρια Στ' τάξης
42ου Δημ. Σχολείου Ἀθηνῶν

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Τὴν Μαρία Κ. Βεργέτη, εἰσαχθῆσαν ἄνευ ἐξετάσεων εἰς τὴν Ἀρσάκειον Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν λόγῳ τοῦ ἀρίστου βαθμοῦ τοῦ Ἀπολυτηρίου ἐκ τοῦ Γυμνασίου, συγχαίρομεν ἐγκάρδια καὶ τῆς εὐχόμεθα κάθε προκοπῆ.

Ὁμοίως τὴν Μαρία Σπ. Βεργέτη, ἡ ὁποία ἤλθε δευτέρη εἰς σειρὰν ἐπιτυχίας κατὰ τὰς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις εἰς τὴν Ἀγγλικὴν φιλολογίαν, τῆς εὐχόμεθα καὶ πρώτη.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Γράφει ο Κώστας Βούτας

Ο ΓΑΜΟΣ

Με το σκόλασμα της εκκλησίας, είχανε μαζευτεί και τὰ ζᾶ για νὰ πάρουνε τὰ προικιά. Οὔλα καλοστρωμένα και συγυρισμένα.

Ὁ Νικολάκος με τὰ γυαλιὰ κατεβασμένα στη μύτη και με τὴ νότα στο χέρι, παραλάβεγε καταλεφτῶς τὰ προικιά. Κάτι μετρητά, 5 - 6 χαρτιά, τὰ εἶχε πάρει ὁ γαμπρός με τὸ πατέρα του, ἀπὸ προφές. Ἀπάνου στο μαλαβράσι ἀκούστηκε ὅτι λείπουνε τὸ τσουκάλι και μιὰ ρασοποδιά. Ἄιντε, περγελάσανε ὁ Μάγκας ὁ Γιατρός με τὸ Κιντῆ, τάζουνε σὰ τὸ Λεβεντάκο δίχως νάχουνε. Ἄμ τὰ καρτέραγα γὼ ἐφτούνα συμπέθερα, εἶπε ἡ Βουζιάρενα, ἀποίκου για κορκοσουριά. Ἔεε, ἀγκρομαστήτε, δὲ λείπει τίποτα φώναζε ἡ γκαθὴ τοῦ Νταφώτη. Τὸ τσουκάλι τῶχει γιομάτο κρασί ὁ Νταλιάνης και τὴ ποδιά τὴν ἔχει μπουρλιάσει ὁ τσίτσις μου ὁ Ζέρβας.

Ὁ Πάνος τῆς χρόνενας φόρτωσε στη Χαΐδω τὰ μπαούλα. Ὁ Βασίλης τοῦ Μποτσόνι στη Ντοριά τὰ χαλκώματα. Ὁ Πιτσιπούργος στὸν Ἄράπη, τὰ σεντόνια και τὰ παπλώματα, στο καρρὰ τοῦ Γοιάλη τὰ σαϊματα και στο Ψαρή τοῦ Καρβέλα τ' ἀπλάδια. Τᾶλλα ἀναχρικά τὰ βάλανε σὲ κανίστρες πὺ τις πήρανε τὰ μεγάλα παιδιὰ. Τὰ μικρότερα, οὔλα ξυπόλητα και με τὰ μανίκια τους κοριασμένα ἀπὸ τις μύξες, πήρανε στὰ κεφάλια τους τις ντεμέλες γιομισμένες με ἄχιουρα, ἀπ' τὸ μπλοκὸ τοῦ Πεγῆ. Μπροστά - μπροστά πάγεγε ὁ Μαλαμιόγιαννης με τὰ εἰκονίσματα. Εἰφέρανε ἀνάγυρα τὸ χωριό, πὺ σιῶτανε ἀπὸ τὰ τραγούδια. Τὸ δίσκο με τὸ φόρεμα και τὰ παπούτσια τῆς νύφης τὸν ἐπῆγε ὁ Μιτσικουλόγιαννης, καμαρωτὸς για τὴ καινούρια του ἀλλαξιά. Φιλεύτηκε κουραμπιγιέ κι' ἕνα μαντίλι καλαματιανό.

Τ' ἀπόγιομα ξεκινήσανε τὰ συμπεθεριά για τὴν ἐκκλησιά. Ὁ γαμπρός, φρεσικοφτιασμένος ἀπὸ τὸ μπαρμπέρη τὸ Κατσιμίγα, με τοὺς δικούς του και ἡ νύφη στολισμένη και φτιασιδομένη ἀπὸ τὴ μοδίστρα τὴ Λιβανού. Μπροστά οἱ γυναῖκες με τὰ γιορτινά τους και ξωπίσω οἱ ἄντρες, τρα-

γουδιώντας «καράβι ἀρματώνανε νύφη νὰ πὰν νὰ φέρουν...» Σταθήκανε ἀπουκάτου στο μεγάλο πολυέλαιο, πὺ ἀπὸ μπροστὰ εἶχε ἀνάψει ὁ Τσιουτσιόγιαννης με τὸ Ματζιουράνη, κι' ὁ Παπαβασίλης με ψαλτάδες τοὺς Ντραλέους και τὸ γερ' Ἀλέξη, με τὴ βαριά του φωνή, ἀρχήνησε τὸ Μυστήριο.

Κατηφορίζοντας τράνταξε ὁ τόπος ἀπὸ τὸ τραγούδι «μὰς τὴ πήρανε Πάνο μου τὴν Ἐλένη, τὴ ζαχάρω με Πάνω ζυμωμένη...» Στη θρύση, πὺ παραδίναγε τὴ νύφη, σκοτωμὸς ἀπὸ τις τσιουῦπες και τὰ παιδιὰ για τις πενταροδεκάρες πὺ πέταξε ὁ γαμπρός.

Στὸ σπίτι ἡ νύφη πάτησε τὸ ρόιδο και τὴ μάσια πὺ εἶχε βάσει ἡ πεθερά. Ἐζωσε και ἡ νύφη τὴ πεθερά της στη μέση μ' ἕνα ἄσπρο μαγνηλί, τῆς φίλησε τὸ χέρι και στερνὰ με τις εὐκὲς οὐλουόνε βγήκανε στήν αὐλή για χορὸ. Ὁ Κατσιαβάς και ὁ Πλίτσας με τὰ κλαρίνα τους και οὐλή ἡ ζυγιά, σκορπάγανε τὸ κέφι και τὴ χαρά. Μπροστὰ ἡ νύφη χόρευε, με κατεβασμένα τὰ μάτια «νύφη μου ποιὸς σὲ στόλισε μ' αὐτὸ τὸ νυφοστόλι, ἡ Παναγία κι' ὁ Χριστὸς και οἱ δώδεκα ἀπόστολοι, ἄχ Παναγιά μου Δέσποινα με τὸ μονογενῆ σου, σ' ἀντρέγενο πὺ γίνηκε νὰ δώσης τὴν εὐκὴ σου...» Χόρεψε κι' ὁ γαμπρός «για ἰδὲς λεβέντη πῶχουμε λεβέντικα χορεύει...», χόρεψανε οἱ κουμπάροι τὰ γονικά και σκεδὸν οὐλοἱ οἱ καλεσμένοι. Φούσκονε τὰ μάγουλα ὁ Κατσιαβάς, μεράκι ὁ Ἀλέξης με τὸ βιολί. Σὰν ἄντρας πήδαγε ἡ Γκόλφω τοῦ Βγενίσιου. Κέρναγε ἀράδα ὁ Μακρυκωστάντης. Στὸν τόπο ἡ Στραβοφώτο με τὰ παπούτσια της φρεσκοβαμένα με τηγανομουτζούρα. Βάριγε τὰ παλαμάκια ἡ Μπίλιω τοῦ Ντούρου και τὸ φτιασίδι της εἶχε νεραπολύσει ἀπὸ τὸ ἴδρωμα. Χορέψανε και βρωπαϊκό, ἡ κουρεμένη τοῦ Γιγαντα πὺ εἶχε κάνει στήν Ἀθήνα, με τὸ Μήτσιο τοῦ Σκουφούνη. Τὶ κασκαρίκα εἶναι τοῦτο μωρὴ, ἔλεγε ἡ Κουρκουτογιαννοῦ, τραβώντας τὰ μάγουλά της. Σῶπα τσάτσα και κάνε (συνέχεια στήν σελ. 16)

Μεγάλο νταβαντούρι στο σπίτι τοῦ γαμπροῦ. Τὰ κανίσκια, ἀπὸ συγγενῆδες και κολέγηδες φτάσανε τὸνα πίσω στᾶλλο. Πρῶτο και καλύτερο τὸ κανίσκι τοῦ Κολολιᾶ. Φορτωμένο στη Ντοριά με τὴ καινούρια στρώση, ἕνα ζιγούρι τετράπαχο και στο μισογόμι τὸ δισάκι με τὰ ψωμιά κι' ἀπ' τὸ κολιτσάκι κρεμασμένη ἡ τσίτσι με κρασί διαμάντι. Ἄπὸ τὴ μωριά τοῦ γέρο Πέπε κρεμότανε ἕνα δαμάλι ἄλλο πρᾶμα. Ἀπάνου πὺ ἀπώσωνε τὸ γδάρσιμο, σκαπέταγε κι' ὁ Συριόγιαννης με τὸ κανίσκι του φορτωμένο στο γκέσο. Ἄιντε πιά πατέρα κι' ἀργήσαμε, ξεμπρόστινε ἡ ψυχοπαίδα του ἡ Παναγούλα. Πάψε μωρὴ, τὸ κανίσκι τοῦ Πέπε θὰ πάει στὸν ἀνηψιὸ κατὰ πῶς καλλιιάζει. Και πράματι, ἔστρωσε τὸ καλύτερο ἄλογο, τούβαλε τὰ χαντρολέμια και τὴ χανάκα, ἔρριξε και μιὰ κουπιωτὴ στο σαμάρι και τὸ φόρτωσε ὁ ἴδιος. Τὸ σφαχτό, τὰ ψωμιά, δυὸ τομάρια κρασί πὺ ἀνέστενε πεθαμένο και μπόλικό τυρὶ ἄδαρτο.

Στὸ κατώι, παραλάβεγε τὰ κανίσκια ὁ Πιπινόγιαννης με τὸ μπάρμπα Σπύρο. Μπρέ, τόσο πρᾶμα οὔτε ὁ Στραβὸς δὲ κρέμαγε για τὴ Λαμπρή. Τὰ λιάνιζε ὁ Κατσιάνης με τὸ Μασούρα, κι' ὁ Μῆτρος ταχτοποιάγε τὰ ταῖνια σὲ μιὰ σκάφη. Παρὰ πέρα ὁ Χαϊλάζης με τὴ Λιγιού, συγυράγανε τὰ πατσιοπλέμονα. Ὁξω στήν αὐλή, ἡ Κοτσιωρὴ τ' Ἀλέξη συντάβλαγε τὸ φούρνο και, στο μαγειριὸ ἡ Βουτυριοῦ, τηγάνιζε κάτι συκωταριές. Τήραγε ξελιγομένος ὁ Τζιουτζιές και σέπιανε λύπηση. Δὲ σοῦ χαῖσομεράει και ἡ Μαδαγασκάρενα, ἀρπάζει ἀπὸ τὸ ταβὰ κανὰ δυὸ σπληνες και τοῦ τις χώνει στο κόρφο. Λάκα τώρα και ἄιντε νὰ τις ψήσεις ν' ἀναγλυτσιαίσει τ' ἄντερὸ σου.

Τὰ Κιντόπουλα με τὸ Μπαντανούνα, γυρίζανε ἀπὸ ἀνώρας τις γειτονιές και καλίγανε στο γάμο, δίνοντας για κάλεσμα ἀπὸ μιὰ κουφέτα.

ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

Μετά τὸν ἀγώνα ὁ θρῆνος, μετὰ ἢ ποίηση καὶ μετὰ ἢ θύελλα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ συνάμα τῆς ἀγανάκτησης. Καὶ μετὰ τί; Τὰ ἀσπροκόκκινα γαρύφαλλα πάνω στὴ ριγμένη καγκελλόπορτα. Καὶ τ' ἄσπρα χαρτιά μὲ τίς λίγες γραμμένες σειρὲς καρφισωμένα στὰ μπουκέτα. Κι οἱ ἄνθρωποι, οἱ ἄνθρωποι ποὺ πλημμυρίζουν τίς αἴθουσες, ποὺ βγάζουν φωτογραφίες, ποὺ κουνᾶνε τὰ κεφάλια τους μὲ λύπη καὶ θυμὸ μαζί. Τὸ μόνο ποὺ ἀπομένει εἶναι ἡ θύμηση σ' αὐτοὺς ποὺ ἐζησαν τὸν ἀγώνα. Μιὰ θύμηση ποὺ ζωντανεύουν οἱ γονιοὶ στὰ παιδιά, μιὰ θύμηση ποὺ εἶναι κοινὴ, ὑπάρχει στὴν καρδιὰ ὅλων, καὶ πάντοτε θὰ ὑπάρχει. Μιὰ ἀνάμνηση ποὺ θὰ φουντώνει, ὄχι μόνο στὴν ἐπέτειο, ἀλλὰ καὶ συνέχεια στὴ ζωὴ μας. Γιατί ἡ ζωὴ εἶναι ἀγώνας, κι ὁ ἀγώνας συνεχίζεται...

Μπέσου Κολοκοτρῶνη

ΠΟΡΕΙΑ ΣΤΟ ΑΓΝΩΣΤΟ

Κάθε ἄνθρωπος πάνω στὸν κόσμο ἔχει χαραγμένο τὸν δικό του δρόμο. Ἄλλοτε καλὸς καὶ ἄλλοτε κακός. Τίς περισσότερες ὅμως φορὲς δύσκολος καὶ ἀνηφορικός. Κάθε σκαλοπάτι του καὶ ἕνας πόνος, κάθε πετροῦλα του καὶ ἕνας καῦμός.

Καὶ ὅμως τὸν ἀνεβαίνουμε σιγά-σιγά, ὅπως ἡ χελώνα. Κουβαλάμε στὴν πλάτη μας τὸ καθούκι μας, ποὺ θαραΐνει μὲ τίς πίκρες, τὰ βάσανα καὶ τὸν πόνο. Ὅμως, ὅσο μεγάλος καὶ ἂν εἶναι αὐτός, πάντα κάποτε, περνᾶ, ξεχνιέται. Γιατί τὸν πόνο τὸν γεννᾶ, τὸν μεγαλώνει

καὶ τὸν σκοτώνει ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος.

Καὶ ἔχομε μιὰ ἐλπίδα βαθειὰ ριζομένη στὴν καρδιά μας, ὅτι στὸ ἄλλο στενὸ, ἐκεῖ νὰ στὴν ἄλλη γωνία, μᾶς περιμένει ἡ χαρὰ, ντυμένη μὲ τὸ ὀλόχρυσο φόρεμά της νὰ μᾶς χαρίσῃ τὰ πάντα.

Στὸ τέλος τὰ καταφέρνομε· πλησιάζομε στὸ τέρμα. Ὅμως τί πίκρα τί κραυγαλέα εἰρωνία. Τὸ μόνο ποὺ κερδίσαμε, εἶναι δυὸ μέτρα γῆς καὶ ἕνα ξύλινο στερνὸ κρεβάτι, ποὺ μᾶς ἀναπαύει αἰώνια, χαρίζοντάς μας γιὰ παρηγοριὰ τὰ ὄνειρα τοῦ ὄνειρου.

ΝΑΤΑΣΑ ΚΑΛΑΦΟΥΡΗ

Χριστούγεννα στὸ παραγώνι

Διάβασα τοῦτο τὸν καιρὸ στὶς ἐφημερίδες, διάφορες ἀγγελίες καὶ προγράμματα ἐκδρομῶν γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ τίς μέρες τῶν Χριστουγέννων: «Χριστούγεννα στὴ Σουηδία», «Χριστούγεννα στὴ Βιέννη», «Χριστούγεννα στὸ Παρίσι».

Δεν ξέρω τί εἶδους Χριστούγεννα εἶναι αὐτὰ καὶ δὲν ξέρω ἂν πράγματι οἱ ἐκδρομεῖς ἐκεῖ ποὺ θὰ μεταβοῦν, θὰ ζήσουν πιὸ κοντὰ στὸ θεῖο Βρέφος καὶ θὰ νοιώσουν ἔτσι πνευματικώτερα τὰ Χριστούγεννα. Προτιμῶ τὰ Χριστούγεννα τὰ Ἑλληνικὰ στὸ χωριὸ μου. Στὰ χῶματα ποὺ γεννήθηκα καὶ μ' ἀνάθρεψαν, στὰ χῶματα τὰ σπαρμένα μὲ τίς παιδιάτικες χριστουγεννιάτικες ἀνάμνησεις. Θέλω νὰ βρεθῶ κοντὰ στὴ μάννα καὶ στὸν πατέρα, δίπλα στὸ τζάκι ποὺ καίει γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ ὅλη ἐκείνη τὴ νύχτα.

Θέλω τὴν παραμονὴ τῆς Μεγάλης Γιορτῆς νὰ μὲ ζυπνήσουν πρῶι-πρῶι μὲ τὰ Χριστουγεννιάτικα κάλαντα ὅλα μαζί τὰ «μαμούρια» τοῦ χωριοῦ μου. Ἔτσι μοῦ φαίνεται πῶς θὰ γίνω κι ἐγὼ ἕνα μικρὸ μαθητοῦδι, ξέγνοιαστο, ζωπρό, μὲ μιὰ φυλλάδα στὰ χέρια νὰ λέω τὰ κάλαντα μέσα στὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ.

Θέλω μόνος ν' ἀνέβω μὲ τὸ ἀνεμοβρόχι — σὰν τότε ποὺ ἦμουν παιδί — στὸ καταρράχι στὸ «Βατέα» νὰ ξεκολῶσω ἀντίφασκο καὶ νὰ τὸ κάψω τὴ νύχτα, σὰν κτυπήσῃ ἡ καμπάνα, στὴ νωνιά, νὰ μυρίσω τὸ Χριστὸ καὶ τὸ σπίτι, ὅπως κάνομε κάθε χρόνο τὰ Χριστούγεννα στὸ χωριό.

Ξαπλωμένος στὸ «οἶσμα» στὸ παραγώνι, δίπλα στὴ φωτιά νὰ διαβάσω χριστουγεννιάτικα διηγήματα τοῦ Παπαδιαμάντη καὶ γύρω μου ν' ἀκούνε μαζωμένα τ' ἀδελφάκια καὶ νὰ χαμογελᾶ χαρούμενα ὁ πατέρας.

Καὶ σὰν κτυπήσῃ ἡ καμπάνα τὴν Ἅγια ὥρα τὴν χριστουγεννιάτικη

Η ΑΡΧΑΙΑ ΑΡΚΑΔΙΑ ΚΑΙ Η ΔΥΝΑΣΤΕΙΑ ΤΩΝ ΠΕΛΑΣΓΩΝ

Ο πρώτος γενάρχης των Αρκάδων ήταν ο Πελασγός. Η μυθολογία μας λέει ότι ο Πελασγός ήταν αυτόχθων, ήταν δηλαδή γέννημα της γης.

Από τον γενάρχη της ονομάστηκε η Αρκαδία Πελασγία ή Πελασγίς.

Ο Πελασγός περιουλέεξε από τις σπηλιές και τα δάση όλους τους κατοίκους της Αρκαδίας και τους εγκατέστησε σε καλύβες δικής του επινοήσεως. Εφτιαξε έτσι την πρώτη κοινότητα και έμαθε τους ανθρώπους να ζούν σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες διοικήσεως. Πολλοί μάλιστα πιστεύουν ότι εξ αυτού προήλθε το γένος των ανθρώπων. Από όλους όμως είναι παραδεχτό ότι ο Πελασγός θεωρείται ως ο πρώτος δημιουργός μιας οργανωμένης κοινωνίας.

Με την θυγατέρα του Όκεανού ή με την νύμφη Καλλήνη εγέννησε τον Λυκάονα. Αυτόν άφησε διάδοχο του στην Αρκαδία ενώ αυτός μετέφερε την αποικία των Πελασγών στην Θεσσαλία.

Αργότερα οι αρχαίοι αρκάδες δημιούργησαν μια γιορτή προς τιμήν του Διός «τά λύκαια» με αγώνες που έγινοντο στο ναό του στο όρος της Αρκαδίας Λύκαιον. Σχετικά με τον ναό αυτό υπάρχει η εξής παράδοση:

Επειδή ο ναός ήταν άδυτος δεν τολμούσε κανείς να πατήσει εκεί γιατί η παρουσία του έθεωρείτο προσβολή του θεού και έτιμωρείτο με θάνατο. Όποιος όμως έμπαινε στο ναό χωρίς να το ξέρει δεν πέθαινε αλλά έχανε την σκιά του.

Ο Λυκάων ήταν πιδ σοφός από τον πατέρα του έκτισε δε την πόλι Λυκόσουρα στο Λύκαιον όρος που τα έρείπιά της σώζονται μέχρι σήμερα.

να θρεθώ μαζί με τη φαμελιά μας κάτω από το θόλο της εκκλησίας του χωριού μου και να ψάλλω με τους συγχωριανούς μου όλους «ή Γέννησίς Σου Χριστέ ο Θεός...»

Δ. ΚΑΡΔΑΡΑΚΟΣ

Ο Λυκάων θέλοντας να προσφέρει θυσία στους θεούς έσφαζε ένα βρέφος και με το αίμα του έκανε σπονδές. Ο Δίας εξοργισμένος για την άνθρωποκτονία τον μεταμόρφωσε σε ζώο τον γνωστό μας λύκο.

Η παράδοση μας λέει ότι ο Λυκάων είχε 50 γιους και 2 κόρες, την Καλλιστώ και την Δία. Τα παιδιά του όμως ήσαν άσεβα κι άκατάδεκτα. Ο Δίας για να δοκιμάσει τους γιους μεταμορφώθηκε σε όδοιπόρο. Εκείνοι τον προσκάλεσαν για φιλοξενία και έσφαξαν ένα μικρό παιδί ανακάτεψαν τα σπλάχνα του με το φαί και τα έβαλαν μπροστά στον Δία. Εξοργισμένος τότε ο Ζεύς αναποδογύρισε το τραπέζι — εκεί σήμερα ονομάζεται Τραπεζούς — και κατακεραύνωσε τα παιδιά του Λυκάονος εκτός από τον Νύκτιμο που τον έσωσε η Γη.

Ο Νύκτιμος το μεγαλύτερο παιδί είχε την εξουσία στα χέρια του. Κατόπιν των έντολών του κάθε ένα από τα υπόλοιπα παιδιά έκτισαν και από μια πόλι έτσι συνέβαλαν στην εξάπλωση των Αρκάδων και τον πολλαπλασιασμό των κατοίκων.

Το Όρεάσθιο, ή φυγαλία, ο Φωκνός, ο Όρχομενός, ή Τραπεζούς (στην Μ. Ασία), ο Αίμονας, ο Θυρεός, ή Τεγέα, ή Μαίναλος, ή Μαντινεία, είναι πόλεις που χτίστηκαν από τους γιους του Λυκάονος.

Τον Νύκτιμο διαδέχθηκε στον θρόνο ο ανηψιός του Αρκάς γιός του Διός και της Καλλιστούς — κόρης του Λυκάονος —. Ο βασιλιάς των Αρκάδων ήταν ήμίθεος, η μυθολογία μας λέει ότι η Ήρα όταν έμαθε τον έρωτικό δεσμό του Διός με την Καλλιστώ ζήλεψε και την σκότωσε ενώ αυτή ήταν έγκυος άφου πρώτα την μεταμόρφωσε σε Αρκούδα. Ο Δίας για να την κάνει άθνατη την μεταμόρφωσε σε άστερισμό που σήμερα λέγεται μεγάλη άρκτος. Επειτα ο Δίας, ανέθεσε στον Έρμη να πάρει το παιδί από την κοιλιά της νεκρής Καλλιστούς. Ο Αρκάς όταν μεγάλωσε και πήρε τον θρόνο έγινε μεγάλος κοινωνικός αναμορφωτής. Εξωραί

σε τις πόλεις της Αρκαδίας και έδίδεζε την καλλιέργεια των Δημητριακών και της άμπέλου, ακόμη τους έδίδεζε την ύφανση των ρούχων.

Ο Αρκάς απέκτησε από την Έρατώ τρία παιδιά τον Αζάνα, τον Αφείδοντα και τον Έλατο. Στα 3 παιδιά του μοίρασε και την χώρα. Ο Αζάν πήρε την σημερινή περιοχή των Καλαβρύτων και ονομάστηκε Αζανία. Ο Αφείδας πήρε την Τεγέα και ο Έλατος την Κυλλήνη που αργότερα την έδωσε στα παιδιά του Κυλλήνα και Στύμφαλο που έχτισε τις ανώνυμες πόλεις. Επειτα από τις διαδοχικές βασιλείες των παιδιών του Αρκάδος τον θρόνο έλαβε ο Αγαπίνορας ο οποίος ήταν αρχηγός των Αρκάδων στην έκστρατεία της Τροίας. Αυτός είναι και ο τελευταίος σπουδαίος βασιλιάς των Αρκάδων. Επειτα από αυτό αξιοσημείωτος είναι ο Αίγυπτος ο Β΄ ο οποίος εισήλθε στον άβατο ναό του Δία και μετά από λίγο καιρό πέθανε. Τον διαδέχθηκε ο γιός του Κύπελος που στα χρόνια της βασιλείας του έγινε η τετάρτη κάθοδος των Δωριέων.

Για την Δυναστεία των Πελασγών μάθαμε το 1826 όταν ο Φόρερ κατόρθωσε να διαβάσει τις επιγραφές των Χετταίων. Από όρισμένους τέτοιους αρχαιολογικούς θησαυρούς νεώτεροι αρχαιολόγοι σχημάτισαν την γνώμη ότι υπήρξε μεγάλη και ένωμένη Έλλάς από το 1.500 π.Χ. έχουσα γενικόν βασιλέα τον Πελασγό και περιελάμβανε την ήπειρωτική Έλλάδα, Ήπειρο, Μακεδονία, Θράκη, τα νησιά, καθώς και τμήμα της Μ. Ασίας.

Επειδή οι Πελασγοί αναφέρονται και ως κάτοικοι της Θεσσαλίας ακόμη δε και της Ήπειρου — ο Όμηρος μας λέει ότι οι (Πελασγοί ήταν κάτοικοι της Θεσσαλίας έχοντας ως θεότητα τον «Πελασγικό Δία» κατέχων δε το Πελασγικόν Άργος με πρωτεύουσα την Λάρισαν). Από τα παλαιά ακόμη χρόνια έγινε έθνολογικό ζήτημα και πολλοί αρχαιολόγοι άσχολήθηκαν με μεγάλο φανατισμό για το θέμα αυτό. Τελικά κατέληξαν ότι οι Πελασγοί ήταν πράγματι λαός της Πελοποννήσου ένα όμως μικρό τμήμα διεσπάσθη και εγκαταστάθηκε στην Θεσσαλία.

Νάγια Στασιγοπούλου

μους μους

Ἡ Σελίδα αὐτὴ φιλοδοξεῖ νὰ γίνῃ τὸ ψυχαγωγικὸ - χιουμοριστικὸ μέρος τοῦ περιοδικοῦ μας, μαζεύοντας ἀπὸ τὸ ἄφθονο ὕλικὸ τοῦ εἴδους αὐτοῦ ποὺ διαθέτει τὸ χωριό μας. Διότι εἶναι χαρακτηριστικὸ πὼς ἔχουμε πολλὰ καὶ ὠραῖα ἀνέκδοτα, τόσο ἀπὸ τὰ περασμένα ὅσον καὶ ἀπὸ τὰ τωρινά. Τὰ περισσότερα ἀπὸ αὐτὰ εἶναι ἀνεπανάληπτα, τὰ χαρακτηρίζει ἡ λεπτότης, ἡ πνευματικὴ εὐστροφία, ἡ ἐτοιμότης καὶ ἡ εὐστοχὴ παρομοίωση.

Λοιπόν! Ἐορτές, χαρούμενες μέρες, οἰκογενειακὴ θαλπωρὴ, εὐχάριστο περιβάλλον, ξεγνοιασιά γιὰ λίγο ἀπὸ τὶς καθημερινὲς φροντίδες καὶ τὶς σκοτούρες τῆς δουλειᾶς. Καφενεδάκι, τσιγαράκι, ποτηράκι καλοστρωμένο τραπέζι, ἀναδρομὴ στὰ περασμένα. "Εἰ! νομίζω δὲν θᾶχετε ἀντίρρηση καὶ γιὰ λίγο κούς - κούς, γιὰ νὰ διανθίσουμε τὴν χριστουγεννιάτικη ἀτμόσφαιρα.

✱

Ἡ παρέα μαζεμένη στὴν ταβέρνα. Ἡ κουβέντα περὶ ἀνέμων καὶ ὑδάτων, ὑψηλῶν ἐννοιῶν καὶ ἀφηρημένων τοιούτων, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὰ γερὰ ποτήρια τοῦ χωριοῦ. Μετὰ ἀπὸ πολὺωρη καὶ ἐξονυχιστικὴ συζήτηση, τὴν μαρτυρία στατιστικῶν στοιχείων, καὶ ἀφοῦ ἡ συζήτηση ἔλαβε ἑκταση καὶ στὰ γύρω τραπέζια μὲ συμμετοχὴ ὄλων τῶν παρευρισκομένων, κατέληξαν ὅτι τὸ γερώτερο ποτήρι τοῦ χωριοῦ εἶναι ὁ Μαλαμογιάννης. Κι ἐνῶ ὅλοι οἱ θαμῶνες εἶχαν δεχθεῖ ὁμόφωνα ὅτι πράγματι ὁ μεγαλύτερος πότης εἶναι ὁ Μαλαμογιάννης, πετάγεται ὁ Πιπινόγιαννης ποῦχε διαφορετικὴ γνώμη καὶ δὲν μποροῦσε ν' ἀντέξει τὴν ἀδικία καὶ τοὺς λέει: Δὲν λέω ρε παιδιά, πίνει κι ὁ Μαλαμογιάννης, ἀλλὰ ἐκεῖνος ὁ Φαναράς εἶναι ποταπός! (ὑπερθετικὸς βαθμὸς τοῦ πότης).

✱

Ὁ γερο - Κανέλλος ὁ Κανελλόπουλος, ὁ πεθερὸς τοῦ Τσιτσιόγιαννη, εἶχε πάει γιὰ καζάντι στὴν Ἀμερικὰ, τὴν ἐποχὴ δηλαδὴ ποὺ ἐμ-

παινες στὸ καράβι νιὸς κι ἔβγαίνες γέρος. Καὶ ὅπως συνέβαινε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη μὲ τοὺς περισσότερους μετανάστες, δὲν γνωρίζανε σχεδὸν τίποτε ἄλλο ἀπὸ σπίτι - δουλειά, δουλειά - σπίτι. Συγκατοικούσανε μάλιστα καὶ τρεῖς - τέσσερες μαζί ἀπὸ τὸ ἴδιο χωριό, μιλοῦσαν τὴ γλῶσσα τους - ὁ θεὸς νὰ τὴν ἔκανε γλῶσσα - κι ἔτσι δὲν τοὺς ἀνάγκαζε σχεδὸν τίποτα νὰ ἐπιδοθοῦν στὴν ἐκμάθηση τῆς ξένης γλώσσας. Ὅποτε θέλανε νὰ πᾶνε στὸ μπακάλη, παίρνανε μαζί τους καὶ δείγμα ἀπὸ τὸ εἶδος ποὺ θέλανε ν' ἀγοράσουν κι ἔτσι ξεπερνοῦσαν τὶς δυσκολίες. Ἄν συνέβαινε νὰ παρητ' αὐτί τους καὶ καμμιά ἀμερικάνικη λέξη, φροντίζανε, γιὰ εὐκολία τους, νὰ τὴν μεταπλάσουν ἀμέσως στὰ ἑλληνικά. Κι ἀκουγες π.χ. τὰ Χοτέλ (ξενοδοχεῖα) νὰ γίνωνται χοτέλια κ.ο.κ.

Τοῦ γερο - Κανελλοῦ τὰ ἀγγλικά ἦτανε ὅλα κι ὅλα τὸ γιές καὶ τὸ νό. Τοῦχανε μάλιστα γράψει καὶ σ' ἓνα χαρτί καὶ τὶς λέξεις six street (ἕκτος δρόμος) γιὰ νὰ μὴ χαθῆ καμμιά φορά, νὰ τὸ δείξει στὸν ἀστυφύλακα.

Ἄν ὅμως στεροῦσε στὴ γλῶσσα, κατὰ τ' ἄλλα ἦτανε ἐξυπνος, ἐτοιμόλογος καὶ ἔδινε εὐστοχες ἀπαντήσεις.

Ὅταν ἔπειτα ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἐπέστρεψε στὸ χωριό, οἱ Τροπαιάτες δὲν ἀργήσανε νὰ διαπιστώσουν τὸ «πλούσιο» λεξιλόγιό του, καὶ μιὰ μέρα, ὅπως ἦσαντε μαζεμένοι ὅλοι στὸ καφενεῖο, ὁ μακαρίτης ὁ Κώστας ὁ Κλουκίνας, ἀρχινᾷ μὲ μιὰ

δόση ἐλαφρᾶς εἰρωνείας νὰ τοῦ λέει: Ἔσεῖς κ. Κανελλόπουλε, εἶστε κοσμογυρισμένο, μὲ κοσμοπολίτικη φινέτσα, μὲ οἰκονομικὴ ἐπιφάνεια καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ὀφείλεται στὴ γλῶσσα ποὺ τὴν μάθατε ἀπαιστωσ καὶ μὲ τὴν ὀρθὴ τῆς προφορά.

Κατάλαβε ἀμέσως τὸ δούλεμα ὁ Κανέλλος, ὅποτε πετάγεται καὶ τοῦ λέει: Κρίμα ποὺ δὲν θγαίνει, νὰ στὴν δῶσω νὰ κάνεις δουλειά σου!

✱

Ὁ Βουρβάκης ἦτανε ἀγωγιάτης ἀλλὰ δύστροπος καὶ στρυφνός, ταιλιπωροῦσε τοὺς «ἐπιβάτες» καὶ δὲν τὸν προτιμοῦσε ὁ κόσμος. Ὁ Μαδαγασκάρης κάποτε βρέθηκε στὰ Ὀλύμπια καὶ χρειάστηκε νὰ τηλεγραφήσει στὰ Τρόπαια γιὰ μεταφορικὸ μέσο. Κι' ἔστειλε τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα: «Ἀποστείλατε ζῶν πλῆν Βουρβάκη».

✱

Καὶ μιὰ ὁ λόγος περὶ Βουρβάκη, καλὸν εἶναι νὰ θυμηθοῦμε καὶ τὰ μπροῦλα τοῦ μακαρίτη τοῦ Παπαθασίλη.

Καὶ ὁ Παπαθασίλης κάποτε ἐκρείασθη νὰ πάει στὸν Πύργο, ἀλλὰ ἐλλείπει ἄλλου ἀγωγιάτη, ἀναγκάσθηκε νὰ πάρει τὸν Βουρβάκη. Μὲ τὴν πρώτην ἀνηφόρα ποὺ συναντᾶνε, τοῦ λέει ὁ Βουρβάκης: Παπούλη, δὲν κατεβαίνεις ἐδῶ πᾶ νὰ ξανασάνει τὸ ζῶ! Καὶ ἡ ἀπάντηση: Δὲν μοῦ λές Βουρβάκη, ἂν εἶχες μπάουλα, θὰ τὰ κατέβαζες:

— Ὁχι.

— Ἐ, τότε πέσε πὼς ἔχεις μπάουλα.

Ἡ Θειά - Βασιλάκαινα

Πήγαινε κάποια μέρα στο σπίτι του Γιατροῦ τοῦ Γεωργίου — προφανῶς γιὰ κανένα δανεικὸ ταψί — ἐκείνη τὴ στιγμή ἔβγαινε ἡ Ἀγγέλω τ' Ἀσιώπου, ἡ σημερινὴ τρακατρόκαινα, κοριτσάκι τότε 14 χρονῶν. Οἱ δύο γυναῖκες συναντῶνται στὸ μέσον τῆς εἰσόδου. Ρωτᾶει ἡ Βασιλάκαινα.

— Ποιὸς εἶναι μέσα μάτια;

— Εἶναι θειά, ὁ θεῖος ὁ Γιατρός, με τὸν Κώστα τὸ Σταυρόπουλο, τὸν Φίλιππα τὸν Στασινόπουλο καὶ τὸν Πᾶνο τὸ Γεωργίου (οἱ τρεῖς τελευταῖοι νέοι τῆς ἐποχῆς καὶ φοιτῶντες στὸ Πανεπιστήμιο).

— Τότε μάτια νὰ γυρίσω πίσω — τὸ κορίτσι ἀπορρημένο ρωτᾶει:

— Γιατί θειά;

— Που νὰ ζυγώσης φτου μέσα μάτια, ποῦνε τὰ τριὰ βαρειά καντάρια (καὶ πσιωπατάει νὰ φύγει).

Ἄκουει ἀπὸ μέσα ἡ παρέα τῆς συζήτησης, ἀνοίγουνε τὴν πόρτα τῆς φωνάζουνε, θειά - Ἐλένη, θειά - Ἐλένη, ἔλα μέσα.

— Ἀφήτε με γιοῦλι νὰ πᾶ σπὴ στράτα μου.

Τελικὰ τὴν πείθουνε καὶ μπαίνει μέσα.

— Γιὰ πές μας ρε θειά τί ἤθελες νὰ πῆς με τὸ τριὰ βαρειά καντάρια.

— Ἦθελα νὰ πῶ ρε μάτια ὅτι εἴστε γραμματιζόμενοι καὶ θὰ σπκῶστε τὸ βαρύτερο νάχτι τοῦ χωριοῦ.

Ἡ Βασιλάκαινα εἶχε κουνέλια, καὶ ὁ Κωτούλας ποὺ ἦτανε καὶ ξάδελφός της τῆς πρότεινε νὰ τοῦ δώση κουνέλια καὶ αὐτὸς θὰ τῆς πῆγαινε θελάνι γιὰ τὸ γουρούνι.

— Δέχουμε Γιώργη τὴν τράμπα, ἀλλὰ χέρι με χέρι γιατί εἶσαι ψεύτης τσέ θὰ με τζιολέψης.

Κάποτε ὁ παπα-Βασίλης πῆγε ν' ἀγοράση ἀλεύρια ἀπὸ τὸ μπακάλικό της Ἀντῶνος τοῦ Πιπινόγιαννη ποὺ θρισκότανε κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι του. Μὲ τὴ πρώτη ματιὰ ὅμως εἶδε ὅτι τ' ἀλεύρια μυρίζανε πετρέλαιο, γιατί κατὰ τὴ μεταφορὰ τους εἶχανε γύρει οἱ σάκκινες πάνω στὸ θάρελι. Γυρίζει καὶ τῆς λέει:

— Ἀντῶνο μυρίζει πετρέλαιο τὸ ἀλεύρι.

— Ὅχι παπούλη, δὲν εἶναι τίποτα, μιὰ ἐλαφριά μυρουδιά ἔχει, στὸ φούρνο θὰ φύγει.

Τὸ πῆρε τὸ ἀλεύρι, τὸ ζημῶσανε, τὸ ψῆσανε καὶ κόψανε νὰ φᾶνε. Που νὰ πλησιάση σὲ στόμα, καὶ στίς πετρελαιοπηγές τοῦ Καντάφι νὰ τὸ θούταγες τέτοια μυρουδιά δὲ θὰ τὴν εἶχε πάρει.

Παίρνει τὸ ψωμί καὶ κατεβαίνει στὸ μαγαζί. Τὸ βλέπει ἡ Ἀντῶνο, τὴ ζώνουνε τὰ φῖδια, μὰ τί νὰ πῆ.

— Γιὰ μυρίσου Ἀντῶνο.

— Ἔ, παπούλη ὠραία μυρίζει, εἶναι καὶ φρεσκοβγαλμένο.

— Δὲν σοῦ μυρίζει τίποτα Ἀντῶνο;

— Ὅχι Παπούλη τίποτα.

— Γιὰ φᾶν Ἀντῶνο.

Τρώη καὶ τὴν ἔτρωγε τὴν Ἀντῶνο.

— Δὲν σοῦ μυρίζει τίποτα Ἀντῶνο;

— Ὅχι Παπούλη τίποτα.

— Συνάχι ποὺ τῶχεις καύμενη Ἀντῶνο!

Ὁ Μπουντέκας θεωρεῖται ὡς ἓνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους τεχνίτες στὸ κλάδεμα τῆς κληματαριᾶς. Κάποιος τὸν παρακάλεσε νὰ πεταχτοῦν μέχρι τὴν αὐλή του νὰ τοῦ κλαδέψῃ τὸ κλῆμα. Καλὰ τοῦ λέει θάρθω. Τὴν ἐπομένη τὸν ξαναβρίσκει στὸ καφενεῖο. Τί ἔγινε τοῦ λέει; Θὰ πεταχτοῦμε; Αὔριο τοῦ ἀπαντάει γιατί τώρα ἔχω «δουλειά». Μετὰ ἀπὸ καναδυὸ μέρες τοῦ τὸ ξαναλέει. Τελικὰ, ἀφοῦ τοῦ τὸ εἶπε ἀκόμη τρεῖς-τέσσερις φορές, τοῦ λέει θάρθεις ἢ δὲν θάρθεις. Καὶ ὁ Μπουντέκας τοῦ ἀπαντάει: Εἶναι ἀνάγκη ν' ἀνεβῶ σπῆτι, δὲν μοῦ τὸ φέρνεις ἐδῶ χάμου νὰ τὸ κλαδέψω!

Γι' αὐτὸ κι' ἐμεῖς τοῦ ἀφιερώνουμε τὸν πιὸ κάτω δεκάλογο νὰ τὸν προφυλάξουμε ἀπὸ τὴν ὑπερκόπωση.

Γεννηθήκαμε κουρασμένοι καὶ ζοῦμε γιὰ νὰ ἀναπαυόμαστε.

Ἀγάπα τὸ κρεβάτι σου ὅπως τὸν ἑαυτό σου.

Πρέπει νὰ ἀναπαύεσαι κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἡμέρας, ὥστε νὰ μπορεῖς νὰ ἀπολαμβάνεις τὸν ὕπνο τὸ βράδυ.

Ὅταν δῆς κάποιον νὰ ξεκουράζεται βοήθησέ τον.

Κάθε δουλειὰ εἶναι προσπάθεια, ποὺ πρέπει νὰ ἀποφεύγεις.

Μὴν κάνεις σήμερα αὐτό, ποὺ μπορεῖς ν' ἀναβάλῃς γιὰ αὔριο.

Κάνε ὅσο τὸ δυνατόν λιγώτερες προσπάθειες καὶ ὅ,τι θὰ πρέπει νὰ κάνεις ἄφησε νὰ τὸ κάνει κάποιος ἄλλος.

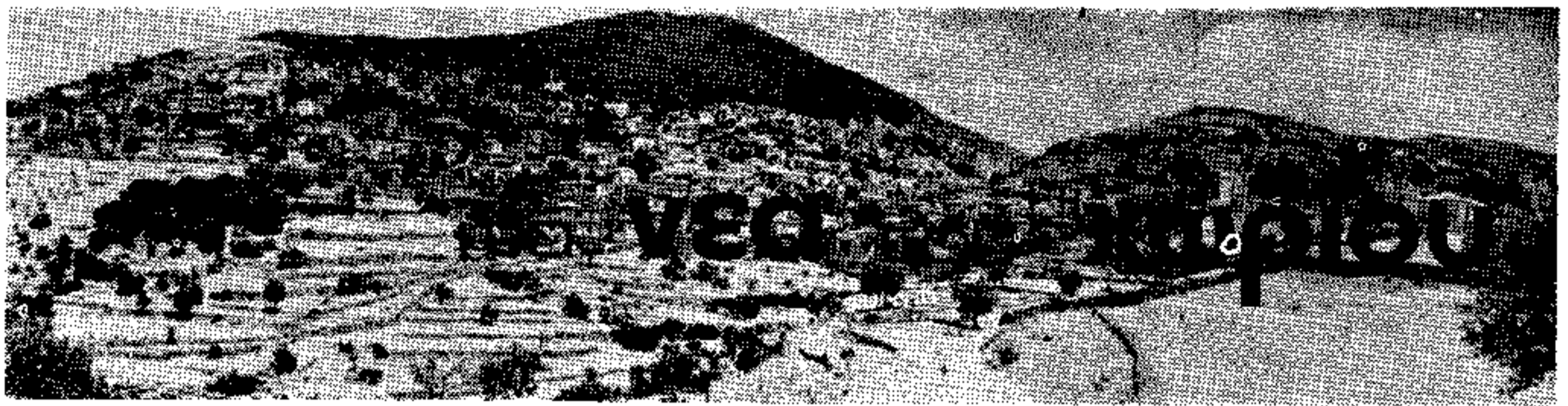
Κανένας δὲν πέθανε ἀπὸ ὑπερβολικὴ ἀνάπαυσι.

Ἐὰν τυχόν αἰσθανθῆς διάθεσι γιὰ ἐργασία, ξάπλωσε ἀμέσως καὶ περίμενε νὰ σοῦ περάσει.

Ἐὰν ἡ δουλειὰ, εἶναι ὑγεία, τότε ζήτω ἡ ἀρρώστια.

ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΡΟΠΑΙΩΝ

★ Η κ. Δέσποινα χήρα Ιωάννου Σαρρή προσέφερε προς την Κοινότητά μας, αντί μνημοσύνου του συζύγου της, τὸ ποσὸν τῶν 5000 δρχ. διὰ τὴν κατασκευὴ κοινωτικῆς πλατείας.

★ Καὶ ὁ κ. Νίκος Σαρρῆς προσέφερε εἰς τὴν Κοινότητα διὰ τὸν αὐτὸ ὡς ἄνω σκοπὸ καὶ γιὰ πρώτη δῶση τὸ ποσὸν τῶν 3000 δρχ.

Τὸ Κοινοτικὸ Συμβού-

λιο ἀπεδέχθη τὶς προσφορὰς καὶ εὐχαριστεῖ τοὺς προσφέροντες γιὰ τὴν χειρονομία τους.

★ Ὡς μᾶς πληροφοροῦσε ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος κ. Στασινοπούλος, διετέθη κονδύλιο, ἐκ τῆς πιστώσεως τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, τῶν 300.000 δραχμῶν διὰ τὴν κατασκευὴν διαφόρων κοινωτικῶν δρόμων.

★ Ἐγένετο ἡ διαπλάτυνσις καὶ τσιμεντοστρώσις τοῦ δρόμου ἀπὸ τὸ καμίνι τοῦ Ἄγγελῆ τοῦ Φαναρᾶ μέχρι τὸ σπῆτι τοῦ Ἀντώνη τοῦ Σπυλιόπουλου. Ὁμοίως ἐγένετο διευρύνσις τοῦ ὡς ἄνω δρόμου δίπλα στὸ σπῆτι τῶν Ἀδελφῶν Σπυλιοπούλου ἀπὸ παραχωρηθέντα κῆπου τῶν Ἀδελφῶν Σπυλιοπούλου.

★ Εἰς τὴν στροφὴ τῆς Κουκούλας, πάνω στὸ σπῆτι τοῦ Ρέτσιου κατωλίσθησε ὁ μετώρος εὐρισκόμενος βράχος εἰς τὸ κατάστρωμα τοῦ Δημοσίου δρόμου με ἀποτέλεσμα νὰ διακο-

πῆ ἐπ' ἄρκετον χρόνον ἡ συγκοινωνία. Εὐτυχῶς θύματα καὶ ζημιαὶ δὲν ὑπῆρξαν. Κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος ἀπεμακρύνθη καὶ ἔτσι ἀπεκατεστάθη ἡ συγκοινωνία.

★ Διὰ ἀποφάσεως τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσθη ἡ μεταφορὰ τῶν Κοινοτικῶν Σφαγείων ἀπὸ τὴν σημερινή τους θέσιν (τοῦ Προφήτη Ἡλία) εἰς τὴν θέσιν Ἐγκαλο καὶ εἰς τὸ χωράφι τῶν ἀδελφῶν Χαραλάμπους Κουτσιαρᾶ καὶ τοῦ Ἀρχημανδρίτου Φιλαρέτου Κουτσιαρᾶ, τὸ ὁποῖον ἐδώρισαν εἰς τὴν Κοινότητα

πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν.

★ Παραιτηθέντος τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβούλου κ. Διονυσίου Σαρρῆ, οἱ ἐπόμενοι κατὰ σειράν ἐπιτυχίας, (Κων) νος Ἡλιόπουλος καὶ Ἀπόστολος Σπυρόπουλος δὲν ἀπεδέχθησαν τὸν διορισμὸν τους.

★ Γίνεται ἀνακαίνισις τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἀγ. Μαρίας.

★ Νέος προϊστάμενος τῶν ΕΛΤΑ Τροπαίων ἐδιωρίσθη ὁ συμπατριώτης μας κ. Κων. Κανελόπουλος (Χιῶνης). Τοῦ εὐχόμεθα καλὴν σταδιοδρομίαν καὶ εἰς ἀνώτερα.

★ Εἰς ὁλόκληρον τὴν περιφέρειαν τοῦ τ. Δήμου Τροπαίων διενεργήθη ἔρανος τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ με ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

★ Ἡ ἐφετεινὴ ἐλαιοπαραγωγὴ τῆς περιφέρειας μας ὑπῆρξεν σχετικῶς καλὴ παρὰ τὴν ἀνομβρίαν κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνες.

★ Στὶς 12 Δεκεμβρίου ἐγένετο συγκέντρωσις καὶ ἐδόθησαν εἰς γο-

νεῖς καὶ κηδεμόνας οἱ βαθμοὶ τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου καὶ Λυκείου τοῦ Α' διμήνου.

★ Κατὰ τὴν πρώτη αὐτῆ συγκέντρωσι δὲν παρευρέθη δυστυχῶς ὁ Σύλλογος Γονέων καὶ Κηδεμόνων.

★ Ἐτοποθετήθη εἰς τὸ Γυμνάσιόν μας ἀναπληρωτὴς καθηγητὴς θεολογίας ὁ ἱερεὺς κ. Ἰωάννης Κούλης ἐκ Βυζικίου.

★ Ἐπίσης ἡ φιλόλογος Φωτεινὴ Καρούσου ἐκ Πιάνας Ἀρκαδίας.

★ Παρὰ τὰς τοποθετήσεις τῶν ὡς ἄνω καθηγητῶν, ἐν τούτοις τὸ Γυμνάσιόν μας στερεῖται Γυμνασιάρχου - Λυκειάρχου καὶ πολλῶν ἀκόμη καθηγητῶν.

★ Ὁ συμπατριώτης μας κ. Παναγιώτης Κανελόπουλος (Χιῶνης) ἔθεσε σὲ λειτουργία νέον ὑπεραυτόματο πλυντήριο καὶ καθαριστήριο.

★ Πρωτοφανεῖς εἶναι οἱ δυσμενεῖς καιρικὲς συνθεῖκες εἰς τὴν περιφέρειάν μας, λόγω τοῦ μεγάλου ψύχους. Χιόνια, βροχὲς καὶ παγετοὶ ἐπροξένησαν ζημιὰς στὴ γεωργία.

Ο ΓΑΜΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 11)

τὸ σταυρὸ σου μὴ κουβαλήσουνε καμιά πριμαντόνα.

Μὲ τὸ χαλούπιμα ἔτοιμο καὶ τὸ τραπέζι. Ὁ Μαγκαλέξης, ποῦχε κάνει μάγερας στὸ στρατό, τσιραμισμένος ἀπὸ τὸ καπνὸ καὶ μὲ μιὰ λιγδομένη ποδιὰ στὴ μέση, εἶχε φτιάσει κάτι φαγιὰ κορδιάλο πού λέμε. Φάγανε οὔλοι μὲ ταμάχι. Τὰ μαμούρια

τρώγανε παρὰ πέρα μὲ τὰ χουλιάρια τους, ἀπὸ τρία στή κάθε μουρχούτα.

Καμιά φορά σιχώσανε καὶ τὰ γιομάτα. «Τὸ παρὸν γιομάτο τὸ πίνουμε εἰς ὕγεια τῶν νεονύφων, νὰ ζήσουνε», καὶ καλῶς νὰ σεύρω ξάδερφε Γιώργη. Κι' ὁ Γιώργης εὐχαριστώντας, ἀρχήνισε τὸ τραγούδι «καλῶς ἀνταμωθήκαμε ἐμεῖς οἱ ντερτιλῆδες...» σήκωσε κι' ὁ Ἀγτώνης ὁ Βούτας τὸ ποτήρι του λέγοντας «ὅτι

εἶπανε οἱ ἄλλοι κι' ἕνα λόγο παραπάνου». Σηκωθήκανε κι' ἄλλα γιομάτα, εὗρισκε ὁ ἕνας τὸν ἄλλονε καὶ τὰ τραγούδια δὲν εἶχανε τελειωμὸ μέχρι τὸ χάραμα ἔποτε οἱ ἄντρες φτιασμένοι πιά γιὰ τὰ καλὰ δέσανε στὰ κεφάλια τους τ' ἄσπρα θαγιόβλια καὶ μὲ τὰ βιολιά βγήκανε μπαντινάδα τραγουδώντας: «Τώρα τὰ πουλιὰ τώρα τὰ γελιδόνια, τώρα οἱ πέρδικες γλυκολαλοῦν καὶ λένε ξύπν' ἀφέντη μου».

Η ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΡΟΠΑΙΑΤΩΝ

Στις 4 του μηνός Δεκεμβρίου, το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας έπραγματοποίησε συνεστιάσι στην Ταβέρνα «ΡΟΤΟΝΤΑ» στην οδόν Κηφισίας.

Παρά τα λυπηρά γεγονότα που συνέβησαν τις παραμονές της ως άνω συνεστιάσεως και

την καθυστέρηση της αποστολής του περιοδικού μας υπαιτιότητα των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, μέσω του οποίου έγινε η αναγγελία της συνεστιάσεως, εν τούτοις η προσέλευσις των συμπατριωτών μας ήτο αρκετά ικανοποιητική.

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Στις 9 Ιανουαρίου 1977 το Διοικητικό Συμβούλιον διενεργεί τας εκ του Καταστατικού προβλεπομένας έτησίαις αρχαιρεσίαις διά την ανάδειξιν νέου Διοικητικού Συμβουλίου. Αί εκλογαί θα διενεργηθούν εις την Αίθουσαν του Πανεπιστημιακού Πνευματικού Κέντρου, οδός Κλεισθένους άρ.

17 (Παραπεύρωσι των γραφείων του Συλλόγου μας.

Πρό των αρχαιρεσιών θα γίνη ή κοπή της Πρωτοχρονιάτικης Πίτας του Συλλόγου μας.

"Ετσι θα δωθῆ σ' όλους μας ή ευκαιρία να ανταλλάξουμε ευχές και να θρεθούμε θέσα σέ φιλικό και πατριωτικό περιβάλλον.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΩΝ

Το δεύτερο Κατάστημα Νεωτερισμών στη Χαλκίδα, και τρίτο μετά αυτό της Αθήνας εγκαινιάσαν τόν περασμέ-

νο μήνα οί αδελφοί Βεργέτη (του Νώντα).

Τους ευχόμεθα καλές δουλειές, και να τά... εκατοστήσουν.

ΓΑΜΟΙ

Ο συμπατριώτης μας κ. Κων) ντίνος Κατακερός (του Πάνου του Γάτου) έτέλεσε τους γάμους του εις την εκκλησίαν του Αγίου Αιμιλιανού (Λόφος Σκουζέ). Τους ευχόμεθα να ζήσουν.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η κ. Κική Π. Συριοπούλου έγέννησε κοριτσάκι. Στους ευτυχείς γονείς ευχόμεθα να τους ζήση.

ΘΑΝΑΤΟΙ

★ Πέθανε στην Αθήνα και εκπαιδύθη στα Τρόπαια ο Γρηγόριος Πανουτσόπουλος.

Ο Γρηγόρης Πανουτσόπουλος

★ Πέθανε στην Αθήνα και εκπαιδύθη στα Τρόπαια ο Γεώργιος Κανελλόπουλος (Χιώνης).

★ Πέθανε στην Αθήνα και εκπαιδύθη στα Τρόπαια ο Γεώργιος Κανελλόπουλος.

★ Πέθανε στα Τρόπαια και εκπαιδύθη στα Τρόπαια το κορίτσι του Διευθυντού της Αγροτικής Τραπεζής κ. Θ. Δημοπούλου.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

"Ενας ακόμη συμπατριώτης μας ο Χρήστος Πάτσας, πήρε το πτυχίο του.

Ο κ. Πάτσας μέλος του Συλλόγου Τροπαιατών έτελείωσε τη Φυσική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Εις τόν νέον επιστήμονα ευχόμεθα καλή σταδιοδρομία, και... καλός πολίτης. (Αυτές τις μέρες πρόκειται να παρουσιασθῆ στο Στρατό για να υπηρετήση την έπτεία του).

Θερμά συγχαρητήρια στον συμπατριώτη μας Κων)νο Κανελλόπουλο (Χιώνης), που έγινε ο νέος Διευθυντής του Ταχυδρομικού Γραφείου Τροπαιών.

Του ευχόμεθα καλή επιτυχία εις την νέαν του θέσιν και εις άνωτερα...

ΑΦΙΞΕΙΣ

Αφίχθη εκ Νέας Υόρκης, για να περάση τις γιορτές των Χριστουγέννων στη Γενετειρά της ή Όλυμπία Βεργέτη (του Κατσιγουρονόγιαννη).

Αφίχθη εκ Γερμανίας ο συμπατριώτης μας κ. Δημήτριος Σπηλιόπουλος (Μαδαγασκάρης) εκ Γερμανίας για να περάση τις γιορτές των Χριστουγέννων κοντά μας.

Μια φωτογραφία από το χωριό

Δέν προφτάσαμε νά συνέλθουμε ἀπό τὸ πρῶτο ξάφνιασμα, τοῦ θανάτου τοῦ Χρήστου Χηνιάδη, ὅταν δεύτερο σκληρὸ χτύπημα μᾶς ἄφησε ἀναυδούς, μὲ τὸν αἰφνίδιο θάνατο τοῦ Γρηγόρη Πανουτσόπουλου. Ζηλόφθονα ἢ μοῖρα μᾶς ἀποστερεῖ ἰδίως τὸν τελευταῖο καιρὸ, ἀπὸ τὰ ἐκλεκτότερα μέλη τῆς κοινωνίας μας. Στὶς 2 τοῦ Δεκεμβρίου, ὁ Γρηγόρης Πανουτσόπουλος, ὄρθιος, ὅπως ὄρθιος ἐβάδισε σ' ὅλη τὴν ζωὴ μᾶς ἄφησε τὴν τελευταία του πνοή. Κι ὅλοι μας, συμπατριῶτες καὶ φίλοι του, φοιτητὲς καὶ μαθητὲς του, καθηγητὲς συνάδελφοί του, τέως ὑπουργοὶ καὶ βουλευτὲς, μαζευτήκαμε στὸ Α' Νεκροταφεῖο Ἀθηνῶν νά ἐκπληρώσουμε τὸ θλιβερό μας καθήκον, τοῦ τελευταίου ἀποχαιρετισμοῦ.

Μετὰ τὴν νεκρώσιμη ἀκολουθία, κατὰ τὴν ὁποία ἐχοροστάτησε ὁ ἐπίσκοπος ΣΥΝΑΔΩΝ κ. Γερμανός, ὁ καθηγητὴς τῆς Λεοντείου Σχολῆς κ. Χρ. Μπτῶνης ἐξεφώνησε ἐπικηδεῖο, ἐκ μέρους τῆς Σχολῆς ταύτης.

Μετὰ τὸν κ. Μπτῶνη, ὁ πρόεδρος τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου Τροπαιατῶν κ. Θ. Γιαννακόπουλος, ἀποχαιρέτησε τὸν συμπατριῶτη μας μὲ τὸ πῖθό κάτω λόγια:

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου Τροπαιατῶν, ἐπιτελὸν θλιβερόν καθήκον προπέμπει σήμερον εἰς τὴν τελευταίαν του κατοικίαν τὸν ἐκλεκτὸν Τροπαιάτην Γρηγόριον Πανουτσόπουλον.

Ἀείμνηστε Συμπολίτα,

Εἶναι θαυτάτη ἡ θλίψις τῆς ἀπωλείας σου εἰς ὅλους τοὺς Τροπαιάτας καὶ εἰς τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν σου. Διότι δέν ὑπῆρξες μόνον ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν ἀπέραντον ἀγάπην διὰ τὸν συνάνθρωπον, ὁ κοινωνικὸς πρωτοπόρος εἰς κάθε ἐκδήλωσιν διὰ τοὺς νέους καὶ τοὺς πᾶσχοντας, ἀλλὰ καὶ τὸ πρότυπον πατριώτου καὶ διδασκάλου.

Γεννηθεὶς εἰς τὰ Τρόπαια καὶ προερχόμενος ἐξ ἀρίστης οἰκογενείας, ἤτις ἀνέδειξεν ἐπίλεκτα μέλη, διήγες τὸν βίον σου ἐναρέτως, τιμίως καὶ εὐλικρινῶς.

Ἡ ἀγάπη σου πρὸς τὰ Τρόπαια καὶ τοὺς Τροπαιάτας ὑπῆρξεν θερμή. Πρὶν ὀλίγους μῆνας ὁμοῦ μετὰ τῶν ἐπιζώντων ἀδελφῶν σου ἐδωρήσατε εἰς τὸ Γυμνάσιον Τροπαιῶν οἰκοπεδικὴν ἔκτασιν πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ κτιρίου του. Διὰ τῆς πράξεώς σας αὐτῆς ἐσὺ καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ἐκαλύψατε μίαν ἀμεσον καὶ ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τῶν

Τροπαιῶν καὶ οἱ Τροπαιάτες θά θυμοῦνται πάντοτε τὴν δωρεάν σου

Ἀείμνηστε Συμπολίτα,

Οἱ Τροπαιάτες θά σέ ἐνθυμοῦνται πάντοτε μὲ ἀγάπην, σεβασμὸν καὶ ἐκτίμησιν, ὡς ἄνθρωπον, διδάσκαλον, ἐπιστήμονα καὶ εὐεργέτην.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ καθηγητὴς τῆς Ἀνωτάτης Ἐμπορικῆς Σχολῆς κ. Πολύβιος Μπάλας, ἐκ μέρους τῶν Ἀνωτάτων Πνευματικῶν Ἰδρυμάτων ἐξεφώνησε ἐπικηδεῖον λόγον.

Τέλος τὴν ἐπομένην, 3 Δεκεμβρίου, κατὰ ἐπιθυμίαν τοῦ ἐκλειπόντος ἡ σορὸς του μεταφέρεται ὑπὸ τῆς οἰκογενείας, τῶν ἀδελφῶν του καὶ πολλῶν φίλων εἰς Τρόπαια ὅπου καὶ ἐτάφη.

Πρὸ τῆς καθόδου εἰς τὴν τελευταίαν του κατοικίαν, ὁ ἐπίτιμος ἐπιθεωρητὴς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως καὶ οἰκογενειακὸς φίλος τῆς οἰκογενείας Β. Πανουτσόπουλου, κ. Γ. Ἀγγελόπουλος, ἀπεχαιρέτησε τὸν φίλον του καὶ ἐκλεκτὸν συμπολίτην μας ὡς ἀκολουθῶς:

Πεφλημένε νεκρέ, Γρηγόρη Πανουτσόπουλε,

Μὲ πόνον ψυχῆς καὶ συντριβὴν καρδίας, σὲ συνώδευσα, μαζὶ μὲ τὴν οἰκογένειάν σου καὶ μ' ὅλους τοὺς δικούς σου, μέχρι τῆς τελευταίας κατοικίας, εἰς τὴν γενέτειράν σου, τὰ Τρόπαια.

Συγκίνησαι καὶ παράδειγμα, δι' ὅλους μας. Ἐκεῖ πού ἐγεννήθης καὶ εἶδες τὸ φῶς τοῦ ἡλίου καὶ ἐκεῖ πού ἔμαθες τὰ πρῶτα γράμματα, ἐκεῖ ἐπιθυμοῦσες καὶ νά ἐνταφιασθῇ τὸ σῶμα σου. Εἶχες ἀφήσει προφορικὴν καὶ γραπτὴν ἐντολήν.

Λίαν συγκινητικὴ ἦτο, ἡ ἀτμόσφαιρα, χθὲς Παρασκευὴν, εἰς τὸ Πρῶτον Νεκροταφεῖον τῶν Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς νεκρώσιμου ἀκολουθίας, ὅπως καὶ ἐνταῦθα σήμερον.

Σπουδασταὶ τῆς Ἀνωτάτης Παντείου Σχολῆς καὶ Μαθηταὶ τῆς Λεοντείου Σχολῆς ἐπίσης, παρατεταγμένοι μὲ δάκρυα καὶ λουλούδια.

Καθηγηταὶ καὶ ἐκπαιδευτικοὶ καὶ τῶν τριῶν βαθμίδων, τῆς Ἐκπαιδεύσεως, Ὑπουργοί, Βουλευταί, Δημοσιογράφοι καὶ πλῆθος κόσμου, φί-

λων, γνωστῶν καὶ συγγενῶν. Ἐξεφωνήθησαν ἐπικηδεῖοι λόγοι ἐκ μέρους τῶν Σχολῶν πού ὑπηρετοῦσες καὶ ἀπὸ τοὺς Γυμναστὰς τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῶν Τροπαιῶν σὲ ἐθρήνησεν ἀρκετά, ἀναγνωρίσαν τὴν ἀξίαν σου καὶ τὴν μεγάλην δωρεάν ὅλων σας, τῶν ἀδελφῶν, εἰς τὰ Τρόπαια, διὰ τὴν ἀνέγερσιν Γυμνασίου καὶ Λυκείου. Ἦσο μέγας καὶ τρανὸς φίλτατε Γρηγόρη.

Ἡ ἀγάπη καὶ ἡ συνεργασία σου μὲ τὰ ἀδέλφια σου, λίαν ὑποδειγματικὴ καὶ παραδειγματικὴ.

Τὸν ἀγαπημένον σου ἀδελφόν θάνον μας, τὸν εἶχατε ὅλοι σας, Κορώνα τῶν σπιτιῶν σας. Τὸ βλέμμα του καὶ ἡ κουθέντα του, νόμος καὶ διαταγὴ δι' ὅλους σας. Συνεργασία χριστιανικὴ καὶ πολιτισμένη. Ποτὲ δέν θά σᾶς λησμονήσῃ ἡ γενέτειρά σου, ὅλους σας, διὰ τὴν δωρεάν τοῦ οἰκοπέδου σας, δι' ἀνέγερσιν Γυμνασίου καὶ Λυκείου εἰς τὰ Τρόπαια.

Μᾶς ἐφυγες καὶ μᾶς ἐγκατέλειψες ξαφνικά. Κανείς μας δέν ἐπερίμενε τοῦτο, διότι ἦσο νέος ἀκόμη καὶ διότι οὐδεμία προειδοποίησις, περὶ καρδιακῆς ἀδυναμίας. Τρεῖς ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου σου εἴμεθα μαζὺ καὶ ἐσυζητούσαμε τὴν ἐπαξίαν προαγωγῆν σου εἰς Ἀνώτερον Βαθμὸν καὶ διάφορα ἄλλα πράγματα, χωρὶς ὅμως καὶ διὰ θανάτους.

Εἶχες προετοιμασθῇ διὰ τὸν θάνατον, ὅπως πρέπει νά κάμνη κάθε πραγματικὸς Χριστιανὸς καὶ παρακαλοῦσες τακτικὰ τὸν Θεὸν νά ἀναχωρήσῃς, ὅπως ἀνεχώρησες, περπατώντας καὶ ὄρθιος καὶ νά μὴ πέσης εἰς τὸ κρεβάτι τοῦ πόνου, ὅπως συμβαίνει εἰς πλείους περιπτώσεις ἡλικιωμένων ἀνθρώπων. Ὁ Πανάγαθος καὶ Παντοδύναμος Θεός, ἤκουσε τὰς παρακλήσεις σου καὶ ἀνεχώρησες μετὰ τὸ σχολικόν σου καθήκον καὶ ὥρα μεσημέρι, ὄρθιος, ὡς ἡ ἐπιθυμία σου.

Εἰργάζεσο σὺν μέλισσα, ὥστε νά μὴ εὐρεθοῦν τώρα εἰς δύσκολον οἰκονομικὴν θέσιν ἡ πολυαγαπημένη σου σύζυγος Μαίρη καὶ τὰ δύο σου λεβεντόπαιδα, ὁ Βασίλης καὶ ὁ Νί-

(συνέχεια στὴν σελ. 30)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ 21

Γράφει: ο Αντώνης Συριόπουλος

ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΜΑΣ

“Αν ή Γορτυνία ήταν τὸ ὀρμητήριο τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 21, ὡστόσο καὶ τὰ χωριά μας δόσανε πολλοὺς ἀγωνιστὲς στὸν ἱερό Ἀγώνα.

Ἀπὸ τὰ Βυζικιώτικα τοῦ συγγραφέα Νικολάου Ἰωάν. Φλούδα Γυμνασιάρχῃ (1962) μὲ πηγὲς Γενικὰ Ἀρχεῖα Κράτους, Ἱστορικό Ἀρχεῖο Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκῃς Ἀθηνῶν, Μουσεῖο Ἱστορίας Στρατοῦ, Ἱστορία Κανδηλώρου κλπ. προκύπτουν οἱ ἀγῶνες τῶν Συντυχαιῶν — Συριοπουλαίων στὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1821, γιὰ τοὺς ὁποῖους ἀνασύρουμε τὸ πέλο τῆς Ἱστορίας.

ΣΥΡΙΟΠΟΥΛΟΙ — ΣΙΑΡΛΑΙΟΙ (τόμος Β', σελ. 233). Τὸ ἐπώνυμο αὐτὸ ἔφερε κατὰ τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1821 ὁ Ἀναγνώστης Σιαρλῆς ὁ ὁποῖος τὴν 14ην Δεκεμβρίου 1824 προήχθηκε σὲ Χιλιάρχο. Παλιὸς Βυζικιώτης μὲ τὸ ὄνομα Συριόπουλος - Σιαρλῆς ἦταν ὁ Σιαρλο-Δημητρός (τόμ. Α' σελ. 201). Σήμερα τὸ ἐπώνυμο Συριόπουλος φέρουνε τὰ παιδιά τοῦ Γιάννη Συριόπουλου Σιαρλόγιαννη στὸ Βυζίκι καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του Νικόλα Συριόπουλου στὰ Τρόπαια (Βερβίτσα).

ΣΥΡΙΟΠΟΥΛΟΙ (τόμος Β' σελ. 276 - 277, 283 - 284). Εἶναι Συντρυχαιοὶ, ποὺ προέκυψαν ἀπὸ τὸ βαπτιστικό ὄνομα Σύριος. Οἱ Συριόπουλοι, Στασινοπούλοι καὶ Σπυρόπουλοι ὄντες Συντρυχαῖοι κατέχουνε τὴν περιοχὴ τῶν Πύργων, τοὺς ὁποῖους λέγεται ὅτι κατασκεύασε ὁ Στασινός τῆς Ἀκῆς, ποὺ λεγόταν Σύντρυχας ἀπὸ τὸ λαό. Ἰδιαίτερα

δὲ, τὸ μέρος ποὺ κατέχεται ἀπὸ τὰ σπίτια τῶν Συριόπουλων, δὲ λέγεται Συρέϊκα, ἀλλὰ Συντυχέϊκα, ὅπως λεγόταν καὶ πρὸ 100ετίας καὶ πλέον.

Οἱ Συριόπουλοι κατέχουνε μεγάλες ἐκτάσεις γῆς στὸ Μάγουσι, ποὺ ἀγόρασε πρὸ τῆς Ἐπανάστασης ὁ Σύριος ἀπὸ τὸν Τεῦρκο Μετοῦρο.

ΣΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΗ. Ἦταν ὁ πατέρας τοῦ Συριόπουλου Γιάννη (Σιαρλόγιαννη) καὶ τοῦ Συριόπουλου Νικόλα στὴ Βερβίτσα.

ΣΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Λεγόταν Γεωργάκης, ἦταν ἀδελφός τοῦ Σπήλιου καὶ τοῦ Ἀγραφιῶτη. Ἦταν δικαστικός κλητήρας καὶ ἐγκαταστάθηκε τὸ 1870 στὸν Πύργο. Αὐτοῦ ὁ γιός Νικόλας ἐξελέγη κατ' ἐπανάληψη Βουλευτῆς Ἡλείας καὶ χρημάτισε καὶ Ὑπουργός.

Ὁ Δημητράκης Συριόπουλος Παππούς τοῦ Γιάννη Συριόπουλου καὶ Νικόλα Συριόπουλου, ἦταν ἀγωνιστῆς τοῦ 21, τὸ δὲ 1865 τὰ παιδιά του Μαρικῆ, Ἀντώνης καὶ Νικόλας ζήτησαν ἀμοιβὴ τῶν θυσιῶν τους πρὸς τὴν Πατρίδα. Τὴ Μαρικῆ παντρεύτηκε ὁ Κωνσταντῖνος Στασινόπουλος (Μπαλάσης).

ΣΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (ΣΙΑΡΛΗΣ). Ὁ ἀγωνιστῆς αὐτός υπερέτησε τὴν Πατρίδα (τόμ. Δ' σελ. 216 - 218) ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ Ἀγώνα μέχρι τὸ τέλος αὐτοῦ κατὰ τὰ γραφόμενα στὸ μητρώο τῶν ἀγωνιστῶν (Ἀξιωματικῶν), τὴν κατὰ τὸ 1865 πιστοποίηση τῶν Στρατιωτικῶν Γιάννη Θεοφιλοπούλου ἀπὸ τὰ Λαγ-

κάδια καὶ Ἀναγνώστη Παπαδόπουλου ἀπὸ τὰ Τρόπαια καὶ ἀπὸ τὴν αἴτηση τῶν κληρονόμων του, τὴν ὁποῖαν ὑπέβαλαν εἰς τὴν ἐπι τῶν Θυσιῶν Ἐξεταστικὴν Ἐπιτροπὴν. Ὁ ἀνωτέρω ἔτρεξε στὴ φωνὴ τῆς Πατρίδας, κατὰ τὰ προαναφερθέντα ἔγγραφο μὲ τὴν κήρυξη τῆς Ἐπανάστασης, τεθεῖς ἐπικεφαλῆς Βυζικιωτῶν καὶ ἄλλων ἀγωνιστῶν, μερικοὺς τῶν ὁποῖων διετήρησε δι' ἐξόδων του μέχρι τέλος τοῦ Ἀγώνα. Πῆρε μέρος σ' ὅλες σχεδὸν κατὰ τῶν Τούρκων μάχες καὶ πολιορκίες καὶ συγκεκριμένα στις μάχες: Λάλα, Τριπολιτσᾶς, Παλαιῶν Πατρῶν, Μεσολογγίου, Κομπότη, Πέτα, Δραμπόλας, Τρικόρφων, Δερβενακίων, Ἀναπλιῶν, Κερίνθου. Στις ἀρχὲς ὑπηρέτησε ὑπὸ τὸν Πάνο Κολοκοτρῶνη, ἀλλὰ μετὰ τὸ 1824 ὑπὸ τις διαταγὲς τοῦ Γιάννη Θ. Κολοκοτρῶνη, ὁ ὁποῖος βεβαιῶνων τὴν 29 Ἀπριλίου 1833 γιὰ τὴ δράση τοῦ Δημητράκη Συριόπουλου - Σιαρλῆ, λέγει ἐπὶ πλέον, ὅτι ὁ ἐν λόγω ἀγωνιστῆς τὸν ἀκολούθησε στὴν ἐκστρατεία τῆς Ἀθήνας μὲ δέκα στρατιῶτες, τοὺς ὁποῖους πλήρωνε ἐξ ἰδίων του, ἐπὶ τρεῖς μῆνας. Ἐκεῖ δὲ ἔδειξε ζῆλον καὶ γενναιότητα ἀπαράμιλλο.

Οἱ δὲ προαναφερθέντες Θεοφιλόπουλος ἀπὸ τὰ Λαγκάδια καὶ Παπαδόπουλος ἀπὸ τὰ Τρόπαια - (Βερβίτσα), πιστοποιοῦσαν ὅτι ὁ Δημητράκης Συριόπουλος ἐδανεισε πάντοτε ἐξ ἰδίων του πρὸς συντήρησιν τῶν ὑπὸ αὐτοῦ διατηρουμένων ἀγωνιστῶν.

(Συνεχίζεται στὸ ἐπόμενο)

ΣΥΜΨΕΙΣ

..... και θέματα

ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ

Τα ατυχήματα και οι δηλητηριάσεις καταλαμβάνουν σημαντική θέση εις το σύνολο των ατυχημάτων όλων των ηλικιών.

Σήμερα τα ατυχήματα αποτελούν την κυρία αίτια θανάτου εις τα παιδιά ηλικίας 1 - 15 ετών.

Τα ατυχήματα δεν αποτελούν αποκλειστικό φαινόμενο της σύγχρονης εποχής. Αυτά είναι συνυφασμένα με την ύπαρξη του ανθρώπου. Διαφορετική είναι κάθε φορά η αίτια τους που εξαρτάται από τον πολιτισμό και το θιστικό επίπεδο.

Η απασχόλησις των μητέρων σε εργασίες εξωοικιακές, το άγχος αυτών, το κλείσιμο των παιδιών στα μικρά διαμερίσματα, ή έλλειψις χώρων για παιχνίδια, τα πολλά απορρυπαντικά φάρμακα και άλλες χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται με άφθονία σήμερα, αποτελούν βασικές αιτίες για τα ατυχήματα. Επίσης ψυχολογικές επιδράσεις επί των παιδιών οι οποίες προέρχονται από δυσαρμονία εις τις σχέσεις των γονέων, της υπερπροστασίας ή της αδιαφορίας των γονέων, του φόρτου των μαθημάτων, είναι αίτια που συμβάλλουν εις την πρόκληση του ατυχήματος.

Τα συχνότερα αίτια ατυχημάτων και δηλητηριάσεων στην Ελλάδα είναι:

αίτιώσεις, τα εγκαύματα, τα τροχαία ατυχήματα, ή κατάποσις ξένων σωμάτων και ή λήψις πετρελαιοειδών, ήρεμιστικών, παυσιπόνων, υπνωτικών, καλλυντικών, απορρυπαντικών, έντομοκτόνων, αποσμητικών, φυτοφαρμάκων, οινόπνευματος, σιγαρέτων, δηλητηριωδών φυτών κλπ.

Ατυχήματα συμβαίνουν όχι μόνον στα παιδιά αλλά και στους μεγάλους.

Έχει βρεθῆ ότι, στα 80 - 90% των ατυχημάτων επί ενηλίκων, το θύμα θεωρείται, μερικώς ή ολικώς υπεύθυνον για την πρόκλησί των.

Στα παιδιά όμως δεν μπορεί να καταλογισθῆ εὐθύνη δεδομένου ότι αυτά δεν είναι σε θέση να εκτιμήσουν τους κινδύνους των πράξεων των και συμπεριφέρονται αλόγιστα. Για τοῦτο ἡ εὐθύνη των ενηλίκων για τα ατυχήματα των παιδιών είναι μεγάλη.

Θὰ πρέπει λοιπόν για την καταπολέμησι των ατυχημάτων και δηλητηριάσεων ὅλοι μας να ζέρουμε και ιδιαίτερα οι γονεῖς, μερικὲς οδηγίαι που θὰ σᾶς δώσω, γὰ να μὴ θρηνούμε θύματα.

1. Κρατήστε τὰ φάρμακα, τὰ δηλητήρια και κάθε χημική οὐσία, μακριὰ ἀπὸ τὰ παιδιά.

2. Προφυλάξτε τὰ παιδιά ἀπὸ φωτιά, καυτὰ ὑγρὰ και εὐφλεκτα ὑλικά.

3. Μὴ δίνετε επικίνδυνα παιχνίδια στα παιδιά και προστατεύσατέ τα ἀπὸ μυτερὰ και κοφτερά ὄργανα.

4. Μὴ δίνετε στα μικρὰ παιδιά στραγάλια, καραμέλες, πασατέμπο, νομίσματα, καρφίτσες και ἄλλα αντικείμενα που μποροῦν να τα καταπιούν.

5. Ἀπαγορεύετε τις επικίνδυνες ἀσχολίαι (παιχνίδια στις σκάλες, παιχνίδια με σκοινί γύρω ἀπὸ τὸ λαιμὸ κλπ.).

6. Μὴ ἐπιτρέπετε στα παιδιά να τοποθετοῦν μεταλλικά αντικείμενα στις μπρίζες και να παίζουν με τοὺς διακόπτες τοῦ ρεύματος.

7. Μὴ αφήνετε τὸ θρέφος οὔτε μιὰ στιγμή μόνο του στο χωρὶς κάγκελα κρεβάτι ἢ σε επικίνδυνο ἄλλο μέρος.

8. Βεβαιωθῆτε ὅτι τὰ ψηλὰ παράθυρα και οἱ πόρτες κλείνουν με ἀσφάλεια. Τοποθετήτε κάγκελλα στη τράτασα, στις σκάλες κλπ.

9. Ἐπισημάνετε στα παιδιά τὸν κίνδυνον ἐκ τῶν διερχομένων αυτοκινήτων και διδάξατέ τα πῶς να διασχίζουν τὸν δρόμον. Κρατεῖτε τὰ μικρὰ παιδιά σφικτὰ ἀπὸ τὸ χέρι ὅταν βαδίζετε στους δρόμους.

10. Μὴ δίνετε τὸ παράδειγμα τῆς κακῆς κυκλοφορίας στους δρόμους κλπ.

11. Μάθετε στα παιδιά τὸ καλὸ κολύμπι και μὴ τὰ αφήνετε να κολυμποῦν μόνο τους τὰ πρῶτα χρόνια.

12. Περιβάλλετε τὸ παιδί με ἀγάπη και προφυλάξατέ το ἀπὸ τοὺς κινδύνους χρησιμοποιώντας τὴν πειθῶ και ἀποφεύγοντας τις υπερβολές.

Ἐὰν παρὰ τὰ μέτρα που λάβατε συμβεῖ να πάθῃ δηλητηρίασι ἓνα ἄτομο και ιδιαίτερα τὸ παιδί, θὰ ὀφείλεται κυρίως σε τροφή, σε χημική ἢ φαρμακευτική οὐσία ἢ τέλος σε μέταλλο (π.χ. ὑδράργυρο, μόλυβδο κλπ.).

Στις ἀγροτικές περιοχές πιὸ συχνές δηλητηριάσεις είναι κατὰ τὸ ράντισμα με τὰ διάφορα γεωργικά φάρμακα, ὅταν ὁ ραντιστής δὲν ἔχει λάβει τις κατάλληλες προφυλάξεις σύμφωνα με τις οδηγίαι που ἀναγράφονται στο φάρμακο ἢ που τοῦ ἔχει δώσει ὁ γεωπόνος. Θὰ πρέπει ὅμως να γνωρίζετε μερικὰ ἀπὸ τὰ συμπτώματα των δηλητηριάσεων, γὰ να τὴν υποψιασθῆτε, κυρίως στα παιδιά που δὲν θὰ σᾶς ἀποκαλύπτουν τὸ φάρμακο ἢ τὴν τοξική οὐσία.

Τὰ χαρακτηριστικὰ συμπτώματα είναι: ἔμετοι, διάρροια, πόνοι στην κοιλιά, βόες στα αυτιά, ἱλιγγιοι, ἐπιπόλαιη ἀναπνοή ἢ ἄλλοτε δύσπνοια, ταχυκαρδία ἢ βραδυκαρδία και τέλος σπασμοὶ - κῶμα.

Ὅταν, λοιπόν, δῆτε ἓνα ἄτομο που ἔχει μερικὰ ἀπὸ τὰ συμπτώματα αὐτὰ και τὸ υποψιάζεσθε γὰ δηλητηρίαση, φροντίστε να βρῆτε τὴν οὐσία που πῆρε και δώστε τις πρῶτες βοήθειαι.

Ἄν εἶναι γεωργικὸ φάρμακο, μετὰ ἀπὸ ράντισμα, μεταφέρετε τὸν ἀσθενῆ σε καθαρὸ ἀέρα, ἀφαιρέσετε τὰ ρούχα του και πλύνετε τὸ (συνέχεια στην σελ. 30)

ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Τὸ διήγημα τοῦ C. M. Dias «A. Consoada» — «Τὸ δῶρο τῶν Χριστουγέννων» ποῦ δίνουμε, εἶναι ὡραιότατο δείγμα τῆς θαυμαστῆς σύντομης καὶ περιεκτικῆς τοῦ φράσης. Οἱ ζωηρότατες εἰκόνες τοῦ μένουν γιὰ πολὺ στὴν μνήμη τοῦ ἀναγνώστου.

Ἡ μετάφραση κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴν Πορτογαλικὴ εἶναι τῆς ΑΡΙΑΣ ΚΛΩΝΤΙΑ καὶ εἶναι ἀναδημοσίευση ἀπὸ τὸ βιβλίο τῆς ἴδιας «Ο ΙΗΣΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΟΡΓΑΛΙΚΗ ΚΑΙ ΒΡΑΖΙΛΙΑΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ» προσφερθὲν ἀπὸ τὴν συγγραφέα γιὰ τὸ Περιοδικὸ «ΤΑ ΤΡΟΠΑΙΑ».

— Μαμά, τὰ σκουλαρίκια; — ρωτοῦσε μέσ' ἀπ' τὸ σανιδένιο κρεββατάκι τῆς ἡμισκοιμισμένη «παιδοῦλα», μόλις ἔνοιωσε τὴν πόρτα νὰ τρίζη.

— Κοιμήσου, κόρη... Δὲν θὰ μείνης χωρὶς τὸ δῶρο σου... Ὁ πατέρας σου ἀκόμη δὲν γύρισε ἀπ' τὸ Παζάρι.

Τὸ κοριτσάκι γύρισε ἀπ' τ' ἄλλο πλευρό, ζαρωμένο καὶ ἄφωνο, κύτταζε τώρα, μ' ὀδάνοιχτα τὰ μάτια, τὴν φωτιά, ποῦ κόντευε πιά νὰ σβήσῃ στὸ τζάκι ὅπου ζεσταινόταν ἡ Χριστουγεννιάτικη σούπα.

Ἡ μητέρα τυλιγμένη στὸ σάλι τῆς, κάθεται κουλουριασμένη στὸ παγκάκι τῆς ἐξώπορτας καὶ καρτερεῖ μὲ τ' αὐτὶ τεντωμένο στὸν παραμικρὸ ἦχο ποῦ φθάνει ἀπ' τὸν δρόμο.

Δύο φορές τὴν ξεγέλασε τὸ θρόισμα τοῦ ἀέρα μέσ' στὶς θαλαμιδιές καὶ νόμισε πῶς ἄκουσε καλπασμὸ ἀπὸ πέρα.

Ἀπόψε ἦταν καινούργιο φεγγάρι καὶ στὴν σκοτεινιά τῆς νύχτας δὲν ξεχώριζε κανεὶς οὔτε πιθαμὴ. Πληθος σύννεφα εἶχαν σκεπάσει τὸν οὐρανὸ μόλις εἶχε ἀρχίσει νὰ νυχτώγῃ. Καὶ τώρα οὔτε ἴχνος λάμψης ἀπ' τ' ἀστέρια δὲν διαπερνᾶ τὸ πυκνὸ σκοτάδι ποῦ εἶναι παντοῦ ἀπλωμένο. Ἐνας δυνατὸς ἀέρας δέρνει τὰ δένδρα πέρα στὴ χέρσα γῆ καὶ συρρίζει μέσ' στὶς λεπτές θελόγες τῶν πεύκων, θαρρεῖς καὶ παίζου φλογέρες.

— Θεοῦλη μου... Πῶς ἔμεινε ἔτσι ἀργὰ ὁ εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος μέσ' σ' αὐτὴ τὴν μαύρη νύχτα... μουρμουρίζει ἡ γυναίκα μὴ θαστῶντας πιά.

— Ὁ... μητέρα, δὲν θὰ ἤγυρε φαίνεται ὁ μπαμπὰς σκουλαρίκια στὸ Παζάρι, καὶ πῆγε στὴν πόλη...

— Κοιμήσου, κορούλα... αὔριο θὰ τάχεις στ' αὐτιά σου τὰ σκουλαρίκια σου... Γι' αὐτὰ καὶ μόνο πῆρε τοὺς δρόμους ὁ πατέρας σου, μονάχος μὲ τὴν φοράδα, μ' αὐτὸν τὸν τρομαχτικὸ καιρὸ...

Τὰ σκουλαρίκια ἦταν τὸ Χριστουγεννιάτικο δῶρο τῆς μικρῆς. Ἐδῶσε ἡ ἐσοδειὰ σὲ σιτάρι καὶ κρασί, Δόξα νᾶχη ὁ Θεός. Ἔτσι ἡ κορούλα δὲν θάμεινε ἄλλο χωρὶς σκουλαρίκια. Μόλις εἶχε φέξει ἡ μέρα ὁ Μανουέλ ντὰ Ἐῖρα σαμάρωσε τὴν φοράδα, ἔσφιξε τὸ κονταρόξυλο στὸ γοφὸ γιὰ τὴν θυμῆθηκε τὴν συμμορία τοῦ Ρεντεμοῖνος καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ Ἐμποραπάζαρο τοῦ Σανόζα. Εἶχε ὑποσχεθεῖ, ὡστόσο νὰ γυρίσῃ μὲ τὸ ἡλιοδάσιλεμα, γιὰ τὸ γιορτερὸ δείπνο.

Φοβισμένη ἡ γυναίκα τοῦ εἶχε παραγγεῖλει ξανά: Κύττα νὰ ξεκινήσῃς νωρὶς γιὰ τὸ γυρισμὸ. Πρόσεχε τὴν κλεφτουριά τοῦ Ρεντεμοῖνος.

Κι' ὁ Μανουέλ ντὰ Ἐῖρα, ἄφοδος γύρισε καὶ τῆς εἶπε:

— Σὰν σήμερα γεννήθηκε ὁ Σωτήρας. Κι' οἱ κλέφτες χριστιανοὶ εἶναι.

Ἐπειτα σπιρουνιάζοντας τὴ φοράδα εἶχε πάρει τὸ δρόμο θαρραλέος.

Ἀπὸ μακριὰ ἔφθασαν ἦχοι καμπάνας. Στὴν ἐκκλησιὰ τῆς ἐνορίας σήμαιναν κιόλα γιὰ τὴν λειτουργία τοῦ μεσονυχτίου.

Κάθε τόσο δυνατὰ φυσήγματα τοῦ ἀέρα γέμιζαν τὴν ἀτμόσφαιρα μὲ συριστικὰ σούσουρα καὶ τάραζαν τὰ ἀκλάδευτα κλίματα στὸ τσαρντάκι.

Μονομιᾶς, ἡ κορούλα κ' ἡ μάνα πετάχτηκαν ἐρθές, ἀπ' τὸ κρεββατάκι τῆς ἡ μιά, ἀπ' τὸ πέτρινο παγκάκι τῆς πόρτας, ἡ ἄλλη.

— Ἐ... ἰ... Μαρία ντὰ Ἐῖρα...

Ἐπάνω ἀπ' τὰ δοκάρια, ὁ ἀνεμος λές καὶ θὰ γκρεμίσῃ τὴν στέγη. Στὴ μάνδρα οἱ χοῖροι γρυλίζουν. Στὸ τζάκι ἕνα σύννεφο στάχτης σηκώθηκε καὶ στροβιλίστηκε ἐπάνω ἀπ' τὴ φωτιά. Τὸ αἷμα τῆς γυναίκας πάγωσε, ὅλη ἀγωνία, ἀλαφιασμένη, ρωτάει φωναχτὰ, σπρώχνοντας τὸ κάγκελο:

— Ποιὸς μὲ φωνάζει;

Καὶ μέσ' στὴν βοή τοῦ ἀνέμου, διακρίνει τὴν περπατησιὰ τῆς φοράδας, τὰ ἀργὰ βήματα δυὸ ἀνθρώπων.

— Φέρε τὸ λυχνάρι... ἀπαντᾶ ἡ φωνὴ ἀπ' τὴν εἴσοδο. Ἡ μικρούλα μὲ τὴν λαχτάρα τῶν σκουλαρικιῶν, δρέθηκε στὸ λεπτὸ ἔξω ἀπ' τὸ κρεββάτι, τρίθοντας μὲ τὴν ἀνάποδη τοῦ χερσιῦ τὰ νυσταλέα τῆς μάτια.

Ἡ γυναίκα ξεκρέμασε τὴ λάμπα ἀπ' τὸν τοῖχο, κ' ἐνῶ τὰ πόδια τῆς μπερδεύονταν στὴ μακρυὰ τῆς φούστα, θγαίνει ἔξω, καὶ στὸ ὄχρὸ φῶς βλέπει νὰ φέρνουν τὸν ἄνδρα τῆς, σέρνοντάς τον ἀπ' τὰ μπράτσα, σὰν νᾶταν πεθαμένος. Πίσω ἀπ' τὸν πένθιμο ὄμιλο, ἐρχόταν κουτσαίνοντας ἡ φοράδα.

Οἱ ἄνδρες σταμάτησαν. Αὐτὸς ποῦ ἐρχόταν πρῶτος ἔλεπόντας πῶς ἡ γυναίκα τάχε ὀλοτέλα χάσει, μουρμούρισε λαχανιασμένα.

— Πρόσεχε τὸ φῶς... Δὲν θὰ μείνουμε τώρα καὶ στὸ σκοτάδι... Ὁ ἄνδρας σου εἶναι ζωντανός.

Μονάχα τότε φάνηκε νὰ ἔχη συνέλθει ἡ γυναίκα ἀπ' τὴν τρομάρα

της. Σήκωσε τὰ χέρια ψηλά στον μαύρο οὐρανό, αφήνοντας νὰ τῆς γλυπτήσῃ τὸ σάλι, καὶ ὀλούζει: Χριστός καὶ Παναγιά, δυστυχία μου...

—Ήσυχασε γυναίκα... ἐμεῖς κουτομεισιάστηκαμε ὡς νάρθουμε μὲ τό-

σχίζει μ' ἄγρια δύναμη ποὺ τῆς δίνει ἡ τρομάρα, ἓνα λευκὸ λιγὸ πουκάμισο γιὰ ἐπιδέσμιους, οἱ δύο ἄνδρες πλέγουν τὰ ματωμένα χέρια τους στὴν πήλινη λεκάνη καὶ ἀνασκαλίζουν τὴν φωτιά στὸ τζάκι, ρίχνοντάς

ταγίνεται ν' ἀνοίξῃ τὸ κλειστὸ χέρι τοῦ νεκροῦ.

Οἱ ἄνδρες παρατοῦν τὸ σκάλισμα τῆς φωτιάς, καὶ τρέχουν νὰ τὴν σηκώσουν ἀπ' τὸ πάτωμα ὅπου ἔπεσε ἀναίσθητη, ἐξηντλημένη ἀπ' τ' ἀκάθεκτα δάκρυα, τὴν φωνὴ ποὺ τὴν κόβουν κάθε τόσο οἱ λυγμοί, καὶ τὸ μαλλιοτράδηγμα.

— Οἱ ἄνδρες δὲν κλείνουν τὰ χέρια τους. Κάτι θάχει κρυμμένο στὴν παλάμη του.

Ἐναθρίσκοντας κάπως τὴν δύναμή της μαζὺ μὲ μία ὕστατη ἐλπίδα, ἀντὶ νὰ πλύνῃ τὸ αἷμα ἀπ' τὶς πληγές, ἀφανίζεται τώρα ἡ γυναίκα ν' ἀνοίξῃ τὸ χέρι τοῦ ἀνδρα της ποὺ μένει πεισματάρικα κλεισμένο.

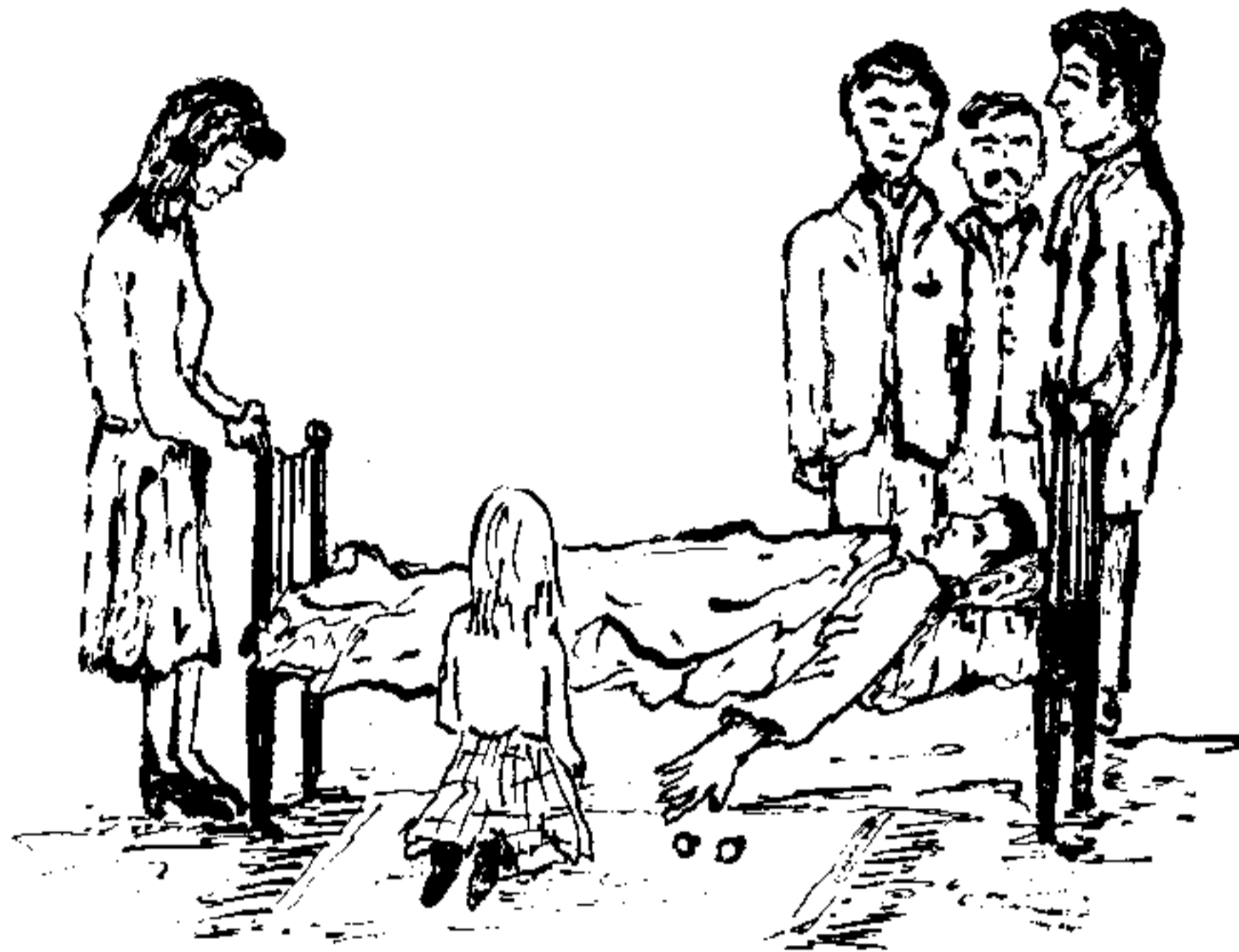
Μὰ στὸ λεπτὸ ξανάχασε τὶς αἰσθήσεις της καὶ ξανάπεσε χάμω, ἐνῶ ἡ φωνὴ της πνίγεται σ' ἀναφυλλητά.

Μὲ τὴ σειρά τους τώρα οἱ δύο ἄνδρες ἄδικα προσπαθοῦν νὰ χαλαρώσουν τὰ ἀκαμπτα δάχτυλα καὶ νὰ τὰ χωρίσουν ἀπ' τὴν ματωμένη φούχτα.

— Μπαμπά, ἀνοίξ' τὸ χέρι σου... γογγύζει πονεμένη καὶ τρομαγμένη ἡ παιδούλα. Τὰ μουσκεμένα ἀπ' τὰ δάκρυα χεράκια της φαντάζονται πῶς ὀᾶχουν τὴν δύναμη — ποὺ λείπει στους ἄλλους — νὰ ξεσφίξουν τὸ σφιχτοκλεισμένο χέρι.

— Ἄνοιξ' τὸ χέρι σου μπαμπά...

Καὶ μονομιᾶς, ὑπακούοντας στὴν ἰκετευτικὴ φωνούλα, τὸ χέρι ἀνοίγει μόνο του, καὶ δύο μικρὰ σκουλαρίκια, μαλαματένια, φάνηκαν, ἔλαμφαν, κρότησαν στὸ σανιδένιο πάτημα.

σο θάρος. Τὸν ἤψαμε πεσμένο σ' ἓνα χαντάκι, στὰ πόδια τοῦ ζώου. Μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὸν ληστέψουν, τοῦρριξαν ἄδικο βόλι.

Μὲ ξεφωνητά, σπρώχνει ἡ γυναίκα τὴν πόρτα, βοηθεῖ νὰ ξαπλώσουν τὸν ἄνδρα της, στὸ κρεβάτι. Χωμένο σὲ μιὰ γωνιά, κατατρομαγμένο, τὸ μικρὸ κοριτσάκι κλαίει μ' ἀναφυλλητά. Κι' ἐνῶ ἡ γυναίκα ξε-

της ξερόκλαδα γιὰ προσάναμμα.

Μάταια τώρα ἡ γυναίκα ραντίζει μὲ ξύδι τὸ παραμορφωμένο πρόσωπο τοῦ πληγωμένου. Μὲ τὸ μπράτσο κρεμασμένο καὶ τὰ νύχια χωμένα στὴν φούχτα τοῦ δεξιοῦ του χεριοῦ, ξαπλωμένος στὸ κρεβάτι του ὁ Μαγουέλ ντὰ Ἑῖρα μοιάζει πεθαμένος.

— Δὲν τοῦμεινε ζωὴ... φωνάζει ἡ χήρα ξεσπῶντας σὲ δάκρυα ἐνῶ κα-

Ο ΑΪ ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ

Πρωτοχρονιάτικο διήγημα

Τοῦ κ. ΑΛΚΗ Κ. ΤΡΟΠΑΙΑΤΗ

Στό τρίσρατο τοῦ συνοικιακοῦ δρόμου εἶχε σταθεῖ ὁ Ἄι - Βασίλης, γιά νά μοιράσει τὰ δῶρα του, τοὺς μποναμάδες πού γέμιζαν τήν κόφα του. Ἦταν ἕνας ψηλός ψηλός κι ὁμορφος Ἄι - Βασίλης, μέ κόκκινη ρόμπα, ἴδια κόκκινο σκουφο στό κεφάλι κι ἄσπρα, κάτασπρα σάν τὸ μπαμπάκι καί σάν τὸ χιόνι, μαλλιά καί γένια. Μά ἦταν τόσο φυσικός, πού ἦταν τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατο νά τὸν περάσεις γιά ψεύτικο. Θαρροῦσες πῶς ἦταν ὁ ἴδιος ὁ Ἄι - Βασίλης, πού μόλις εἶχε κατέβει ἀπό τήν Καισάρεια.

Κόσμος πολὺς — μικροὶ καί μεγάλοι — εἶχαν συναχτεῖ ὀλόγυρά του. Κι ἐκεῖνος δέν ἔκανε ἄλλο ἀπὸ τὸ νά βγάζει τὰ δῶρα του ἀπὸ τήν κόφα του: κοῦκλες, ἀρκουδάκια, καραμουζες, σιδηροδρομάκια κι ἀεροπλανάκια, μπάλες καί μπαλόνια — καί τί δέν εἶχε ἢ «μαγική» του κόφα... — καί νά τὰ μοιράζει, γελαστός γελαστός, στά χέρια πού ἀπλώνονταν ἀπὸ παντοῦ γιά νά τὰ πάρουν. Καί θά ἔπρεπε νά εἶναι στ' ἀλήθεια μαγική ἐκείνη ἢ κόφα του, γιατί, παρ' ὅλο πού ἔβγαιναν συνέχεια ἀπὸ μέσα τὰ διάφορα δῶρα, αὐτὴ δέν ἔλεγε νά σωθεῖ, νά στερέψει. Μυστήριο πράγμα, μὰ τήν ἀλήθεια!

Μόνο πού, ἀπὸ τὴ σύναξη τοῦ κόσμου ἕνα γύρο του, ὁ δρόμος εἶχε μπλοκαριστεῖ ἀπ' ὅλες τίς μεριές, ἢ κίνηση τῶν τροχοφόρων εἶχε σταματήσει. Κι αὐτὸ ἦταν πού ἀνάγκασε ἕναν ἀστυφύλακα, περαστικόν ἀπὸ κεῖ, νά σταθεῖ καί, χτυπώντας τον στὸν ὦμο, νά τοῦ φωνάξει:

— Ἐ, πατριώτη. Τί γίνετ' ἐδῶ πέρα;

— Αὐτὸ πού βλέπεις, κύριε ἀστυφύλακα. Μοιράζω τοὺς μπονομάδες μου, ἦταν ἢ ἀπάντηση τοῦ ἀσπρογένη γέροντα, πού τὴ συνόδεψε κιόλας μέ ἕνα καλοσυνάτο γέλιο, ἀληθινὰ γέλιο ἀγίου.

— Ἐχεις ἄδεια;

— Ἄδεια; Τί νά τὴν κάμω; Δέ μοῦ χρειάζεται. Γιατί, ὅπως βλέπεις, δέν τὰ πουλάω, τὰ χαρίζω τὰ δῶρα μου. Ἄλλωστε, τί Ἄι - Βασίλης θά ἤμουν ἂν τὰ πουλοῦσα;

— Τὰ πουλᾶς δέν τὰ πουλᾶς, πρέπει νά ἔχεις ἄδεια, ἐπέμεινε ὁ ἀστυφύλακας. Ὅλοι οἱ Ἄι - Βασίληδες, πού τριγυροῦν στοὺς δρόμους τέτοιες μέρες, πρέπει νά ἔχουν ἄδεια τῆς Ἀστυνομίας. Μὲ καταλαβαίνεις;

— Μὰ ἐγὼ δέν εἶμαι ἀπὸ κείνους τοὺς Ἄι - Βασίληδες πού ξέρεις, ἐπέμεινε ὁ ἀσπρομάλλης γέροντας. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀληθινός Ἄι - Βασίλης.

Ὁ ἀστυφύλακας τὸν κοίταξε ἀπορημένος. Μὲ τρελό θά εἶχε, σίγουρα νά κάμει. Ἐκτός ἂν — ἀπὸ τὸ μυαλό του πέρασε μιά πονηρὴ σκέψη — τὰ εἶχε κλέψει ὅλα ἐκεῖνα τὰ δῶρα ἀπὸ κανένα

κατάστημα καί τώρα εἶχε βγεῖ στό δρόμο γιά νά τὰ πουλήσει μισοτιμῆς. Μά, πάλι, τί σοὶ κλέφτης μπεροῦσε νά ἦταν, ἀφοῦ δέν πουλοῦσε, ἀλλὰ χάριζε τὰ παιχνίδια, πού εἶχε στήν κόφα του; Μᾶλλον τρελός θά ἔπρεπε νά εἶναι, πού τὸ εἶχε σκάσει ἀπὸ καμιὰ κλινική καί, θαρρώντας πῶς εἶναι ὁ... Ἄι - Βασίλης, εἶχε ντυθεῖ τὴ ρόμπα καί τὴ σκούφια πού φορᾶνε τέτοιες μέρες οἱ «Ἄι - Βασίληδες». Καί μέ ἀπότομο ὕφος τοῦ πέταξε:

— Δῶσε μου γρήγορα τὴν ταυτότητά σου.

— Ταυτότητα; ἔκαμε μέ ἕνα καλόβολο καί μακάριο, πάλι, γέλιο ὁ ἄλλος. Ποῦ νά τὴ βρῶ; Δέν ἔχουν ταυτότητες ἐκεῖ πάνω...

Κι ἔδειξε μέ τὸ χέρι του — ἕνα παχουλὸ, ἄσπρο χέρι, καθόλου ρυτιδιασμένο, ὀλότελα νεανικό — ψηλά κατὰ τὸν οὐρανό.

Τώρα τὸν ἀστυφύλακα τὸν πιάσανε τὰ δαιμόνια του. Κι ἀρπάζοντας τὸ γέρο μέ τ' ἄσπρα γένια ἀπὸ τὸ μπράτσο, ἄρχισε νά τὸν τραβολογᾶει:

— Ἐμπρός, πᾶμε στό τμήμα! τοῦ φώναξε ὅσο πιὸ ἄγρια μπεροῦσε.

Μά ὁ κόσμος πού τοὺς περιστοιχίζε ἔκαμε κλοιὸ γύρω τους, κόβοντάς τους τὸ δρόμο. Καί τότε ὁ ἀστυφύλακας ἄρχισε νά σπρώχνει τὸν παράξενο ἐκείνον Ἄι - Βασίλη, πασκίζοντας νά σπάσει τὸν κλοιό. Εὐτυχῶς πού ἐκείνη τὴν ὥρα εἶδε ἕναν ἀστυφύλακα ἀπὸ ἄλλο τμήμα, πού ἔτυχε νά περνᾶει ἀπὸ κεῖ:

— Συνάδελφε, τοῦ φώναξε, ἔλα, σέ παρακαλῶ, νά μέ βοηθήσεις νά πᾶμε τοῦτον τόν... Ἄι - Βασίλη — καί τόνισε περιπαιχτικά τὴν τελευταία του λέξη — στό τμήμα.

Μὲ χίλια βάσανα, ἄνοιξαν κι αἱ δυὸ τους δρόμο ἀνάμεσα ἀπὸ τὸν κόσμο. Τὸ καλὸ ἦταν, πού ὁ περιέργος ἐκείνος γέροντας δέν τοὺς ἔφερε τὴν παραμικρὴ ἀντίσταση. Τὸ μόνο πού τοὺς ζήτησε, ἦταν νά τὸν ἀφήσουν νά ζαλωθεῖ τὴν κόφα του. Ἰκὶ ἀνάμεσα στοὺς δυὸ ἀστυφύλακες τώρα, ἀφέθηκε νά ὀδηγηθεῖ ἐκεῖ ὅπου τὸν πήγαιναν. Τὸ συναθροισμένο πλῆθος ἔδειξε διάθεση νά τοὺς ἀκολουθήσει. Μά οἱ ἀστυφύλακες ἔβαλαν τίς φωνές κι ὁ κόσμος, φοβισμένος, ἄρχισε νά σκορπᾶει. Μονάχα μερικοὶ περιέργοι τοὺς ἀκολούθησαν ἀπὸ μακριά.

— Σᾶς ἔφερα τὸν... Ἄι - Βασίλη!

Ἐκαμε θριαμβευτικά ὁ πρῶτος ἀστυφύλακας, εἰσερχόμενος στό γραφεῖο τοῦ ἀξιωματικοῦ ὑπηρεσίας τοῦ συνοικιακοῦ ἀστυνομικοῦ τμήματος. Καί σπρώχνοντας κάπως ἀπότομα τὸ γέροντα μέ

τήν κόκκινη ρόμπα καί τ' ἄσπρα γένια, ἔκλεισε, μόλις μπήκαν κι οἱ τρεῖς τους, πίσω τους τήν πόρτα.

— Παιόν Ἄι - Βασίλη;

Εἶπε παραξενεμένος ὁ ἀξιωματικός ὑπηρεσίας, καθὼς ἀνασήκωνε τὰ μάτια του ἀπὸ κάποιαν ἀναφορὰ πού διάβαζε κείνη τήν ὥρα.

Καί, βλέποντας τὸν ἄνθρωπο πού εἶχε ὀδηγήσει ὡς τὸ γραφεῖο του ὁ ἀστυφύλακας, ἀπόμεινε. Τί ὄμορφος, ἀλήθεια, γέρος! Ψηλός, πανύψηλος, ὄμορφος καί κοτσονάτος, πεντακάθαρος ἀπὸ τήν κορφή ὡς τὰ νύχια. Δὲν ἔμοιαζε μὲ τοὺς κακομοιριασμένους ἐκείνους «Ἄι - Βασίληδες», πού ρίχνουν ἀπάνω τους μιὰ λερὴ κόκκινη ρόμπα καί, κολλώντας στὰ μοῦτρα τους κάτι κιτρινωμένα γένια καί μουστάκια, σοῦ παρασταίνουν τὸν Καισαρείτη Ἅγιο, γιὰ νὰ μαζεύουν φραγκοδίφραγκα ἀπὸ τοὺς περαστικούς. Ὁ γέρος, πού εἶχε μπροστά του, ἔμοιαζε μὲ ἀληθινὸν ἅγιο — λές κι ἦταν ὁ ἴδιος ὁ Ἄι - Βασίλης. Σύγκαιρα, πῆρε τὸ μάτι του καί τὸν ἄλλον ἀστυφύλακα:

— Ἐσύ, πὼς βρέθηκες ἐδῶ; τὸν ρώτησε.

— Νά, ἔτυχε νὰ περνᾶω καί μὲ φώναξε ὁ συνάδελφος νὰ τὸν βοηθήσω, νὰ φέρουμε ἐδῶ τοῦτον τόν... Ἄι - Βασίλη.

— Γιατί; Δὲν ἤθελε — κι ἔδειξε τὸν ἀσπρομάλλη γέροντα — νὰ σὲ ἀκολουθήσει; Ἐφερε μήπως ἀντίσταση; Ξαναρώτησε τὸν ἀστυφύλακα τοῦ δικοῦ του τμήματος.

Ἐκείνος ἄρχισε νὰ τὰ μασάει. "Ὁχι, ὁ Ἄι - Βασίλης» δὲν τοῦ εἶχε φέρεи καμιάν ἀντίσταση. Τὸν εἶχε πρόθυμα ἀκολουθήσει, ἀλλὰ χρειάστηκε τὴ συνδρομὴ τοῦ συναδέλφου του, γιατί ὁ κόσμος πού εἶχε συναχτεῖ στὸ δρόμο, δὲν τοὺς ἄφηνε νὰ προχωρήσουν. Καί βάλθηκε νὰ ἐξιστορήσει γρήγορα γρήγορα στὸν ἀνώτερό του τὸ παράξενο ἐκεῖνο περιστατικό:

— Ἐπιμένει πὼς εἶναι ὁ ἀληθινὸς Ἄι - Βασίλης, ἔκαμε τελειώνοντας τήν ἀναφορὰ του καί κλείνοντας μὲ σημασία τὸ μάτι στὸν ἀξιωματικὸ ὑπηρεσίας. Καί, ἐπιπλέον, δὲν ἔχει μαζί του ταυτότητα.

— Δὲν ἔχεις ταυτότητα; ρώτησε τήν ἴδια στιγμή τὸν ἀσπρομάλλη γέροντα ὁ βαθμοφόρος ἀστυνομικός. (Ἀμέσως, ὅμως, μετανιώνοντας, γιατί εἶχε μιλήσει στὸν ἐνικὸ σὲ ἕναν τόσο σεβάσμιο γέροντα, βιάστηκε νὰ τὸν ξαναρωτήσῃ): Δὲν... δὲν ἔχετε ταυτότητα;

— Ἐξήγησα στὸν κύριο — κι ἔδειξε τὸν ἀστυφύλακα — τοῦ ἀπάντησε ὁ γέρος μὲ τήν κόκκινη ρόμπα καί τ' ἄσπρα γένια — πὼς ἐκεῖ πάνω — κι ἔδειξε κατὰ τὸ ταβάνι, σὰν νὰ ἔδειχνε κατὰ τὸν οὐρανὸ — δὲν ἔχουμε ταυτότητες. Τί νὰ τίς κάνουμε ἐκεῖ τίς ταυτότητες; Δὲ μᾶς χρειάζονται...

Ὁ ἀξιωματικὸς ὑπηρεσίας τὸν ἄκουγε παραξενεμένος. Λές νὰ μιλοῦσε μὲ τρελόν; Κι ὅμως, θὰ ἔπαιρνε ὄρκο πὼς εἶχε νὰ κάμει μὲ ἄνθρωπο πού τὰ εἶχε τετρακόσια! Ἦταν ἀδύνατο νὰ εἶχε μπροστά του ἕναν τρελό. Ἐναν τόσο ἡσυχὸ τρελό...

— Ὡστε ἐπιμένεις... ἐπιμένετε πὼς εἶσατε ὁ Ἄι - Βασίλης;

— Τὸ ἐξήγησα ἀπὸ τήν πρώτη στιγμή στὸν κύριο, ἀλλὰ δὲ θέλησε νὰ μὲ πιστέψει.

Ἀκολούθησε μιὰ μικρὴ σιωπὴ. Ὁ ἀξιωματικὸς ὑπηρεσίας, καθισμένος πάντοτε στὸ γραφεῖο του, οἱ δυὸ ἀστυφύλακες ὄρθιοι μπροστά του κι ἀνάμεσά τους ὁ σεβάσμιος γέροντας, πού μπορεῖσε νὰ ἦταν καί παππούς τους στὰ χρόνια. Ἄσε πού δὲν εἶχε τήν ὄψη ἀπατεώνα. Στενοχωρέθηκε κιόλας ὁ ἀστυνομικός, πού τὸν κρατοῦσε τόσο ὥρα ὄρθιο.

— Γιὰ κάθισε... καθίστε, παρακαλῶ... τοῦ εἶπε στὸ τέλος, δείχνοντάς του μιὰν ἄδεια καρέκλα δίπλα του.

Ὁ ἀσπρομάλλη γέροντας, ἀφοῦ ξεζαλώθηκε μὲ ἀργές κινήσεις τήν κόφα πού εἶχε στίς πλάτες του, τήν ἀκούμπησε κάπου κι ὕστερα κάθισε, μὲ ὄση περισσότερὴ ἄνεση γινόταν.

— Ὡρα εἶναι νὰ τοῦ παραγγείλουμε καί... καφεδάκι, μευρμαύρισε μὲς ἀπὸ τὰ δόντια του ὁ ἀστυφύλακας τοῦ τμήματος.

Μὰ δὲν τὸν ἄκουσε κανένας — ὁ «Ἄι - Βασίλης» μονάχα κρυφογέλασε κάτω ἀπ' τὰ μουστάκια του.

— Καί λέτε πὼς ἔρχεστε ἀπὸ τήν Καισάρεια; Ξαναρώτησε τώρα ὁ ἀξιωματικὸς ὑπηρεσίας.

— Ἀκριβῶς, ἀπὸ κεῖ. Γιὰ νὰ μοιράσω τοὺς μπενανάδες μου στὰ παιδιά. Ὅπως κάθε χρόνο...

— Καί πὼς δὲν ἔτυχε νὰ σᾶς δοῦμε ἄλλη φορὰ;

Χαμογέλασε ὁ σεβάσμιος γέροντας, ἀλλὰ εἶχε ἔτσιμη τήν ἀπάντηση πού θὰ ἔδινε:

— Ἄλλετε, ἄρχισε νὰ ἐξηγεῖ, συνήθιζα νὰ κατεβαίνω στὰ σπίτια ἀπὸ τίς καμινάδες τῶν τζακιῶν. Μὰ τώρα, ὅλα τὰ σπίτια ἔχουν σόμπες ἠλεκτρικῆς ἢ πετρελαίου καί οἱ πολυκατοικίες καλοριφέρ. Καί δὲν εἶμαι, ὅπως βλέπετε, κι... ἀδυνατεύλης, γιὰ νὰ μπορῶ νὰ περνᾶω ἀνάμεσα ἀπὸ μπουριά κι ἀπὸ σωλῆνες!

Καί γέλασε, σύγκαιρα, ἕνα ἡχερὸ καί πλούσιο γέλιο, πού ἔκαμε τὴ μακριὰ του γενειάδα νὰ χορηπηδήσει ἀπάνω στὸ πλατὺ του στήθος.

Τὰ μάτια τοῦ ἀξιωματικοῦ ὑπηρεσίας πῆγαν καί καρφώθηκαν τήν ἴδια στιγμή πάνω σ' ἐκεῖνα τὰ γένια. Εἶχε τὸ γούστο νὰ ἦταν ἀληθινά! Ἐκαμε νόημα στὸν ἀστυφύλακα νὰ τὸν πλησιάσει, κάτι τοῦ εἶπε σ' αὐτί.

— Ὁχι, παράλεια νὰ τὸ ἐξακριβῶσω, δικαιολογήθηκε ὁ ἀστυφύλακας, μὰ τόσο ψιθυριστά, πού ἦταν τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατο νὰ τὸν εἶχε ἀκούσει ὁ γέρος μὲ τ' ἄσπρα γένια. Καθὼς, ὅμως, ἔκανε νὰ τὸν πλησιάσει, ἐκεῖνος, λές κι εἶχε διαβάσει τὴ σκέψη τοῦ ἀξιωματικοῦ ὑπηρεσίας, τὸν πρόλαβε. Καί, χαϊδεύοντας, τραβώντας μᾶλλον, τὴ μακριὰ του γενειάδα:

— Μπορεῖτε νὰ τὰ τραβήξετε ὅσο θέλετε τὰ γένια μου, ἔκαμε χαμογελώντας. Τὸ ἴδιο καί τὰ μουστάκια μου. Εἶν' ἀληθινά, δὲν εἶναι ψεύτικα. Σὰν αὐτὰ πού κολλοῦν οἱ ψεύτικοι Ἄι - Βασίληδες...

Ὁ ἀξιωματικὸς ὑπηρεσίας ἀναπήδησε στὸ κά-

θισμά του. Για κοίτα, ό γέροντας είχε διαβάσει ολοκάθαρα τή σκέψη του! Καί τότε εκείνος, χαϊδεύοντας όλοένα τή γενειάδα του, Ξαναμίλησε:

— Ναί, ναί, καί γένια άληθινά έχω κι ό άληθινός 'Αι - Βασίλης είμαι, αυτός πού έχετε κοντά σας. Μή σās κάνει έντύπωση, κύριε άστυνομικέ. Έγώ είμαι ό 'Αι-Βασίλης από τήν Καισάρεια, πού λέν. Θα με γνωρίζετε, βέβαια, κι έσείς από τόν καιρό πού ήσασταν παιδί. "Όπως καί τά παιδιά όλου του κόσμου. Καί θα μπορούσα νά γυρνάω άθέατος στους δρόμους, όπως πάντα... Μά, νά, τόν τελευταίο καιρό, σάν ν' άρχισαν, άκόμα καί τά παιδιά, νά μέ... Ξεγράφουν άπ' τά κατάστιχά τους. Έχει Ξεστρατίσει, βλέπετε, τόσο πολύ ό κόσμος στην εποχή πού ζοῦμε... πού ζείτε, ήθελα νά πώ. Γι' αυτό καί φέτος — πώς μου ήρθε... — θέλησα νά κάμω πιό αισθητή τήν παρουσία μου. Νά Ξαναζεστάνω τό θρύλο μου, πού είχε άρχίσει νά παγώνει. "Αν έφερνα αντίσταση σ' έτούτα έδω τά καλά παιδιά — κι έδειξε τους δυό άστυφύλακες, πού είχαν άρχίσει νά τόν κοιτάζουν κι αυτοί σάν παράξενο, υπερφυσικό πλάσμα — δέ θα με βλέπατε τώρα μπροστά σας. Ούτε καί θα μιλούσαμε σάν δυό καλοί φίλοι. Θα μπορούσα νά έξαφανιστώ, νά χαθώ μέσ' από τά χέρια τους. Μά είδατε πώς δέν τό 'θελα. Ήταν, όπως καταλαβαίνετε, Ζήτημα... — πώς νά τό πώ: — γοήτρου για μένα. Μήπως καί τώρα δέ θα μπορούσα νά φύγω, αν ήθελα, από δω μέσα;

Και βλέποντας τόν άξιωματικό ύπηρεσίας καί τους δυό άστυφύλακες νά καρφώνουν ανήσυχoi τά μάτια τους στην κλειστή πόρτα του γραφείου — ό άστυφύλακας, μάλιστα, του τμήματος έκαμε μηχανικά δυό βήματα πρós τά πίσω, για νά βρεθεί πιό κοντά της — πρόσθεσε τήν ίδια στιγμή:

— Δέν έχει σημασία, πού είναι κλειστή ή πόρτα. Άλίμονο, αν ένας 'Αι - Βασίλης δέν είχε τή δύναμη νά κάνει τ' άδύνατα δυνατά! Άλλά, δέ θα χρειαστεί νά τήν παραβιάσω τήν πόρτα. Θα μου επιτρέψετε νά τήν άνοιξω μόνος μου, όταν θα είναι νά φύγω.

Μιλώντας, άνασηκώθηκε από τήν καρέκλα του — μηχανικά, άνασηκώθηκε καί ό άξιωματικός ύπηρεσίας από τή δικιά του. Καί, σύγκαιρα, ή κοψιά του ψηλού γέροντα με τήν κόκκινη ρόμπα πήγε καί γέμισε όλόκληρο τό χώρο του άστυνομικού γραφείου. Οι δυό άστυφύλακες παραμέρισαν θορυβημένοι! Καί ό «'Αι - Βασίλης» συνέχισε:

— Αυτό ήταν πού γύρευα νά πετύχω: νά Ξαναζεσταθούν οι καρδιές μικρών καί μεγάλων από τή μαγεία του 'Αι - Βασίλη, πού είχε τόσο πολύ άδυνατίσει τόν τελευταίο αυτό καιρό. "Α, είναι τόσο όμορφα νά πιστεύει κανείς, παιδιά μου!... Τά μυαλά μας — τά μυαλά σας ήθελα νά πώ — έχουν τόσο θαμπώσει καί θολώσει από τά μυστήρια του Διαστήματος πού μας περιβάλλει, έχουν πελαγώσει από πυραύλους καί διαστημόπλοια, οι καρδιές μας πήγαν κι άδειασαν όλότελα από άγάπη καί καλοσύνη. "Αχ, αυτές οι καρδιές! Άπό ανθρώπινες πού ήταν, κοντεύουν νά καταντήσουν φτωχά μηχανάκια, πού δουλεύουν με... μπατα-

ρίες. "Ας τις Ξαναζεστάνουμε όσο μπορούμε. Για νά Ξαναβρούν τους παλιούς, ζεστούς ανθρώπινους χτύπους τους...

Οί άλλοι τόν άκουγαν σάν... μαγεμένοι. Λές καί μιá άδιόρατη νεφέλη περίχυνε από παντού τό χώρο του άστυνομικού εκείνου γραφείου, κι έτσι δέν επέτρεπε νά σκεφτούν λογικά, έδινε τήν ευκαιρία μονάχα στην καρδιά νά Ξαναβρεί τους άποξεχασμένους ζεστούς χτύπους της. Έκείνος ό παράξενος γέροντας με τήν κόκκινη ρόμπα, τόν κόκκινο σκουφο καί τά κάτασπρα μαλλιά καί γένια, τους είχε επιβληθεί, σε τέτοιο σημείο, πού δέν τους άφηνε νά σκεφτούν, πώς ό άνθρωπος αυτός πού είχαν μπροστά τους μπορούσε καί νά... μην ήταν ό άληθινός 'Αι - Βασίλης...

— Καί τώρα, θα μου επιτρέψετε νά πηγαίνω, Ξανακτύστηκε ή γλυκιά καί μελωδική φωνή του ψηλού εκείνου γέροντα. Άλλά, με συγχωρείτε, κάτι ξεχάσα. Έχετε παιδιά, κύριε άστυνόμe, έτσι δέν είναι;

— Ναί... ένα αγοράκι...

—... κι ένα κοριτσάκι, διάστηκε νά τόν συμπληρώσει ό γέροντας. Μπράβο, νά σās ζήσουν. Θα μου επιτρέψετε, λοιπόν, νά τους προσφέρω κάτι από τήν κόφα μου.

Μιλώντας, έσκυψε κατακεί όπου τήν είχε άκουμπήσει. Κι άνάσυρε από μέσα μιάν όμορφη κύκλα κι ένα χεριτωμένο άρκουδάκι. Τά άκούμπησε καί τά δυό πάνω στό γραφείο του άστυνομικού.

— Νά τους πείτε πώς τους τά έφερε ό 'Αι - Βασίλης από τήν Καισάρεια, πρόσθεσε, χαμογελώντας μ' εκείνο τό πρós καί καλόβολο χαμόγελό του.

Και, σκύβοντας για δεύτερη φορά πάνω από τήν κόφα του, άνάσυρε από τό βάθος της μιá μπάλα ποδοσφαίρου κι ένα ταμποῦρλο. Τά έδωσε, από ένα στον καθένα, στους δυό άστυφύλακες, πού δέν τολμούσαν, ώστόσο, ν' απλώσουν τά χέρια τους για νά τά πάρουν.

— Πάρ' τε τα, γιατί δέν τά παίρνετε; τους έκαμε εκείνος καλοσυνάτα. Μπορεί νά μην έχετε άκόμα παιδιά, έχετε, όμως, σίγουρα, μικρότερα άδερφάκια. Εά τους δώσετε τόση χαρά!... "Α, είναι τόσο όμορφο νά δίνεις στους άλλους τή χαρά, παιδιά μου!..

"Υστερα, συνέχεια, με άργες πάντοτε κινήσεις, σήκωσε τήν κόφα από χάμω, τή Ζαλώθηκε γρήγορα γρήγορα στις πλάτες του καί τράβηξε κατá τήν πόρτα. Κανένας από τους τρεις άστυνομικούς δέ σκέφτηκε νά τόν έμπεδίσει. Τήν άνοιξε ό ψηλός ό γέροντας καί, πριν βγει, τους πέταξε τό στερνό του λόγο:

— Εύτυχισμένος ό καινούριος χρόνος! Καί νά μη με ξεχνάτε, παιδιά μου. Νά θυμάστε πάντα τόν 'Αι - Βασίλη...

Χρειάστηκε νά περάσουν άρκετά λεπτά της ώρας, ώσπου νά συνεφέρουν οι τρεις άστυνομικοί. Πρώτος μίλησε ό άξιωματικός της ύπηρεσίας.

— Μυστήρια πράγματα! έκαμε μονολογώντας. Καί, γυρνώντας πρós τους άλλους δυό: Τί

κάθεστε και με κοιτάτε σαν χαζοί; τους φώναξε. Τρεχάτε να δείτε καταποῦ πήγε αυτός ο άνθρωπος.

— Και να σας τον ξαναφέρουμε εδώ, όταν τον βρούμε;

— Μά και βέβαια... ή, μάλλον, όχι. Μόνο να δείτε καταποῦ τράβηξε.

Παράδερνε ανάμεσα στην αμφιβολία και την πίστη, ο καημένος... Κι όταν οι δυο αστυφύλακες έφυγαν τρέχοντας από το γραφείο του, κάρφωσε για ώρα πολλή τα μάτια του στην άδεια καρέκλα δίπλα του. Η μαγεία που πλημμύριζε ως πριν λίγο το γραφείο του, έμοιαζε να έχει τώρα διαλυθεί. Κι όμως, απόμεναν ακόμα αρκετά μόρια της σκόρπια εδώ κι εκεί. Ο ώριμος εκείνος άντρας σαν να είχε ξαναγίνει άξαφνα παιδί. Το παιδί, που είχε ζήσει τα πρώτα του χρόνια με το όραμα του Άι - Βασίλη, μα που ποτέ του δεν είχε αξιωθεί να τον γνωρίσει. Είχε περάσει στην ώριμη ηλικία με τόσο τραυματισμένη την όμορφη παιδιάτικη ευαισθησία του. Κι η καρδιά του χτυ-

πούσε τώρα τόσο παράξενα — μα τόσο παράξενα...

Όταν σέ λίγο γύρισε ο αστυφύλακας του δικού του τμήματος, τον βρήκε να κάθεται στο γραφείο του, κρατώντας το κεφάλι του και με τα δυο του χέρια.

— Πουθενά Άι - Βασίλης, βιάστηκε να του πει, λαχανιασμένος ακόμα από την τρεχάλα, ο ύφιστάμενός του. Λές κι έγινε καπνός και χάθηκε. Τον κατάπια ή γη ή... πέταξε στον ουρανό! Βρήκα στην πλατεία έναν άλλον, ψεύτικον αυτόν, Άι - Βασίλη, με κόκκινη ρόμπα κι άσπρα γένια. Μιά ρόμπα γεμάτη λίγδα και κάτι γένια κιτρινωμένα. Του γύρεψα την άδειά του και μου την έδειξε. Για να πειστώ, του τράβηξα και τα γένια, μα λίγο έλειψε να μου μείνουν στα χέρια. Τον ρώτησα κιόλας, μήπως είχε δει πουθενά κανέναν άλλον Άι - Βασίλη. Και μου είπε πως τον είχε δει... Πέρασε, λέει, σαν σίφουνας από μπροστά του. Και πριν καλά καλά τον δει, χάθηκε, εξαφανίστηκε. Μυστήρια πράγματα, όπως λέτε κι εσείς, κύριε ύπαστυνόμε...

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΕΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ

Έχει ο χειμώνας τις δικές του όμορφιές και χαρές εδώ στη Γορτυνία. Όσοι μείναμε και κατοικούμε τ' άγια χώματά της περνάμε πάντα το χειμώνα μ' ένα ιδιαίτερο αίσθημα αγάπης γι' αυτόν. Μεγάλες οι νύχτες και ή κουβέντα στο χειμωνιάτικο του σπιτιού κοντά στη φωτιά, τραβάει μέχρις άργα τα μεσάνυχτα. Ο πατέρας έχει γυρίσει από την ξενιτειά και το σπιτικό γεμίζει χαρά και κέφι. Έξω ή βροχή πέφτει αδιάκοπα και τα «σταλάκια» από τα κεραμίδια κτυπούν μονότονα τις πέτρες, τις ταρατσες, τα λεβέτια που μαζεύουν το «θεόνερο». Τα ρέματα βουίζουν κατεβασμένα με θολά νερά και οι καταχνιές περνοδιαβαίνουν άθόρυβα τις πλαγιές των Γορτυνιακών βουνών, ανηφορίζουν στις κορυφές και αγκαλιάζονται με τα σύννεφα στον ουρανό. Νοτίζει ο άερας και μοσκοβολάει το χύμα χειμωνιά. Ακράτητοι οι ρέχτες τ' ουρανού πολεμούν με πείσμα να «κατακιάσουν» τη φλόγα στα

σωθικά της γης. Χειμώνας στη Γορτυνία θα πη πόλεμος μ' αστροπελέκια, με βουή, με καπνούς που ανεβαίνουν απ' τα φουγάρα των σπιτιών γιγαντομαχία με τις άορατες υπερδυνάμεις της φύσεως, για ν' αναγκάσουν τη γη να φέρη γρήγορα της Άνοιξης το χαμογέλιο. Ζυμώνονται οι σπόροι με το χύμα, αναμερίζουν οι πέτρες και πετιέται νεογέννητο το χορτάρι στα λειβάδια και στα πλάγια για τα «ζωντανά». Τρέχουν κουδουνίζοντας ελαφιασμένα από τη νεροποντή τα γιδοπρόβατα στα ριζοσπήλια κι' ό τσοπάνης με τη κλίτσα κουκουλώνεται βαθειά «στη χοντριή την κάπα του».

Κι' όταν πέση το χιόνι στη Γορτυνία, τότε είναι ή γιορτή του χειμώνα. Κάτασπρα τα καταρράχια, τα βουνά, τα δένδρα, τα γιοφύρια, τα χωράφια, οι χαμωκέλλες, τα κοιτρώνια, τα χωριά. Ο ουρανός γίνεται ένα με τη γη κι' οι δρόμοι στρώ-

νονται με βαμπάκια για να περάση, ο αφέντης ο χειμώνας, ο δυνατός γιός του χρόνου. Γεμίζουν οι σταλαγμίτες οι βραχοσπηλιές και γίνονται αποθήκες με κρυστάλλινο όπλιση οι χαραμάδες στα λιθάρια και στα θράχια. Μεριάνε αργότερα τα σύννεφα από ψηλά, γίνεται γαλάζια ή σκεπή του κόσμου και ξαναφαίνει τ' άστρο της ημέρας, το μεγάλο, ο άργοπάππος, στοῦ ουρανού το δρόμο, ο ήλιος, για να φωτίση και να λάμψουν μαγικές οι όμορφιές που έφερε στη γη μας, ο χειμώνας. Κι' εκείνος άσπρομάλης, γεμάτος νειάτα στην καρδιά, καμαρώνει τα έργα του, χαμογελάει στους ανθρώπους και τους χαρίζει δώρο την έλπίδα, για μια όμορφη Άνοιξη που θα πεταχτή με θηλυκότητα και χάρη κάτω από το άπαλό το χνώτο του χιονισού να πλημμυρίση με τις δικές της όμορφιές τα χώματα της λατρευτής μας Γορτυνίας.

Δ. Καρδαράκος

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Π ρ ό ς

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου Τροπαιατῶν
Ὁδὸς Κλεισθένους 7

Ἐ ν τ α ὐ θ α

Μὲ τὴν ἐπιστολὴν μου αὐτὴν ἐπιθυμῶ νὰ σὰς γνωρίσω τ' ἀκόλουθα ἐν σχέσει μὲ τὴν ὑποχρέωσιν τῶν κληρονόμων τοῦ Θεοδώρου Στασινοπούλου πρὸς περίφραξιν τῆς Κουκούλας.

Ὡς γνωστόν, ὁ ἀειμνήστos θεῖος μου Θεόδωρος Στασινόπουλος διὰ τῆς ἀπὸ 13 Δεκεμβρίου 1963 διαθήκης του, εἶχεν ἐγκαταστήσει κληρονόμον του τὸν πατέρα μου Ἀνδρέαν Στασινόπουλον. Μὲ τὴν αὐτὴν διαθήκην ὑποχρέωνε τὸν πατέρα μου ὅπως, μεθ' ἑτέρου κληρονόμου, περιφράξουν, δαπάναις των, τὴν Κουκούλα, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ περιουσίαν τοῦ Συλλόγου Τροπαιατῶν.

Ἀποδιώσαντος τοῦ πατρὸς μου μοναδικοὶ κληρονόμοι αὐτοῦ εἴμεθα ἐγὼ καὶ ἡ μητέρα μου. Ὡς κληρονόμοι τοῦ πατρὸς μου ἐλάβομεν τὴν κληρονομίαν καὶ δὴ τὸ μερίδιον τοῦ πατρὸς μου ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ Θεοῦ μου Θεοδώρου Στασινοπούλου μὲ ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις.

Τόσον ἐγὼ ὅσον καὶ ἡ μητέρα μου οὐδέποτε προεβάλλομεν ἀντίρρησην πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑποχρεώσεώς μας καὶ ἤδη σὰς δηλοῦμεν ὅτι ἀναγνωρίζομεν τὴν ὑποχρέωσιν μας διὰ τὴν περίφραξιν τῆς Κουκούλας καὶ ὅτι εἴμεθα ἔτοιμαί νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν ὑποχρέωσιν μας αὐτὴν διὰ τῆς καταβολῆς τῆς ἀναλογούσης εἰς ἡμᾶς μερίδος ἐκ τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν περίφραξιν δαπάνης.

Ἐπιθυμῶ προσέτι νὰ σὰς γνωρίσω ὅτι εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀνωτέρω ὑποχρεώσεώς μας δὲν προβαίνομεν μόνον ἐκ τοῦ λόγου ὅτι μᾶς τὸ ἐπιβάλλει ὁ νόμος, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἠθικοῦ καθήκοντος καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὴν μνήμην τοῦ μακαρίτου θεοῦ μου Θεοδώρου Στασινοπούλου.

Ἀφορμὴν πρὸς ἀποστολὴν τῆς ἐπιστολῆς μου αὐτῆς ἀπετέλεσαν τὰ ὅσα ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ γράφονται εἰς τὸ 2ον τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «ΤΑ ΤΡΟΠΑΙΑ» καὶ ἐκ τῶν ὁποίων δίδεται ἡ ἐντύπωσις ὅτι καὶ ἡμεῖς ἀρνούμεθα νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν ἀνωτέρω ὑποχρέωσιν μας.

Διὰ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς μου αὐτῆς ἔχω καὶ τὴν ἐντολὴν τῆς μητρὸς μου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10ῃ Δεκεμβρίου 1976

Νάνια Α. Στασινοπούλου

Π ρ ό ς

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον
τοῦ Συλλόγου Τροπαιατῶν
ὁδὸς Κλεισθένους 7

Ἐ ν τ α ὐ θ α

Ἀγαπητέ κύριε Πρόεδρε

Περίλυτος εἶναι ἡ ψυχὴ μου, διότι, μού ἔφυγαν ξαφνικά, ξαφνικά, δύο φίλτατοί μου. Οἱ, 1) ἀειμνήστos ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΗΝΙΑΔΗΣ καὶ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Β. ΠΑΝΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Σὰς ἀποστέλλω, δι' ἐνίσχυσιν τοῦ θαυμασίου περιοδικοῦ σας 5.000 δραχμᾶς, εἰς μνήμην, τῶν φιλότατων μου, ἀειμνήτων,

1) Γρηγορίου Β. Πανουτσόπουλου, ἀντὶ στεφάνου, δραχμᾶς 2.000.

2) Χρήστου Χηνιάδη, ἀντὶ στεφάνου δραχ. 1.000.

3) Ἰωάννου Β. Πανουτσόπουλου, ἀντὶ στεφάνου δραχ. 1.000.

4) Ἀνδρέα Γ. Στασινοπούλου, ἀντὶ στεφάνου, δραχ. 1000.

Σύνολον δραχμῶν 5.000.

Πράγματι, κεραυνοβολημένοι μείναμε, ὅλοι μας, στὸ ἄκουσμα, τοῦ ξαφνικοῦ, πρὸ ὀλίγου καιροῦ, θανάτου, τῶν λίαν ἐκλεκτῶν Τροπαιατῶν, Ἰωάννου Πανουτσόπουλου, Χρήστου Χηνιάδου καὶ Γρηγορίου Β. Πανουτσόπουλου.

Ὁ Ἰωάννης Πανουτσόπουλος, ἦτο λίαν ἐργατικός, εὐγενής καὶ λίαν ἀποδοτικός, εἰς τὸ διδασκαλικόν του ἔργον. Δὲν ἐπρόλαβε νὰ ζήσει ὀλίγον τὴν ζωὴν τοῦ συνταξιούχου.

Ὁ Γρηγόριος Β. Πανουτσόπουλος, τὸν ὁποῖον ἐξῆσα, ὡς τὸν περιγράφω, ἐν συντομίᾳ, κατὰ τὸν ἐπιτάφιον ἀποχαιρετιστήριον λόγον μου, εἰς τὴν τελευταίαν του κατοικίαν, τὰ ὠραία Τρόπαια, ἀνεχώρησε, διὰ τὴν αἰω-

νίαν ζωὴν, ξαφνικά, ξαφνικά, εὐθύς, ἀμέσως, ὡς ὑπεγράφη, τὸ διάταγμα, τῆς ἐπαξίας προαγωγῆς του, εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν, τοῦ Γενικοῦ (Διευθυντοῦ). Μειλίχιος καὶ γελαστός πάντοτε, εὐγενέστατος καὶ πραγματικὴ ἐκπαιδευτικὴ φυσιογνωμία, λίαν ἐργατικός, σεμνός, καλὸς φίλος καὶ ἄριστος οἰκογενειάρχης. Παρακαλῶ, ἐν θὰ ἔχη χῶρον, νὰ δημοσιευθῇ, ὁ ἀποχαιρετισμὸς του, εἰς τὸ τρίτον τεῦχος, προκειμένου νὰ μετριάσθῃ, ὁ πόνος καὶ ἡ λύπη μου.

Ὁ ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΗΝΙΑΔΗΣ, ὁ λεβεντόκορμος καὶ μεγαλόκαρδος αὐτὸς Τροπαιάτης, ἦτο φίλτατός μου, ὅστις ἐκτὸς τῶν ἄλλων, μὲ προσκαλοῦσεν, εἰς τὰς ἐκάστοτε συνεστιάσεις τῶν Τροπαιατῶν καὶ δὲν μὲ ἄφηγε ποτέ, μαζύ, μὲ τὸν κοινόν, φίλτατον, κ. Ἀθανάσιον Β. Πανουτσόπουλον, γ' ἀνοίγω, τὸ πορτοφόλι μου...

Συνεχίζεται, ὡς πρὸς ἐμέ, ἡ παλαιὰ φιλοξενία, τῶν εὐγενῶν Τροπαιατῶν, ὡς, ἡ δημοσιευθεῖσα, εἰς τὸ περιοδικόν σας, Β' τεῦχος, ἐπιστολὴ μου, πρὸς εὐγενέστατον φίλτατόν μου καὶ ἐξαίρετον Τροπαιάτην, κ. Ἀθανάσιον Β. Πανουτσόπουλον.

Πάρα πολὺ, μὲ συνεκίνησε, ἡ δωρεὰ, ἐξ στρεμμάτων, διὰ τὴν ἀνέγερσιν, διδακτηρίου εἰς τὰ Τρόπαια, ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Β. Πανουτσόπουλου, ἀρίστη, ἡ τοποθεσία, ὡς ἡ ἐπιτόπιος, κατ' ἐπανάληψιν, ἐπίσκεψίς μου ἐκεῖ. Ἐπίσης, μὲ συνεκίνησεν ἡ Διαθήκη, τοῦ ἐπίσης γνωστοῦ καὶ φίλου, ἀειμνήστου, Θεοδώρου Γ. Στασινοπούλου. Κάθε Τροπαιάτης, λίγα, πολὺ, πρέπει, γ' ἀφήσῃ ἀνεξίτηλον, τὸ ὄνομά του, εἰς τὴν γενέτειραν. Οἱ πολλοί, φτειάχνουν, τὸν ἕναν... Τὰ Τρόπαια, μὲ τὴν ὠραίαν των τοποθεσίαν καὶ τὸ ὑγιεινὸν καὶ θαυμάσιον κλῆμα των, πρέπει νὰ γίνῃ πραγματικόν, ἐλβετικόν καὶ σουηδικόν θέρετρον.

Ὁ ἀειμνήστos, ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, ὁ ἐξαίρετος αὐτὸς σιτιστῆς τοῦ Γ' Λόχου, τοῦ 11ου Συντάγματος Τριπόλεως, ἄφησεν ἐπεχὴν, κατὰ τὰ χρόνια 1926 - 1927. Οἱ λοχαγοί μας, τότε, Γρηγορίου Πιερᾶκος καὶ Πέττας, ὑπέγραψον, τὰ μισθοδοτικά, τοῦ ἀειμνήστου Ἀνδρέα, μὲ κλειστὰ τὰ μάτια. Τίμιος, ὑπερήφανος, ἀξιοπρεπής καὶ λίαν προσεκτικός, εἰς τὴν ἐν γένει συμπεριφορὰν του, ὅπως ἦτο καὶ ὁ ἐπίσης,
(συνέχεια στήν σελ. 30)

Ο ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ

Κατά τὸ ἄρθρον 22 τοῦ Καταστατικοῦ, ἡ Γενική Συνέλευσις συνέρχεται τακτικῶς ἀπαξ τοῦ ἔτους τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Καταστατικοῦ, ὁ Σύλλογος διοικεῖται ὑπὸ ἐννεαμελοῦς Διοικ. Συμβουλίου, ἐκλεγομένου, ἐκ τοῦ πίνακος τῶν ὑποψηφίων, ὑπὸ τῆς ἐτησίας Γενικῆς Συνελεύσεως, διὰ χρονικὸν διάστημα ἑνὸς ἔτους, ἀρχομένου τὴν 1ην Ἰανουαρίου καὶ λήγοντος τὴν 31ην Δεκεμβρίου.

Περὶ τῶν ὑποψηφιοτήτων προβλέπει τὸ ἄρθρον 10ον τοῦ Καταστατικοῦ, τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Πᾶν μέλος τοῦ Συλλόγου ἐπιθυμοῦν νὰ ἐκλεγῇ εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἢ τὴν Ἐξελεγκτικὴν Ἐπιτροπὴν ἢ εἰς ἕτερον ἀξίωμα ἀνατιθέμενον ὑπὸ τῆς Γεν. Συνελεύσεως, δεόν νὰ υποβάλῃ σχετικὴν ἐγγραφὸν δῆλωσιν εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον πρὸ τριῶν (3) ὥρῶν τουλάχιστον πρὸ τῆς ἐκλογῆς. Ὑπόδειξις ὑποψηφιότητος δύναται νὰ γίνῃ δι' ἐγγράφου προτάσεως πρὸς τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας ὑπὸ δύο τακτικῶν μελῶν ἐχόντων δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὴν Γεν. Συνέλευσιν ἑνὸς μόνον ὑποψηφίου δι' ἐκάστην κατηγορίαν ὑποψηφίων. Τὸ Διοικ. Συμβούλιον συνερχόμενον μετὰ τὴν κατάθεσιν τῶν δηλώσεων καὶ προτάσεων ὑποψηφιότητος ἐλέγχει ταύτας καὶ προβαίνει εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων, καταρτίζον καὶ τὰ σχετικὰ ψηφοδέλτια κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν. Ἡ προτίμησις τῶν ἐκλογέων σημειοῦται διὰ σταυροῦ, παραπλεύρως τοῦ ὀνόματος τοῦ προτιμωμένου».

Κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ Καταστατικοῦ, κατὰ τὴν ἐτησίαν τακτικὴν συνεδρίασιν τῆς Γεν. Συνελεύσεως τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου, ἐκλέγεται μετὰ τῶν ἀνακεκηρυγμένων ὑποψηφίων διὰ τὸ ἀξίωμα τοῦτο καὶ διὰ μυστικῆς διὰ ψηφοδελτίων ψηφοφορίας τριμελῆς ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ.

Μέλος τοῦ Συλλόγου ἐγγράφεται ὁ ἔχων συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ καταγόμενος ἐκ Τροπαίων ἢ τυγχάνων σύζυγος ἀτόμου, ἂν καὶ μὴ ὄντος τούτου μέλους τοῦ συλλόγου, καταγομένου ἐκ Τροπαίων (ἄρθρον 5ον).

Δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἔχουν ἅπαντα τὰ ταμειακῶς ἐν τάξει μέλη, δικαίωμα δὲ τοῦ ἐκλεγῆσθαι ἔχουν ἐκ τούτων τὰ συμπληρώσαντα τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των (ἄρθρον 8ον).

Αἱ ἀρχαιρεσίαι διὰ τὴν ἐκλογὴν Διοικ. Συμβουλίου καὶ Ἐξελ. Ἐπιτροπῆς διενεργοῦνται παρὰ τριμελοῦς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐκλεγομένης ὑπὸ τῆς Γεν. Συνελεύσεως. Ἡ ψηφοφορία γίνεται μυστικὴ διὰ ψηφοδελτίων. Ἐκαστον τῶν ψηφίζοντων ἐκ τῶν μελῶν ἐκφράζει τὴν προτίμησιν του διὰ σταυροῦ προτιμήσεως παραπλεύρως τοῦ ὀνόματος τοῦ ὑποψηφίου, δυνάμενον νὰ θέσῃ μέχρις ἑννέα (9) σταυρῶν προτιμήσεως εἰς ὑποψηφίους διὰ τὸ Διοικ. Συμβούλιον καὶ τρεῖς (3) διὰ τὴν Ἐξελ. Ἐπιτροπὴν. Ἐὰν δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ ἐκτύπωσις ἐνιαίου ψηφοδελτίου, ἕκαστος ψηφίζων δύναται νὰ ἀναγράψῃ ἐπὶ διανεμομένου ὁμοιομόρφου χάρτου τοὺς ὑποψηφίους οὗς προτιμᾷ, θέτων παραπλεύρως τοῦ ὀνόματος αὐτῶν καὶ σταυρὸν προτιμήσεως κατὰ τὰ ἀνωτέρω. Ἐπιτυχόντες θεωροῦνται ἐκ τῶν ὑποψηφίων οἱ ἑννέα (9) πρῶτοι διὰ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ οἱ τρεῖς (3) πρῶτοι διὰ τὴν Ἐξελ. Ἐπιτροπὴν κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας, τῶν λοιπῶν παραμενοντῶν ὡς ἀναπληρωματικῶν δι' ἀμφοτέρα τὰ ὡς ἄνω ὄργανα (ἄρθρον 26ον).

Διὰ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ ρυθμίζονται τὰ τῶν ἀρχαιρεσιῶν. Τὸ Διοικ. Συμβούλιον προεκήρυξε τὰς ἀρχαιρεσίας διὰ τὴν 9.1.1977 ἀφ' ἑνὸς διότι δὲν ἀνεῦρεν κατάλληλον αἶθουσαν διὰ τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου καὶ ἀφ' ἑτέρου ἵνα ἐναρμονισθῇ μετὰ τῶν προηγουμένων ἀρχαιρεσιῶν αἵτινες ἔγιναν τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1976.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ
ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

“ΤΟ ΘΕΩΡΗΜΑ,,

ΜΑΡΙΑΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΥ

ΑΧΑΡΝΩΝ 78 & ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ 1
ΤΗΛ. 8 213 302

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ἡ ἐκδοση τοῦ περιοδικοῦ ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα ἐπιτεύγματα τοῦ Συλλόγου μας. Ἐπέτυχε τὴν ἐπικοινωνία καὶ τὴν ἐπαφή ἀνάμεσα σὲ ὅλους τοὺς Τροπαιάτες καὶ εἶναι ἓνας ἀποφασιστικὸς παράγοντας πραγματοποίησης τῶν σκοπῶν τοῦ Συλλόγου.

Κάνουμε τὴ διάπιση αὐτὴ μὲ βάση τὸ μέχρι τώρα μεγάλο ἐνδιαφέρον ποὺ ἔδειξαν ὅλοι οἱ συμπετριῶτες μας γιὰ τὸ περιοδικό. Ἐνδιαφέρον καὶ γιὰ τὸν πλουτισμὸ τῆς ὕλης τοῦ περιοδικοῦ καὶ γιὰ τὴν κάλυψη τῶν δαπανῶν ἐκδόσεώς του. Εἶναι χαρακτηριστικὲς οἱ ἀθρόες χρηματικὲς προσφορὲς ἀπὸ ὅλους καὶ μάλιστα ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ μέχρι τώρα ἦσαν ξεκομμένοι ἀπὸ τὸ Σύλλογο.

Ἡ γενικὴ αὐτὴ συμπαράσταση μᾶς δίνει περισσότερὴ δύναμη νὰ συνεχίσουμε τὸ ἔργο μας καὶ εἶναι βέβαιον ὅτι μὲ τὶς προϋποθέσεις αὐτὲς τὸ περιοδικὸ εἶναι πάντοτε μπροστά.

Δημοσιεύουμε ἤδη τὶς νέες προσφορὲς ποὺ πήραμε:

1. Μπουρούνης Γεώργιος	100	32. Βεργέτης Χρήστος (τοῦ Νώντα)	1000
2. Κουτσιάρης Ἰωάννης τοῦ Χαρ. (Ἄρη)	1000	33. Κλουκίνας Χρήστος (τοῦ Κούσια)	500
3. Χριστοδούλου Δημήτριος	100	34. Χέλης Τάκης (Ἄμπουλας)	300
4. Συριόπουλος Νικόλαος (Τυχεροῦ)	100	35. Κλουκίνας Γεώργιος (Κάλπος)	300
5. Νικητόπουλος Δημήτρ. (Ἄγγ. Φαναρά)	300	36. Κατσικερός Δημήτριος (Μπαρούνης)	100
6. Τσιατᾶς Ἰωάννης τοῦ Ἄγγ. (Σαμου- τόγιαννης)	500	37. Κατσικερός Εὐάγγελος (Μπαρούνης)	100
7. Καρβέλας Βασίλειος (Πρωτοδίκης)	500	38. Κλουκίνας Γεώργιος (Τρίγκας)	100
8. Κιντῆς Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου	1000	39. Κιντῆς Ἰωάννης (Κλαφές)	100
9. Σωτηρόπουλος Παναγιώτης τοῦ Βασ.	1000	40. Βούτας Ἀντώνιος	500
10. Μητροσόπουλος Γεώργιος	100	41. Κουλουρᾶς Ἀναστάσιος	100
11. Γεωργίου Γεώργιος τοῦ Διονυσίου	500	42. Πετρόπουλος Μαρίνης	100
12. Γιαννακόπουλος Παναγ. (Ντράλος)	2500	43. Τσιατᾶς Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου	100
13. Στοῦγιο Γεώργιος τοῦ Σταύρου	200	44. Κιντῆς Γεώργιος τοῦ Κων. (Ζούκας)	200
14. Ξύδης Κωνσταντῖνος	1000	45. Πάτσης Χρήστος τοῦ Γεωργίου	100
15. Σπηλιόπουλος Νικόλ. τοῦ Βασ. (Μπῆς)	1000	46. Συριόπουλος Νικόλαος τοῦ Γεωργίου	300
16. Μαθητικὴ Κοινότης 42ου Δ. Σχολείου Ἀθηνῶν	100	47. Σταθᾶς Γεώργιος τοῦ Ἀθανασίου	100
17. Μάλλιαρης Εὐάγγελος	150	48. Κιντῆς Κωνσταντῖνος (Ντόμος)	100
18. Στασινόπουλος Βασίλειος τοῦ Χαρ.	600		
19. Γιαννακόπουλος Κων)νος τοῦ Διαμαντῆ	200	●	
20. Σπηλιόπουλος Τηλέμαχος τοῦ Σπήλιου	500	Εἰς μνήμην Χρήστου Χηλιάδη:	
21. Κιντῆς Βασίλειος τοῦ Γεωργίου	500	1. Γεωργίου Βασίλειος τοῦ Κων. (γιατροῦ)	4000
22. Ἠλιοπούλου Κατίνα τοῦ Κων)νου (Νά- κου Χρόνη)	500	2. Γεωργακεπούλου Ἄννα	600
23. Σπηλιόπουλος Κων)νος τοῦ Ἰωάννου	200	●	
24. Παπανικολάου Ἰωάννα (ἐκ Λαγκαδίων φίλη τοῦ Συλλόγου)	500	Ἡ εἰκογένεια Γεωργίου Γιαννακοπούλου (Λούη) εἰς μνήμην τοῦ πατέρα τους Ἠλία Γιαννακοπού- λου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τους Κων)νου Γιαννακοπού- λου δρχ. 5000.	
25. Γάκης Νικόλαος (ἀπὸ τὰ Πετράλωνα φίλος τοῦ Συλλόγου)	100	●	
26. Ἀγροτικὴ Τράπεζα (ἀπὸ διαφημίσεις)	5000	Ἄντωνης Νικ. Συριόπουλος (Σιαρλῆ) εἰς μνή- μην τοῦ ἀλησμόνητου παιδιοῦ του ΝΙΚΟΥ καὶ τῆς νύφης του ΓΕΩΡΓΙΑΣ δρχ. 1000.	
27. Κιντῆς Παναγιώτης τοῦ Γεωργίου	1000	●	
28. Στασινόπουλος Κωνσταντῖνος	100	Ἄντωνης Νικ. Συριόπουλος (Σιαρλῆ) εἰς μνή- μην τοῦ ἀλησμόνητου παιδιοῦ του ΝΙΚΟΥ καὶ τῆς νύφης του ΓΕΩΡΓΙΑΣ δρχ. 1000.	
29. Παπακωνσταντῖνου Εὐάγγελος	150	●	
30. Κοκκινόπουλος Παναγιώτης (φίλος τοῦ Περιοδικοῦ)	200	Ἄντωνης Νικ. Συριόπουλος (Σιαρλῆ) εἰς μνή- μην τοῦ ἀλησμόνητου παιδιοῦ του ΝΙΚΟΥ καὶ τῆς νύφης του ΓΕΩΡΓΙΑΣ δρχ. 1000.	
31. Δαῆς Μαρίνης (τοῦ Νικ.) 2η δόση	1000	●	
		Ἡ Παναγιώτα Κίσκηλα (Ζούδη) εἰς μνήμην τῆς μητέρας της δρχ. 2000.	

ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ

(συνέχεια από σελ. 20)

σώμα του με αρκετό νερό και σαπούνη ή οινόπνευμα.

Έν συνεχεία μεταφέρατέ τον στο πλησιέστερο ιατρείο, κλινική ή νοσοκομείο.

Αν το κουτί γράφει επάνω το αντίδοτο, που συνήθως για τα γεωργικά φάρμακα είναι ένεσις άτροπίνης και υπάρχει, κάνετε την πριν τον μεταφέρετε.

Αμα είναι φάρμακο, άπορρυπαντικό κλπ. φροντίσατε να του προκαλέσετε έμετο με τα μέσα που συνήθως ξέρετε και έν συνεχεία μεταφορά στο ιατρείο ή καλλίτερα στο πλησιέστερο νοσοκομείο.

Φροντίζετε πάντα να παίρνετε μαζί σας το κουτί ή το μπουκαλάκι που είχε το φάρμακο ή την ουσία. Θα χρησιμεύση στο γιατρό για να βρή και την ποσότητα που έλαβε, αλλά κυρίως το αντίδοτο που θα του χορηγήση για να άποφύγη τον κίνδυνο της δηλητηρίασεως.

Εφ' όσον γνωρίζετε αυτά τα γενικά μέτρα θα συμβάλλετε θετικά εις την πρόληψιν των άτυχημάτων και δηλητηριάσεων.

Δ. ΧΙΩΤΗΣ
Παιδίατρος

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

(συνέχεια από σελ. 27)

έξαιρετος Τροπαιάτης, Αρχιμανδρίτης, Φιλάρετος Κουτσιούκος, όστις είχε προσληφθή, κατόπιν έπιλογής, ως γενικός άποθηκάριος, του Λόχου. Τή ύποδειξει και παρακλήσει, του λευεντόπαιδου τότε, Ανδρέα, με επέλεξε, το Σύνταγμα, δια την Στρ. Σχολήν Γυμναστικής των Αθηνών, από την όποιαν, άπεφοίτησα, με τον θαθμόν ΚΑΛΛΙΣΤΑ ΑΡΙΣΤΑ, τρίτος, κατά σειράν έπιτυχίας, μεταξύ 127 άξιωματικών και όπλιτών.

Παρετηρούντο, πολλά παρατράγουδα, μεταξύ των συτιστών. Ο Τροπαιάτης Ανδρέας Στασινόπουλος, ούδέποτε, κατεδέχθη, να ντροπιάση, τα χέρια του, την οίκογένειάν του, τα Τρόπαια, τον Έλληνικόν στρατόν και την Ελλάδα μας. Πάντοτε όπε-

ρήφανος και έξαιρετος, την συμπεριφοράν και το ήθος.

Οί έκτελεσται της Διαθήκης και όμεις, με το Κοινοτικόν Συμβούλιον Τροπαιών, και με την συδρομήν, των κ.κ. Βουλευτών του Νομού κλπ. πρέπει να έπισπεύσητε, την θεμελίωσιν και ανέγερσιν του νέου Διδακτηρίου.

Απαντες, πρέπει να σεβασθούν, την μνήμην και την επιθυμίαν, του δωρητοϋ, άειμνήστου ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ. Τόν μεγάλον αυτόν ευεργέτην, πρέπει να μιμηθοϋν και πολλοί άλλοι δυνάμενοι.

Με πολλήν αγάπην και εκτίμησιν
Γ. Κ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
Γενικός Γραμματεϋς

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΓΚΥΟ

(συνέχεια από την σελ. 9)

πρέπει να άποφεύγωνται.

Θα πρέπει έπίσης να άποφεύγη τους συνωτισμούς και ιδίως σε κλειστούς χώρους ως και έπισκέψεις σε περιβάλλον που υπάρχουν άσθεनेίς, και κυρίως όταν αυτοί είναι παιδιά (κίνδυνος νοσήσεως από μεταδοτικές άρρώστειες έρυθρά, ίλαρά, κλπ.).

Η τακτική κάθε μήνα και κατά τους δύο τελευταίους μήνες κάθε 15 ήμέρες έπισκεψις του Ιατροϋ ή της Μαίας είναι όπως δήποτε άπαραίτητος. Θα πρέπει να έρωτηθή ο γιατρός για κάθε φάρμακο που θα χρειασθή να πάρη ή έγκυος και να ενημερωθή άμέσως αν τυχόν κατά την διάρκεια της έγκυμοσύνης ή έγκυος παρατηρήσει αίμα, πόνο στην μέση ή στην κοιλιά, ύγρά, πυρετό, και πρήξιμο στα πόδια, τα χέρια ή τα μάτια.

Τελειώνοντας θα πρέπει να τονίσωμε ότι ή βασική προϋπόθεσις της

όμαλης εξέλιξεως της έγκυμοσύνης είναι ή ψυχική ήρεμία της έγκυου και ή άποφυγή συγκινήσεων.

ΜΠΟΥΡΟΥΝΗ ΟΛΥΜΠΙΑ
Πτυχιούχος Μαία

ΣΕ ΚΕΙΝΟΥΣ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

(συνέχεια από την σελ. 18)

κος, οι όποιοι ούδέποτε θα σε λησμονήσουν.

Μεγάλο το πλήγμα δια την οίκογένειάν σου και δι' όλους μας και περισσότερο άκόμη δια τον αγαπημένον μας θανάσην, που σε εκούνησε πρώτος εις την βρεφικήν κούνιαν, που σε έδοθήσεν να σπουδάσης εις τα Τρόπαια, την Δημητσάναν, τον Πύργον και τας Αθήνας. Πάντοτε σε είχε μαζί του και πάντοτε σε έφρόντιζε με το παραπάνω, σαν πραγματικός πατέρας σου και άληθινός άδελφός σου, μεγαλύτερος όλων σας.

Ολίγον προ του ξαφνικού θανάτου σου είχεν υπογραφή υπό του κ. Υπουργού της Παιδείας, ή έπαξια προαγωγή σου, ώστε να μη φύγησ πικραμένος και στενοχωρημένος.

Αντί στεφάνου, πεφιλημένε νεκρέ Γρηγόρη, θ' άποστείλω εις τον έν Αθήναις, λίαν δραστήριον Σύλλογον των Τροπαιατών, 2000 δραχ. ή και περισσοτέρας, αν παρσπῆ ανάγκη, με την θερμήν παράκλησιν να δημοσιεύση εις το ώραιον περιοδικόν του, την ύπηρεσιακήν, έθνικήν, άτομικήν και οίκογενειακήν σου βιογραφίαν, προς παραδειγματισμόν, των νεωτέρων και των ζώντων γενικώς.

Αιωνία σου ή μνήμη πεφιλημένε νεκρέ Γρηγόρη!

Αιωνία σου ή μνήμη!
Γ. Κ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΑΤΡΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

Διδ. Πανεμίου Βιέννης, τ. Αρχίατρος εις Δ. Βερολίνον
όδός HÖHENZOLLERNRING 32-34 — Τηλ. 230909

ΚΟΛΩΝΙΑ — ΓΕΡΜΑΝΙΑ Σ

Δέχεται Δευτέρα και Παρασκευή 9—11 και 16—18

ΓΟΡΤΥΝΙΑΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΝΕΟΣ ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Ο έκ Πελοπίου δικηγόρος κ. Γύφτουλας έτοποθετήθη Νομάρχης Ἀρκαδίας εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ μετατεθέντος κ. Λαμπρινάκου.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΕΩΝ ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ

Ἀγαπητοὶ πατριῶτες,
Σὰς κάνουμε γνωστὸ ὅτι ἰδρύθηκε μὲ ἔδρα τὴν Ἀθήνα Σύλλογος νέων τῆς ἐπαρχίας μας μὲ τὴν ἐπωνυμία «Μορφωτικὸς — Ἐκπολιτιστικὸς Σύλλογος Νέων Γορτυνίας».

Οἱ σκοποὶ τοῦ Συλλόγου μας εἶναι ἀπλοὶ καὶ ἐνδιαφέρουν ὅλους μας. Σκοπὸς μας εἶναι νὰ ἀγκαλιάσουμε καὶ νὰ βοηθήσουμε ὅλους τοὺς νέους τῆς ἐπαρχίας μας ποὺ ζοῦνε καὶ ἐργάζονται στὴν Ἀθήνα.

Νὰ γνωριστοῦμε μεταξύ μας καὶ νὰ μπορέσουμε μέσα ἀπὸ τὴ γνωριμία μας νὰ βοηθήσουμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον στὰ διάφορα προβλήματα του.

Νὰ μπορέσουμε μέσα ἀπὸ τὶς διάφορες μορφωτικὲς ἐκδηλώσεις ποὺ θὰ κάνουμε συλλογικὰ νὰ βοηθήσουμε τοὺς νέους τῆς ἐπαρχίας μας στὸ νὰ ἀποκτήσουμε μία μόρφωση ὅσο μποροῦμε μεγαλύτερη πάνω στοὺς διάφορους τομεῖς.

Ἐπίσης μποροῦμε μέσα ἀπὸ διάφορες διαλέξεις ἀπὸ εἰδικούς νὰ ἀποκτήσουμε καὶ γνώσεις ἐπιστημονικὲς πάνω σὲ θέματα ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρουν.

Σκοπὸς μας εἶναι νὰ κάνουμε πολιτιστικὲς ἐκδηλώσεις καὶ νὰ ἀγγίξουμε θέματα ποὺ μέχρι τώρα δὲν εἶχαμε τὴν δυνατότητα ὁ καθένας μόνος του νὰ γνωρίσῃ.

Ἐπίσης νὰ βοηθήσουμε ὅσο μποροῦμε καὶ στὸν μορφωτικὸ καὶ ἐκπολιτιστικὸ τομέα στὸ ἀνέβασμα τῆς ἐπαρχίας μας. Νὰ κάνουμε π. χ. βιβλιοθήκη ἢ νὰ προβάλλουμε ταινίες.

Ἀναφέρουμε τὰ παραπάνω ἐν-

δεικτικὰ. Στὴν Γενικὴ Συνέλευση τοῦ συλλόγου θὰ μπορέσουμε μέσα ἀπὸ ἐποικοδομητικὴ συζήτηση καὶ ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων νὰ καθορίσουμε καὶ ἄλλες πολλὲς ἐκδηλώσεις ποὺ μποροῦμε νὰ κάνουμε. Ἀλλὰ χρειαζόμαστε βοήθεια ἀπὸ ὄλους τοὺς Γορτυνίους στὸ πραχτικὸ καὶ στὸ πνευματικὸ τομέα.

Καλοῦμε ὄλους τοὺς πατριῶτες νὰ ἀνταποκριθοῦνε στὸ κάλεσμα τῆς νέας γενιᾶς τῆς ἐπαρχίας μας. Καὶ οἱ νέοι μὲν νὰ ἔρθουν μέσα στὸ σύλλογο καὶ μὲ τὸν ἐνθουσιασμό τους νὰ βοηθήσουν τὴν προσπάθειά μας. Οἱ μεγαλύτεροι δὲ νὰ παρακολουθοῦν ἀπὸ κοντὰ τὰ προβλήματα μας καὶ νὰ μᾶς δίνουν τὴν πολὺτιμη πείρα τους στὰ διάφορα προβλήματα μας.

Πιστεύοντας καὶ στὴ δική σας συμπαράσταση ξεκινᾶμε μὲ ἐνθουσιασμό τὴ προσπάθειά μας γιὰ νὰ καταφέρουμε ὅσα πι ὀπολλὰ μποροῦμε.

Εὐχαριστοῦμε ἐκ τῶν προτέρων

**Ἡ Προσωρινὴ
Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ**

ΒΑΧΛΙΑ

Ἡ ἔνωσις τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἀπανταχοῦ Βαχλαίων διοργανώνει τσάι, μὲ πλούσιο καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα, στὶς 9 Ἰανουαρίου 1977 στὸ κέντρο ΒΑΡΙΕΤΕ, Ἀδριανοῦ 97 στὴν Πλάκα, στὶς ὥρες 5-9 τὸ βράδυ.

Στὴν ἀρχὴ τῆς ἐκδήλωσης θὰ κοπῆ ἡ πρωτοχρονιάτικη πίττα.

ΣΠΑΘΑΡΙ

Ἀρχισε ἡ διάνοιξι τοῦ δρόμου ποὺ θὰ συνδέσῃ τὸ χωριὸ Σπάθαρι μὲ τὸ ἐργοστάσιον τοῦ Λάδωνος.

ΒΥΖΙΚΙ

★ Ὑπὸ τῆς Ἐνώσεως τῶν ἐν Ἀθήναις Βυκιωτῶν ἐδόθη διάλεξις εἰς τὰ γραφεῖα τῆς μὲ ὀμιλητὴ τὸν κ. Μάριον Πλωρίτην καὶ μὲ θέμα ὁ Παπαναστάσις καὶ τὸ ἔργο του.

Εὐχαριστήριος ἐπιστολή, τοῦ νέου Δ.Σ. τῆς Ἐνώσεως Καρδαρισιωτῶν

Ἀγαπητοὶ μας Συμπατριῶται
Οἱ ὑπογεγραμμένοι, θεωροῦμε, ὑποχρέωσίν μας, νὰ εὐχαριστήσωμεν ὄλους σας, διὰ τὴν τιμητικὴν ἐκλογὴν μας καὶ πάλιν, ὡς νέον ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ), τῆς «ΕΝΩΣΕΩΣ μας διὰ τὴν νέαν Ζετίαν, (1977) καὶ 1978).

Διὰ τῆς καὶ διὰ ψηφοδελτίων καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας μᾶς ἐξελέξατε, κατὰ τὸν Νοέμβριον, τοῦ 1974.

Διὰ τῆς, κατ' ἀρχὴν καὶ διὰ ψηφοδελτίων καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐν συνεχείᾳ, μᾶς ἐψηφίσατε καὶ πάλιν, τοὺς ἰδίους, ὡς Δ.Σ., τῆς νέας Ζετίας, ὡς ἄνω, καίτοι, εἶχομεν, ἐκφράσει ὄλοι μας, τὴν ἐπιθυμίαν, νὰ παραχωρήσωμεν τὴν θέσιν μας, εἰς ἄλλους συμπατριῶτας, δραστηρίους καὶ ἱκανούς.

Συνεινήσεν ἅπαντας, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἡ διὰ δοῆς ἀρνησίς σας, π. χ., νὰ δεχθῆτε, ὡς τὸ καταστατικόν, τῆς (ΕΝΩΣΕΩΣ), νὰ ὀρίσῃτε ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπὴν, τῆς ταμειακῆς καταστάσεως τῆς ληξιάσης Ζετίας. . . Μᾶς ἐδεσμεύσατε καὶ οὐδενὸς τώρα, γίνεται, ἀποδεκτὴ, ἢ ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ.

Κατόπιν, τῶν συγκινητικῶν καὶ τιμητικῶν αὐτῶν ἐκδηλώσεών σας, σὰς εὐχαριστοῦμεν καὶ πάλιν καὶ παρακαλοῦμεν, νὰ μὴ ἀπουσιάσῃ κανεὶς, ἀπὸ τὸ νέο προσκλητήριον, ὅσπερ, ἡ μικρὴ, ὀρεινὴ καὶ ὑγιεινὴ γενετειρά μας, νὰ ἴδῃ ἀκόμη, περισσότερον φῶς καὶ νὰ γίνῃ παράδειγμα, πρὸς μίμησιν. Σύμφωνα, μὲ τὴν ἐπιθυμίαν σας, συνεχίζει, τὸ ἴδιον Δ.Σ., μὲ τὰ αὐτά, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἀξιώματα. . .

Εὐχόμεθα εἰς ὄλους σας καὶ τὰς αἰκογενείας ὑμῶν ΚΛΑΣ ΕΟΡΤΑΣ ΚΑΛΟΝ ΧΕΙΜΩΝΑ καὶ Χαρούμενη καὶ Εἰρηνικὴ τὴ ΝΕΑ ΧΡΟΝΙΑ.

Με πολλὴν ἀγάπην

Τὸ Νέο Διοικητικὸ Συμβούλιον

Ταχυδρομείο

**B. P. BUJUMBURA
BURUNDI**

Βujumbura τῆ 14.12.76
Ἀξιότιμον Κον Πρόεδρον
καὶ Μέλη τοῦ Δ.Σ. τοῦ
Συλλόγου Τροπαιατῶν.

Εἰς Ἀθήνας

Ἀγαπητοί μου φίλοι
Εὐχάριστι ἐκπληξῆ
ἐννοιῶσα ὅταν πῆρα τὸ
τεῦχος 2 τοῦ περιοδικοῦ
σας, καὶ πλήρη ἱκανοποίηση
μέ τὸ διάβασμά του.

Εἶναι πράγματι ἐπιτυχι-
μένο καὶ σιὴν ἐμφάνιση
καὶ στήν ὕλη.

Μετὰ τριάντα χρόνια,
ἀφότου ἔφυγα ἀπὸ τὰ
χωριό, διαβάζοντάς το,
ξαναζοῦσα τὰ δύσκολα
ἀλλὰ ὠραία χρόνια τῆς
παιδικῆς μας ζωῆς.

Ἔχει δυσκολίες ἡ ἐκ-
δοση ἑνὸς περιοδικοῦ,
σεῖς ὅμως, εἴσθε ἱκανοί
κι' ἔχετε μιά δυνατότητα
συνεργασίας με τὸς
πνεύματος, ποὺ ἔχει τὸ
χωριό μας.

Μπορεῖ νὰ συντηρηθῆ
ἀκόμη καὶ νὰ βελτιωθῆ,
ὥστε νὰ γίνῃ ὁ Κρίκος
ἐπικοινωνίας τῶν μελῶν
του, καὶ γενικότερα.

Σὰς πρέπουν συχαρη-
τήρια.

Σὰς εὐχομαι με τὴν
οἰκογένειά μου χαρούμε-
νες τίς γιορτές καὶ τὸ
καινούργιο χρόνο.
Με πολλὴν ἐκτίμησην
Ἡλίας Σπηλιόπουλος

Ἀγαπητοὶ συμπατριῶ-
τες,

Πῆρα τὸ τόσο ὄμορφο
καὶ φροντισμένο περιο-
δικό σας καὶ σὰς συχαί-
ρω ἐγκάρδια γιὰ τὴν ἐκ-
δοση.

Τὸ περιοδικὸ κάλυψε
ἕνα κενὸ καὶ εἶναι τὸ
θῆμα προβολῆς τῆς
γραφικῆς μας κωμόπο-
λης τὰ ὠραία «ΤΡΟ-
ΠΑΙΑ» καὶ πρέπει νὰ τύ-

χη ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς ὑ-
ποστήριξης ἀπὸ τοὺς
τόσους καὶ τόσους εὐ-
πορους Τροπαιάτες τῆς
Ἀθήνας.

Τὸ περιοδικὸ αὐτὸ
πρέπει νὰ μᾶς ἐνώνει
ὅλους καὶ ὄχι νὰ μᾶς
χωρίζει.

Γιὰ ἐνίσχυση σὰς
στέλνω σήμερα 600 δρ.

Με μεγάλη φιλία
Ευσείου Χαλαμπους
Στασινόπουλος.

**ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
42ου ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ
ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**

Βαρβάκη 23
Ἀθήνα

Κύριοι,

Με προσοχὴ διαβάσα-
με τὸ με ἀξιῶσεις πε-
ριοδικό σας ποὺ μᾶς ἔ-
δωσε ὁ Δ) ντῆς τοῦ Σχο-
λείου μας καὶ δάσκαλός
μας κ. Ἀντώνιος Συριό-
πουλος.

Σὰς στέλνουμε τὰ πιὸ
ἐγκάρδια συχαρητήρια
διὰ τὴν ἐκδοση καὶ τὴν
τόσο πετυχημένη ὕλη
ποὺ ἔχει.

Ἀκόμα κι ἐμεῖς θὰ
μπορούσαμε νὰ γρά-
ψουμε στίς στήλες του
κάτι ἂν ἦτανε δεκτό.
Σὰς παρακαλοῦμε νὰ
σταλεῖ τὸ ὄμορφο αὐτὸ
περιοδικὸ καὶ στὴ Μαθη-
τικὴ μας Κοινότητα, τα-
χυδρομοῦμε 100 δραχ.
συνδρομή.

Με τιμὴ
Τὸ Διοικ. Συμβούλιο

μουίζ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2	■							■	
3				■					
4								■	
5		■					■		
6			■			■			
7	■				■				
8									
9								■	
10						■			

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- 1) Ὄνομαστὰ εἶναι τὰ
σῶμα τῆς (γενικῆ).
- 2) Πολεμικὰ μέσα.
- 3) Γνωστὸ εἶναι τὸ... τοῦ
Μαλαμὸγιαννῆ. — Μοῦ
κλέψανε τὸ... ἀρνί, λέ-
ει ἕνα παλιρὸ τραγούδι.
- 4) Εἶναι ἰδιοκτησία τοῦ
Συλλόγου.
- 5) Ἀτέλειωτο... ΟΖΩ.—
Ἐπάτησε τὰ... λέμε γιὰ
τὸν σαραντάρη (ἀντιστρά-
φος) — Ὑποθετικόν.
- 6) Τρία γράμματα ἀπὸ τῆ
λέξη φοιτητής. — Γοκέ
τοῦ σκακιού. — Μιά πλή-
ρης σειρά (ξεν.).
- 7) Μισὸς... Δαίμων (ἀν-
τιστρ.). — Στόν... ἔρ-
ριξαν οἱ Ρωμαῖοι στρατι-
ῶτες τὰ ροῦχα τοῦ Χρι-
στοῦ προκειμένου νὰ τὰ
μοιραστοῦνε.
- 8) Ἐτέσιος ἦτανε ὁ Πύρ-
γος τῆς καθημένης Ἀνα-
στασίας.
- 9) Πολλὲς φορές κατα-
στρέφει τὰ σπαρτά.
- 10) Πρόχειρη κατοικία γιὰ
τὰ γιδροπόδατα (ἀντιστρ.)
— Πρόθεση.

ΚΑΘΕΤΟΣ

- 1) Παρασκευάζεται ἀπὸ τὸ

πρῶτο γάλα τῶν προβά-
των.

2) Καλλιτεχνικὸ ψευδώνυ-
μο τοῦ Νίκου Ἀλεξόπου-
λου (Κουφαλή) (ἀντι-
στρόφως). — Εἶναι δύ-
σκολο νὰ στρέψουμε τὸν
...τῆς ἱστορίας, λέμε
(ἀντιστρόφως).

3) Παιχνίδι τῆς τράπου-
λας. — Χωριάτικη λέξη
γιὰ τὴν κατηφόρα.

4) Μέρος νησιώτικης ἐν-
δυμασίας. — Χαϊθευτικὸ
γυναικεῖο ἐνόματος (ἀν-
τιστρόφως).

5) Μονάδα ἠλεκτρικῆς ἀν-
τιστάσεως. — Ἀπεριόρι-
στος, ἀχαλίνωτος.

6) Εἶναι εὐθραστο (ἐλα-
φρῶς ἀνορθόγραφο). —
Μισὸ... γινάτι (ἀντιστρ.)

7) Καταμεσήμερο. — Γράμ-
ματα... ἀπὸ τὸν ἀπαλὸ
(ἀντιστρ.).

8) Θῆτος κἀθεταὶ σάν...
λέμε γιὰ τὸν ξέγνοιαστο
(μὲ ἄρθρο καὶ χωρὶς τὸ
τελευταῖο γράμμα). — Τό-
πος ἀναφυγῆς (ἀντιστρ.).

9) Μισὸ... ἀέτωμα. —
Ἀγγλικὴ πρόθεση.

10) Πρόσστιο τῶν Τρο-
παίων.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΙΣΤΗΡΙΟΥ

Ἀπὸ τὸν τέως πρόεδρο τοῦ συλλόγου καὶ νῦν σύμβουλο κ. Χρ. Στα-
σινόπουλον ἐλάβαμε ἐπιστολή του πρὸς δημοσίευση σχετικά με τὴν δια-
θήκη τοῦ θ. Στασινόπουλου, ὁμολογουμένως λυπούμεθα εἰλικρινὰ ποὺ
δὲν μπορούμε νὰ τὴν δημοσιεύσουμε σ' αὐτὸ τὸ τεῦχος διότι τὴν πῆραμε
μόλις στίς 30-12-76 καὶ ὠρα 2 μ.μ. ὅταν πλέον τὸ περιοδικὸ βρισκότανε πρὸς
τὸ τέλος τῆς τύπωσής του. Στὸ ἐπόμενο τεῦχος θὰ δημοσιευθῆ ὡς ἔχει.

ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΤΡΟΠΑΙΩΝ

ΕΥΧΕΤΑΙ Ε'ΟΛΟΥΣ
ΤΟΥΣ
ΤΡΟΠΑΙΩΝΕΣ

ΚΑΛΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ
ΚΙ ΕΥΖΥΧΙΜΕΝΟΣ Ο
ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΧΡΟΝΟΣ

Για συνδρομές, embάσματα, διαφημίσεις, επιστολές, διευθύνσεις και ό,τι άλλο σ'α' ενδιαφέρει σχετικά με τ'ό σύλλογό μας απευθυνθείτε στο Συμπatriώτη μας κ. Πάνο Κ. 'Ηλιόπουλον, όδός Λυκούργου 10 (έντός στοάς 'Ομονοίας) Τηλ. 32 46 169

'Εκτύπωση : Γ. Μανρογεώργης - Κ. Πορνατζής Ο.Ε.
Σεργίου Πατριάρχου 6 και 'Ασκληπιοῦ—Τηλ. 3.607.938
Τ'ό έξώφυλλο είναι τ'ού Ζωγράφου Τάσου Γιαννόπουλου,
(Μέρος τ'ων Τροπαίων ό άπίνου μαχαλάς). Τ'ά Σκίτσα και
οί Μακέττες τ'ού 'Αλέξη Βεργέτη.